VISALANDHRA VIJAYAWADA PHONE No. 376

901664

HYD 8 పేజీలు 13 నయాపైసలు రిజిష్టర్డు నెం. H-203 A

విశాలాంధ్ర

'విశాలాంధ్ర' చందా వివరాలు

	ఏజంటుద్వారా	పోస్టుద్వారా
సంవత్సరం	28 00	30.00
ఆరు మాసాలు	14.00	15 00
మూడు మాసాలు	7 00	7.75
ఒక మాసం	2.40	2 60

విజయవాడ] 1-3-1964 • ఆదివారం [సంపుటి 13 సంచిక 332

తూర్పు పాకిస్తాన్‌లో జరిగిన మతకలహాలపై రాజ్యసభ చర్చ

ఏప్రిల్ 4 వ తేదీన

న్యూఢిల్లీ ఫిబ్రవరి 29

తూర్పు పాకిస్తాన్‌లోజరిగిన మత కలహాలపై శ్రీ టూపేపగుప్త ప్రతిపాదించిన తీర్మానంపై మార్చి 4 వ తేదీన రాజ్యసభలో చర్చ జరుగుతుందని నేడు పార్లమెంటరీ వ్యవహారాల మంత్రి శ్రీ సత్యనారాయణసిన్హా ప్రకటించారు.

పరోక్షపన్నులు 25 కోట్లు, ప్రత్యక్షపన్నులు 15 కోట్లు పెరుగుదల

లోక్‌సభలో బడ్జెట్ ప్రవేశపెడుతూ ఆర్థికమంత్రి శ్రీ టి. టి. కృష్ణమాచారి ప్రకటన

1964-65 సంవత్సరానికి ఆదాయం 2095 కోట్లు; వ్యయం 2041 కోట్లు

న్యూఢిల్లీ ఫిబ్రవరి 29

కేంద్ర ఆర్థికమంత్రి శ్రీ టి. టి. కృష్ణమాచారి నేడు పార్లమెంటుకు 1964 - 65 సంవత్సరానికి తన బడ్జెట్‌ను ప్రవేశపెడుతూ పరోక్ష పన్నుల మూలంగా గతంకన్న 25 కోట్ల రూపాయలవరకూ ఎక్కువ వస్తుందని చెప్పారు. ప్రత్యక్ష పన్నులు మరో 15 కోట్ల పెరుగుతుందని అన్నారు.

ఒకరకం సిగరెట్లపై సుంకాన్ని తగ్గించి, మరోరకం సిగరెట్లపై కొద్దిగా సుంకాన్ని పెంచడానికి నిర్ణయించామని తెలియజేశారు.

అనేక పరిశ్రమల అభివృద్ధికోసం కంపెనీలపై విధించే కార్పొరేట్ పన్నులో ఈ ఏడాదికి అవి చెల్లించే ఆదాయపన్ను, సూపర్‌టాక్సీ ప్రాతిపదికపై శతాంతం మేరకు రిబేటు ఇస్తామని ఆర్థికమంత్రి ప్రకటించారు.

గ్రామఫోను రికార్డులపైన, కార్బోనైక్స్‌టెడ్ ఉపయోగించని అన్నిస్పిరిట్‌లపైన తక్కువ వోల్టేజి ఎలక్ట్రిక్ మోటార్లపైనా సల్ఫూర్‌యాసిడ్ మినహా తతిమ్మా అనియాసిడ్లపైనా సుంకాలను పూర్తి తొలగించదలచామనికూడా ఆయన ప్రకటించారు.

నిరక్ష పొదుపు పన్నును పూర్తిగా రద్దుచేస్తామనీ, వ్యయంపై పన్ను విధిస్తామని ఆర్థికమంత్రి చెంచారు

ఎక్సైజ్‌సర్కిల్స్‌లలోని పరోక్షపన్నులలోని సూర్పులను తీసుకొని రాదలచామని, ఇందువలన ఆర్థికంగా ఎలాంటి భారం వుండబోదని ఆర్థికమంత్రి తెలియజేశారు

తాముఅనుసరించుతున్న ఉదారమైన విధానం ఫలితంగా రు 486 లక్షల వరకు ఆదాయం తగ్గగలదన్నారు

ఎక్సైజు సుంకాల్లో చేసేమార్పులవలన రూ 1954 లక్షలవరకూలాభం వుండగలదనీ, ఇందులో రూ 39 లక్షలే వరకూ రాష్ట్రాలకు వెడుతుందని తెలిపారు.

ఎక్సైజు సుంకాన్ని బట్టలనుండి నూలుకు బదలాయింపు చేయడానికి నిర్ణయించామన్నారు.

సున్నితమైన, అతిసున్నితమైన నూలుపై సుంకాలను పెంచడం అవసరమైనదంటూ, దిగుమతి చేసుకొన్న పత్తినుండి తయారుచేసిన నూలుపై హెచ్చు లాభాలను గడించుతున్నందున ఇది అవసరమైనదని ఆయన వివరించారు

పరోక్షపన్నులద్వారా 1964-65 సంవత్సరంలో రూ 25 కోట్లకువైగా ఆదాయం రాగలదన్నారు

కొబ్బరిపీచు పైన ఎడు వళ్ళపైన కాస్టిస్‌సోడాలపై కస్టమ్స్ సుంకం పెంచబడుతుందని ఆర్థికమంత్రి చెప్పారు.

కార్పరేటి పన్నుల స్వరూపాన్ని మార్చుతున్నానని కూడా ఆయనన్నారు

సూపర్‌టాక్సుకు బదులుగా కంపెనీలలాభాలపై "సర్‌టాక్సు ను విధించదలచామన్నారు

ఎక్సెస్సు పెట్టుబడులుగాక, డివిడెండు పెట్టుబడులపై 7½ శాతం రేటు చొప్పున పన్నును విధించాలని నిర్ణయమైన దన్నారు

నాన్‌రెసిడెన్సు కంపెనీల విషయంలో సూపర్‌టాక్సు రేటును 88 శాతం నుండి 40 శాతం వరకూ పెంచడానికి నిర్ణయించామని కూడా ఆయన చెప్పారు.

మనఆర్థిక విధానంలో ప్రధాన స్థానంగలిగిన అదేక పరిశ్రమల అభివృద్ధిని ప్రోత్సహించుటకుగాను కార్పరేషన్ టాక్సుకు రిబేటు ఇవ్వబడుతుందన్నారు. అది దూమూలుగా చెల్లించబడే ఇన్‌కమ్‌టాక్సు సూపర్‌టాక్సులను 10 శాతంకు సమానంగా వుంటుందన్నారు

ప్రజలకు అంతగా అసక్తిలేని కంపెనీల విషయంలో సూపర్‌ట్యాక్సుకు 25 శాతం నుండి 35 శాతం వరకూ పెంచబడుతుంది

నిర్బంధ పొదుపు పథకాన్ని మానివేస్తామన్నారు

ఆర్థికమంత్రి నేడు 1964 - 65 సంవత్సరానికి తన బడ్జెట్‌ను ప్రతిపాదించుతూ ప్రస్తుత పన్నులస్థాయి ప్రకారం ఆదాయం 2095 కోట్ల రూపాయిలు వుంటుందనీ ఖర్చు 2041 కోట్లు వుంటుందనీ ప్రకటించారు.

వచ్చే ఆర్థిక సంవత్సరానికిరక్షణ వ్యయం రూ 718 కోట్లు వుంటుందనీ. పౌరవ్యయం 1323 కోట్ల రూపాయిలు వుంటుందనీ పేర్కొన్నారు

రాబోయే ఆర్థిక సంవత్సరానికి ప్రణాళికా ఖర్చు 1516 కోట్లు వుంటుందన్నారు.

దేశంలోగాని వెలువలగాని తెచ్చుకోవలసిన రుణాలు రూ 997 కోట్లవరకూ వుంటాయనీ. చిన్న మొత్తాల పొదుపు ద్వారా 125 కోట్ల రూపాయిలు రాగలవని తాము ఆశించు తున్నామని శ్రీ కృష్ణమాచారి చెప్పారు

గుత్తపెట్టుబడులపైనా, భారత ఆర్థిక విధానంలో సంపద కేంద్రీకరణపైనా దర్యాప్తు జరపడానికి ఒక కమిషన్‌ను నియమించడానికి ప్రభుత్వం ఆలోచించుతున్నదని కూడా ఆర్థికమంత్రి ప్రకటించారు

ప్రస్తుత ఆర్థిక సంవత్సరం (1963-64) మొత్తంమీద బడ్జెటులోటు గత అంచనాకన్న 46 కోట్ల రూపాయిలు తక్కువగా వుంటుందన్నారు

ప్రయివేటురంగంలో నిర్వహించబడుతున్న పరిశ్రమల విషయంలో లోటుగా జోక్యం కలిగించుకొనే ఉద్దేశ్యం ప్రభుత్వానికిలేదని శ్రీకృష్ణమాచారి స్పష్టంచేశారు

మనం రూపొందించుకొనే పన్నుల విధానం ప్రధాన పరిశ్రమల్లో హెచ్చు పెట్టుబడులకు ప్రోత్సాహ మిచ్చేదిగా వుండాలని శ్రీ కృష్ణమాచారి అన్నారు. అలాగే పరిశ్రమలను సమర్థవంతంగా నిర్వహించేందుకు తగిన నిపుణులను ఆకర్షించేందుకు కూడా వీలుగా వుండాలని ఆయనఅన్నారు.

మొత్తం బడ్జెట్ స్థితిని అయన సమీక్షిస్తూ, ఆర్థికమంత్రి పూర్తుదానికి వీలులేని బడ్జెట్ లోటు 176 కోట్ల రూపాయిలవరకూ వుంటుందని తెలియజేశారు.

వచ్చే ఆర్థిక సంవత్సరం ఆరంభంలో నాలుగో ఆర్థిక కమీషన్‌ను నియమించ గలమనీ, దానినివేదిక,నాలుగో ప్రణాళికస్వరూపం నిర్ణయింపబడేటప్పటికి అందగలదన్నారు.

వచ్చే సంవత్సరంలో చిన్న మొత్తాల పొదుపును సమీకరించడానికి ప్రత్యేకంగా శ్రద్ధ తీసుకొని కృషిచేస్తామని ఆయనఅన్నారు ఇందుకు కావలసిన పరిపాలనా సంబంధమైనపే ర్పాట్లు నుచేయగలమనికూడాఅన్నారు

విదేశాలనుండి తెచ్చుకొన్న రుణాలను చెల్లించవలసిన దృష్ట్యా, విదేశ పెట్టుబడులను వివిధరంగాల్లోకి ఆహ్వానించేందుకుగాను మరికొన్ని సౌకర్యాలను కలుగజేయవలసి వుంటుందనికూడా ఆయన చెప్పారు

సత్యాగ్రహులపై లాఠీఛార్జీలు నిరసిస్తూ వాయిదా తీర్మానాలు

వీటిపై చర్చకు తమవద్ద ప్రస్తుతం సమాచారం లేదని ముఖ్యమంత్రి జవాబు

హైద్రాబాద్, ఫిబ్రవరి 29

రాష్ట్రమంతటా జరుగుతున్న ప్రస్తుత సత్యాగ్రహ ఉద్యమం సందర్భంగా వివిధ కేంద్రాలలో సత్యాగ్రహులపై జరుగుతున్న లాఠీఛార్జీలను,వీరిపై దేశరక్షణ చట్టంలోనినిబంధనలను ప్రయోగిస్తూఅరెస్టు చేయటాన్ని నిరసిస్తూ ప్రతిపక్ష నాయకులు శ్రీ సుందరయ్య, తరిమెల నాగిరెడ్డి కె యల్. నరసింహారావు, ఆరుట్ల కమలాదేవి ఇండిపెండెంటు సభ్యులు శ్రీ వావిలాల గోపాలకృష్ణయ్యగారల తరపున రెండు వాయిదా తీర్మానాలు ప్రతిపాదించారు

ఈ ఉదంతాలపై ప్రస్తుతం తమ వద్ద సమాచారం లేదనీ, కాగా యీ చర్చను మార్చి 3 వ తేదీకి వాయిదా వేయాలని ముఖ్యమంత్రి కోరారు

వివిధ జిల్లాకేంద్రాలలోని పోలీసుఉద్యోగుల నుండి ఎప్పటికప్పుడు ప్రభుత్వానికి సమాచారం అందుతూనే వుందనీ, ఏకెటింగ్, అరెస్టులు, లాఠీఛార్జీలు మొదలయిన విషయాల గురించి సమాచార శాఖవారు పత్రికలకు ఎప్పటికప్పుడు సమాచారం అందిస్తూనే వున్నారనీ, కాగా యీ విషయంలో వ్యవధి కోరడం సబబుకాదని శ్రీసుందరయ్య అన్నారు.

కొంత వాదోపవాదం జరిగిన అనంతరం దేశరక్షణ చట్టం దుర్వినియోగం జరుగుతున్న విషయం 2 వ తేదీన సమాచారం యివ్వడానికి ముఖ్యమంత్రి సమ్మతించారు.

శ్రీ నాగిరెడ్డిగారి ప్రస్తావన

సాంతపూచీపై ప్రతిపక్ష ఉపనాయకులు శ్రీ టి నాగిరెడ్డిగారిని విడుదల చేయడానికి అధికారులు సమ్మతించారనీ, అయితే ఆయన అలాంటి హామీ యివ్వడానికి నిరాకరించారని స్పీకర్ నేడు శాసనసభలో ప్రకటించారు.

వాయిదా తీర్మానాల జాప్యం

ప్రతిపక్ష నాయకుని విమర్శ

హైద్రాబాద్, ఫిబ్రవరి 28

ఈ వేళ శాసన సభలో ప్రశ్నోత్తరాల సమయం పూర్తికాగానే ప్రతిపక్ష నాయకుడు శ్రీ సుందరయ్యగారు లేచి సత్యాగ్రహులపై లాఠీఛార్జి జరపడంపై తాను నోటీసు యిచ్చిన వాయిదా తీర్మానం విషయం ఏమి జరిగిందని స్పీకర్‌ను ప్రశ్నించారు.

శ్రీ వావిలాల గోపాలకృష్ణయ్య, శ్రీ కె యల్ నరసిహారావు (కమ్యూ) శ్రీ మోహన్ రావు (కమ్యూ) గార్లు కూడా లేచి తాముకూడా అదేసమస్యపై వాయిదా తీర్మానాలకు నాలుగు రోజులక్రిందట నోటీసు యిచ్చామని తెలియజేశారు

స్పీకర్ బదులుచెప్పుతూ తాను ఛాంబర్లోనే టిసీ, శాసనసభ కార్యాలయానికి వంపించాననీ, అవి ఇంకా తనకు తిరిగిరాలేదని చెప్పారు.

దానిపై శ్రీ సుందరయ్యగారు నిబంధనల ప్రకారం రెండు గంటల వ్యవధిలోనే వాయిదా తీర్మానానికి నోటీసు యివ్వవచ్చునని పార్లమెంటులో ఆ తీర్మానం ఆరోజునే చర్చకు వచ్చే సాంప్రదాయంగలదనీ, ఆ పద్ధతినే మన శాసనసభలో అను సరించడం మంచిదని స్పీకర్‌కు సూచించారు.

అలా వెంట వెంటనే వాయిదా తీర్మానాలను తీసుకొనక పోతే దాని ప్రాధాన్యత పోతుందన్నారు నిన్న సాయంత్రం తాను నోటీసు యిచ్చాననీ, అది ఈవేళ ఉదయం సభలోకి రాగలదని తాను ఆశించానన్నారు.

శ్రీ రాజగోపాల నాయుడు (స్వతంత్ర) మాట్లాడుతూ నిన్న, ఈవేళ కూడా వరుసగా లాఠీఛార్జి జరిగిందని, రేపు కూడా జరుగవచ్చునని అన్నారు అందువలన ఆ సమస్యపై సభలో చర్చకు అవకాశం ఇవ్వడం మంచిదన్నాడు

దానిపై స్పీకర్ మాట్లాడుతూ ఆ తీర్మానాలను తాను చూస్తానని, అందులో అత్యవసరమైనవి వుంటే తానే నిర్ణయంచేసి సభముందు వుంచుతానని చెప్పారు ఇకనుండి జాప్యం జరుగకుండా వెంట వెంటనే అర్జీలు జారీచేయగలనని ఆయన వాగ్దానంచేశారు.

వరంగల్ తాలూకా సంగం బ్లాక్ వంచనగిరి గ్రామదళం ఫిబ్రవరి 24న వరంగల్‌లో శ్రీ వంపెని నర్సయ్య నాయకత్వాన సత్యాగ్రహంజరిపారు.

భారత-చైనా సరిహద్దు

ప్రత్యక్ష అధీనరేఖ పొడుగునా రాతిదిమ్మల నిర్మాణం

చైనాకు భారత ప్రభుత్వం నిరసన

న్యూఢిల్లీ ఫిబ్రవరి 29

ప్రత్యక్షాధీన రేఖ అని చైనావారు చెబుతున్న రేఖ పొడవునా లడక్ ప్రాంతంలో రాతి దిమ్మలను పెట్టినందుకు భారత ప్రభుత్వం చైనాకు తన నిరసనను తెలిపింది.

వల్చిమరంగంలో తన పాయుధ దాడిద్వారా ఆక్రమించుకున్న భారత భూభాగాలను తన దిగా చూపించడం కోసం చేసిన న్యాయ వ్యతిరేక చర్య ఇదని ఫిబ్రవరి 24 వ తేదీన భారత ప్రభుత్వం చైనాకు తెలిపింది.

కొలంబో ప్రతిపాదనలను సూత్రప్రాయంగా ఆమోదించామనే దానికి కూడా ఈ చర్య విరుద్ధమని భారత ప్రభుత్వం ఆ లేఖలో పేర్కొన్నది.

చైనాకు పంపిన లేఖ ప్రతిని విదేశాంగ వ్యవహారాలమంత్రి శ్రీమతి లక్ష్మీమీనన్ నేడు రాజ్యసభకు సమర్పించారు.

ఇదివరకులేని రాతి దిమ్మలను చైనా ఇప్పుడు ఎందుకు పెట్టవలసి వచ్చిందని భారత ప్రభుత్వం తన లేఖలో ప్రశ్నించింది ఇటువంటి దుష్టసన్నాగాలద్వారా భారత ప్రభుత్వాన్ని మోసం చేయలేరనికూడా స్పష్టం చేసింది ఇటువంటి చర్యలవల్ల చైనా-భారత విభేదాలు శాంతియుత పరిష్కారానికి దోహదం చేయవని పేర్కొన్నది.

కొలంబో ప్రతిపాదనలను సూత్రప్రాయంగా ఆమోదించామనే మునుగు క్రింద చైనా ప్రభుత్వం, బహిరంగంగా కావాలని కొలంబో ప్రతిపాదనలకు విరుద్ధంగా వల్చిమరంగంలో నెలకొల్పిన 7 పోస్టులలో 6 పోస్టులను విస్తరించమండలంలో ఉంచిందనిభారత ప్రభుత్వం తెలియచేసింది.

గత అక్టోబరు 24 నవంబరు 21 ప్రకటనల ప్రాతిపదికపై చైనా ప్రభుత్వం తన ఏకపక్ష నిర్ణయాన్ని భారత దేశంపై రుద్ద ప్రయత్నించుచున్నదని కూడా పేర్కొన్నది.

ఇటువంటి న్యాయ వ్యతిరేక చర్యలను మానమని హెచ్చరించింది.

ఇలా రాతి దిమ్మలను ఇప్పుడుపెట్టి, కొంత కాలమయిన తర్వాత తాము చెప్పే ప్రత్యక్షాధీన రేఖవెంట సరిహద్దు గుర్తింపు వున్నదని చెప్పవచ్చునమ్మని చైనావారు ఊహిస్తే, అది వారి వారు మోసము చేసుకోవటమేనని స్పష్టం చేసింది 'ఇటువంటి రాతి దిమ్మలు సరిహద్దులలో ఇరుకు ముందు లేవని భారత ప్రభుత్వానికి బచ్చితంగా తెలుసు, అవి గత కొద్ది వారాలుగా నెలకొల్పబడ్డాయి చైనా సైన్యాలు అన్యాయంగా ఆక్రమించుకున్న భూభాగాలలో అటువంటిగుర్తులు పెట్టడం దుర్బుద్ధితో జరుగుతున్నవి" అని కూడాపేర్కొన్నది.

భారత ప్రభుత్వం లేఖలో ఇంకా ఇలా వుంది:

"చైనా - భారత సరిహద్దులోని వల్చిమరంగంలో సైనిక దాడిద్వారా ఆక్రమించుకున్న భారత భూభాగాలను కాజేయడానికి చైనా ప్రభుత్వం ఇటీవలచేస్తున్న యీప్రయత్నాలను భారత ప్రభుత్వం ఖండిస్తున్నది. వెంటనే అటువంటి ప్రయత్నాలను మానుకోమని హెచ్చరిస్తున్నది.

భీమవరంలో 356 గురు కార్మికుల నిరశనవ్రతం

భీమవరం, ఫిబ్రవరి 29

అఖిలభారత ట్రేడ్‌యూనియన్ కాంగ్రెస్ యూనెల 20 వ తేదీన శ్రీ కొల్లా వెంకటరత్నంగారి నాయకత్వాన 356 మంది కార్మికులు యిక్కడ నిరాహారవ్రతం చేశారు.

మార్చి 7 న తేదీన జరిగే కార్మిక ప్రదర్శనకోసం సన్నాహాలు చురుకుగా సాగుతున్నవి.

విజయవాడలో సత్యాగ్రహం

377 మంది అరెస్టు

విజయవాడ, ఫిబ్రవరి 29

విజయవాడలోని తాలూకా కార్యాలయం ముందు నేడు 30 దళాల నాయకత్వాన 377 మంది సత్యాగ్రహం చేశారు.

వీరిలో కార్మిక నాయకులు శ్రీ బూరాత సీతారామయ్య, మునిసిపల్ కౌన్సిలర్లు శ్రీ పేటేటి రాజారావు, శ్రీ మన్నం నాసరయ్యగార్లు ఉన్నారు.

తొంభై మంది మునిసిపల్ కార్మికులు, 150 మంది రిక్షా కార్మికులు, అంజుమన్‌నవజవాన్‌కు చెందినవారు ఏడుగురు ఉన్నారు ఈ రోజు సత్యాగ్రహం చేసినవారిలో 9, 3, 2, 7, 14,5, 6, వార్డులకు చెందినవారు ఎక్కువగా ఉన్నారు.

సత్యాగ్రహానికి ముందు కొత్తపేటలోని పార్టీ కార్యాలయం నుండి పెద్ద ఊరేగింపుగా సత్యాగ్రహులు తాలూకా కార్యాలయానికి చేరుకున్నారు.

పట్టణ మహిళానంఘ కార్యకర్త శ్రీమతి సింహాద్రి గంగారత్నమ్మ నాయకత్వాన 14 మంది మహిళలు కూడా నేడు సత్యాగ్రహంలో పాల్గొన్నారు.

వీరందరిని అరెస్టు చేశారు

ఈ క్రిందివారు దళాలకు నాయకత్వం వహించారు. శ్రీయుతులు తమ్మనరాములు,గంటి వెంకయ్యమూర్, మహమ్మద్, జి సుబ్రహ్మణ్యం, నముద్రాలు, పైడయ్య, టూ, నాగరాజు, పి. కృష్ణయ్య, టి సింహాచలం అల్లం రాములు, కె వెంకటేశ్వర్లు, ఆర్. చలమయ్య, జి. వెంకటేశ్వర్లు.

ఆంధ్రప్రదేశ్ నూతన మంత్రి వర్గం ప్రమాణ స్వీకారం

హైద్రాబాద్, ఫిబ్రవరి 29

నూతన ముఖ్యమంత్రి శ్రీ కాసు బ్రహ్మానందరెడ్డిగారి నాయకత్వాన పునర్నిర్మింపబడిన మంత్రివర్గ సభ్యులంతా నేడు పదవీ స్వీకారం చేశారు. కొత్త మంత్రి వర్గంలోనికి తీసుకొనబడిన వారంతా శ్రీ సంజీవరెడ్డిగారి మంత్రివర్గంలో వుండినవారే శ్రీ సంజీవరెడ్డి మినహా మిగతా వారంతా యీ మంత్రివర్గంలో వున్నారు

కమ్యూనిస్టు ప్రజాతంత్ర సంఘటన సభ్యులెవరూ యీ ప్రమాణ స్వీకారోత్సవానికి హాజరు కాలేదు.

పాత మంత్రివర్గానికి వీడ్కోలుసందర్భంగా స్పీకర్ యేర్పాటు చేసిన విందునుగూడా వారు బహిష్కరించారు

పలు కేంద్రాలలో వేలాది ప్రజల సత్యాగ్రహం

అన్ని పార్టీలవారు పికెటింగ్‌లో పాల్గొంటున్న వైనం

విజయవాడ ఫిబ్రవరి 28

రాష్ట్రంలోని పలు కేంద్రాలలో సామూహిక సత్యాగ్రహం జరుగుతోంది పార్టీవిభేదాలతో నిమిత్తంలేకుండా యావన్మంది ప్రజానీకం సత్యాగ్రహంలో పాల్గొంటున్నారు మరింతగా ఎక్కువ సంఖ్యలో పాల్గొనేందుకు ఉదుకోత్తు లపుతున్నట్టు వార్తలు అందుతున్నాయి.

భీమవరంలో ఈరోజు తహసీల్ కార్యాలయముందు 117 మంది సత్యాగ్రహం చేశారు

ఎంతగండి గ్రామంనుండి 70 సంవత్సరాల వృద్ధులు శ్రీ యిందుకూరి జానకిరామరాజు శ్రీ పెనుమత్స చినవెంకట్రాజు, ఇందుకూరి వెంకట్రాజుగార్లు నాయకత్వం వహించారు.

పాకర్లమెరక గ్రామంనుండి 7 గురు రైతులు ఒక దళంగా శ్రీ వల్లభనేని నాగుంగారి నాయకత్వంక్రింద శాంతియుతంగా సత్యాగ్రహం చేశారు

నిన్న జరిగిన 251 మంది గల సత్యాగ్రహ దళాలలో 97 మంది గల ఒక దళానికి శ్రీ పద్మగారు నాయకత్వం వహించారు.

రేపల్లె

రేపల్లెలో ఫిబ్రవరి 28 వ తేదీన 25 గ్రామాలనుండి వచ్చిన 169 మంది సత్యాగ్రహం చేశారు. జిల్లా అఖిలపక్ష కార్యాచరణ సమితి కన్వీనరు శ్రీ కొరటాల సత్యనారాయణ, జిల్లా కమ్యూనిస్టు సమితి సభ్యులు శ్రీ గంటా సీతారామయ్య జిల్లా రైతు సంఘ కార్యదర్శి శ్రీ కాట్రగడ్డ వెంకట్రాయుడు, శ్రీ టి అచ్యుతరామయ్యగార్లు నాయకత్వం వహించారు సత్యాగ్రహంలో పాల్గొన్నవారిలో తాలూకాకమ్యూనిస్టుసమితిసభ్యులు శ్రీ డి. సద్దిపిది శ్రీ జియాఉద్దీన్ శ్రీ వెంచురామయ్య శ్రీ శీలం పస్తాన్‌రావు, శ్రీ కొత్తపల్లి వెంకట్రామయ్య, గ్రామ కార్యదర్శులు శ్రీయుతులు, పి. హెచ్ రాధాకృష్ణ దానియేలు, గరికిపాటి వెంకటకృష్ణ, వెంబటి నీలయ్య, కాకుహాను గురిలింగం, గుమ్మడి అప్పారావు వేములముకుందరావు, పి కోటయ్య, పి హెచ్ దలమయ్య, జిల్లా యువజన సంఘ కౌన్సిల్ సభ్యులు మద్దిపట్ల సూర్యనారాయణమూర్తి భట్టిప్రోలు బ్లాకు యువజన సంఘాధ్యక్షులు రాములు రంగారావు, వెల్లటూరు మదాయతీ అధ్యక్షులు శ్రీ ఎమిడిముక్కల వీరరాఘవయ్య తదితరులున్నారు

వెయ్యిమందితో సత్యాగ్రహులతో పూరించింపు జరుగవల్సిలోని మృతవీరుల స్తూపం నుండి ప్రారంభమై రేపల్లెవచ్చి పట్టణవీధుల గుండా సాగింది తాలూకా ఆఫీసువద్దకు వచ్చేసరికి మూడువేలమంది చేరారు, శ్రీ కొరటాల

(మిగతా 7 వ పేజీలో)

శాసనమండలి ప్రతిపక్ష ఉపనాయకులు శ్రీ బిడుకల్లు సదాశివన్, వారి సతీమతి శ్రీమతి రాజమ్మ అనంతపురం తాలూకా ఆఫీసుముందు సత్యాగ్రహం చేయటానికై ఊరేగింపుగా వెళ్ళుతున్న దృశ్యం.

తూనెల 24 న గన్నవరంలో పంచాయతీ అధ్యక్షులు శ్రీ కాట్రగడ్డ పెదవెంకట్రాయుడు గారి నాయకత్వాన సత్యాగ్రహం జరిపిన దళం ఇందులో గన్నవరం సమితి అధ్యక్షులు శ్రీ సి ఎల్ రాయుడు, 'విశాలాంధ్ర' ప్రధాన సంపాదకులు శ్రీ కాట్రగడ్డ రాజగోపాలరావు. నియోజకవర్గ సత్యాగ్రహసమితి కన్వీనర్ శ్రీ మానికొండ సుబ్బారావు ప్రభృతు లున్నారు.

అందరికీ ఉచిత సెకండరీవిద్య

మద్రాసు ప్రభుత్వ నిర్ణయ

మద్రాసు, ఫిబ్రవరి 29

తల్లి దండ్రుల ఆదాయాలతో నిమిత్తం లేకుండా పిల్లలందరికీ సెకండరీ స్థాయివరకూ ఉచితవిద్యా సౌకర్యాలను కల్గించడానికి మద్రాసు రాష్ట్ర ప్రభుత్వం నిర్ణయించింది,

1964-65 సంవత్సరం బడ్జెట్టును రాష్ట్ర శ్రీ భక్తవత్సలం నేడు ప్రకటించారు.

యస్ జి ఓ. పిల్లలకూ, 1500 లకంటె తక్కువ ఆదాయం నచ్చే వారిపిల్లలకు మాత్రమే ఉచిత విద్యాసౌకర్యాలను రాష్ట్ర ప్రభుత్వం ఇప్పటివరకూ కల్పిస్తూవున్నది దీనివల్ల ఇప్పటికి నూటికి 83 మంది విద్యార్థులకు ఉచిత విద్యాసౌకర్యం లభించిందనీ అయితే ఎవ్వరికీ కూడా ఉన్నత విద్య అవకాశాలు లేకుండా ఉండరాదనే ఉద్దేశ్యంతో అందరికీ సెకండరీ స్థాయి వరకు ఉచిత విద్యావకాశాలను కల్పించదలచామని అన్నారు.

దీనివల్ల ప్రభుత్వానికి అదనంగా 50 లక్షల రూపాయలు ఖర్చు కాగలదని అన్నారు.

ప్రస్తుత సంవత్సరానికి విద్యా పద్దు క్రింద ఖర్చు 725 లక్షలు కాగా వచ్చే సంవత్సరానికి కది 828 లక్షలు కాగలదని అన్నారు.

కాంగ్రెసు నాయకులు సోషలిస్టు సిద్ధాంతాలు జపించటమే తప్ప ఆచరణకు పూనుకోటం లేదు పి. యస్. పి. అధ్యక్షుడు శ్రీ ఎస్.ఎమ్ జోషి విమర్శించారు.

జనరాజకీయాలు

పన్నుల భారం తగ్గాలనే ప్రజా వాంఛ : ప్రభుత్వ వైఖరి

1964-65 సంవత్సరానికి కేంద్ర బడ్జెట్ ప్రతిపాదనలను ఆర్థిక మంత్రి కృష్ణమాచారి మరి కొన్ని గంటలలో వెల్లడించనున్నారు. ఆ ప్రతిపాదనలు ఎలా ఉండనున్నవో తెలియదు. కాని గత వారంరోజులుగా పార్లమెంటు దర్బారులో వెల్లడైన విషయాలు, కొన్ని ఘటనలు ఈ సందర్భంలో గమనించదగ్గవి.

దేశీయ విదేశీయ పెట్టుబడిదారులకు, మరింతగా సౌకర్యాలు కలిగించి 'ఉత్పత్తి పెంపు పనులు' వారిని ప్రోత్సహించాలనే ధోరణిని ప్రోత్సహించాలనే ఆర్థిక మంత్రి కృష్ణమాచారి తన వదవిని స్వీకరించినప్పటి నుండీ తేల్పుతున్నాడు.

ఆ పేరుతో దేశీయ పెట్టుబడిదారులకు ఇది వరకే అనేక సౌకర్యాలు కలిగించాడు.

పారిశ్రామిక రుణమానములకు బ్యాంకులు మరింత ఉదారంగా అప్పు లిచ్చే ఏర్పాటు గత ఆర్థిక సంవత్సరం ఆర్డినెన్సులో జరిగింది. ఎగుమతులకై ఉత్పత్తిచేసిన 95 తరహాల ఇంజనీరింగ్ సరుకులపై రైతేతర వాణిజ్య రేట్లను తగ్గించడం కూడా ఎగుమతిదారులకు ప్రోత్సాహకం కలిగించింది. కొన్ని సరుకులపై తగ్గింపు సుంకాలు తగ్గించబడ్డాయి.

ఇవన్నీగాక పారిశ్రామికులకు అప్పు లిచ్చేందుకై ప్రభుత్వం ఒక అభివృద్ధి బ్యాంకును ఏర్పరచనున్నది. ఇందుకు సంబంధించిన బిల్లును రోక్‌సభలో ఆర్థిక మంత్రి కృష్ణమాచారి ప్రవేశపెట్టారు.

విదేశీ ప్రయివేటు పెట్టుబడిదారులకు మరిన్ని సౌకర్యాలు కలిగించాలనే ఆలోచనలు జరుగుతున్నాయి.

ప్రభుత్వరంగంలో పైకం విదేశీ ప్రైవేటు పెట్టుబడికి ప్రవేశం కలిగించాలని, మంత్రివర్గ ఆర్థిక ఉపసంఘం నిర్ణయించినట్లు ఇటీవల ఒకవార్త వెలువడ్డది. రాజ్యసభలో కమ్యూనిస్టు సభ్యుడు శ్రీ భూపేష్‌గుప్త ఈ అంశాన్ని ప్రస్తావించగా, అలాంటి నిర్ణయమేదీ జరగలేదని, ఆర్థికమంత్రి సమాధాన మిచ్చారు అయితే 'ప్రభుత్వ రంగంలో ప్రయివేటు పెట్టుబడులకు అనుమతి ఇవ్వబోము' అని నిస్సందేహంగా ప్రకటిస్తారా అని అడగ్గా అట్టి హామీని ఇవ్వటానికి ఆర్థికమంత్రి నిరాకరించారు. "అలాగా సందర్భాలలో ఉచితమైన నిర్ణయాలను ప్రభుత్వం చేస్తూఉంటుందా?" కొట్టిపారేశారు. ప్రభుత్వ రంగంలో ఏర్పడే నూనె శుద్ధి ఫ్యాక్టరీలో అమెరికాకు చెందిన ఫిలిప్స్ కర్బన్‌కి వాటాలిచ్చినమాట నిజమేనని కృష్ణమాచారి అంగీకరించాడు

'అలాగా సందర్భాలను' బట్టి నిర్ణయాలు తీసుకుంటుతాయనే పేరుతో విదేశీ ప్రయివేటు పెట్టుబడులను ఆహ్వానించే ధోరణి ప్రభుత్వ వర్గంలో ప్రబలుతున్నది. ఇది ప్రమాదంకరం.

విదేశీ, ప్రైవేట్ పెట్టుబడులు

1960-62 సంవత్సరాలమధ్య భారత దేశంలో అమెరికా ప్రైవేట్ పెట్టుబడులపై లాభాలు 8.5 శాతం నుండి 13.2 శాతానికి పెరిగాయి. ప్రపంచంలో ఏఇతర దేశం కంటే కూడా భారతదేశంనుండే తమకెక్కువ లాభాలు వస్తున్నాయని అమెరికా వాణిజ్యశాఖవారు ప్రకటించారు.

సి యస్ 480 ఒప్పందంకింద భారత దేశానికి అమెరికా గోధుమలను అమ్మి, అంతకుగానూ వచ్చిన రూపాయి మొత్తాన్ని భారత పరిశ్రమలలోనే పెట్టుబడులు పెడుతున్నారు. ఈ విధంగా ఈ వాటాలే మన దేశంలో చలామణిలో ఉన్న మొత్తం కారెన్సీలో అయిదో వంతు. దాదాపు 900 కోట్ల రూపాయలు. అమెరికన్ల ఆధిపత్యంక్రింద ఉన్నది. ఈవిధంద్వారా అమెరికన్ పెట్టుబడిదారులు, దేశీయ పెట్టుబడిదారులపైన తద్వారా మన ఆర్థికవ్యవస్థపైన ఎంతో ప్రభావం వహిస్తున్నారు.

ఆరితేరాక విదేశీ పారిశ్రామికులకో మిలాఖత్తైన దేశీయ పెట్టుబడిదారులకు మాత్రమే కొత్త పరిశ్రమలను స్థాపించడానికి భారత ప్రభుత్వం తన సొమ్ము లిస్తున్నది ఇలాచేయటం ద్వారా, కొత్త పరిశ్రమలకు యంత్రాల దిగుమతి మొదలైన వాటికి విదేశీ మారకం కేటాయించే పద్ధతి తొలగిపోతుందని విదేశీ సాంకేతిక పైపూచ్యంకూడా అత్యమౌతుందని ప్రభుత్వం భావిస్తున్నది.

ఈ విధంగా వచ్చే అమెరికన్ సాంకేతిక నిపుణులు, సాంకేతిక రహస్యాలను వేటినీ కాలితియులకు ఇవ్వక, ఎల్లకాలమూ తమ వైనాన్ని కారతీయులు ఆధారపడి ఉండేటట్టు కట్టిపడుతున్న విషయం విదితమే ఇది తెలిసి కూడా కేంద్రప్రభుత్వం విదేశీ ప్రయివేటు పెట్టుబడులకు, సాంకేతిక నిపుణులకు ఇలా ద్వారాలు తెరవడం ప్రమాదకరం.

కీలకమైన నూనె ఉత్పత్తిలో ప్రభుత్వ రంగం అభివృద్ధి కావలసినంతగా పెరగటం లేదు బ్యాష్టెల్, కాల్టెక్స్, ఎస్సోవంటి అమెరికన్ కంపెనీలు తమ ఉత్పత్తిని పెంచుకోవటానికి అవకాశాలు కల్పించబడ్డాయి.

ప్రభుత్వ రంగంలోని నూనెశుద్ధి కర్మాగారాలన్నీ పూర్తిగా పని చేసినప్పటికీ అవి ఉత్పత్తి చేయగలిగేది 87½ లక్షల టన్నుల మానె మాత్రమే. కాగా ప్రైవేటు రంగంలో ఉత్పత్తి 75 లక్షల టన్నులు వుంటుంది. అంటే ప్రభుత్వరంగంతో ప్రయివేటు రంగం పోటాపోటీలో ఉంటుందన్నమాట.

ఈపాటికే అమెరికా, బ్రిటన్ దేశాలకు చెందిన ప్రయివేటు పెట్టుబడులకు భారత ప్రభుత్వం విస్తారంగా ప్రవేశమిచ్చింది

గత సంవత్సరంగా ఆర్థికమంత్రి కృష్ణమాచారి అధ్యాన్న చాటుమాటుగా మరికొన్ని సౌకర్యాలుకూడా లభించాయి

మానె పరిశ్రమ అభివృద్ధి యావత్తూ ప్రభుత్వరంగంలోనే ఉండేవిధంగా మాజీ కేంద్రమంత్రిశ్రీ కె డి మాళవీయా అనుసరించిన విధానాన్ని వ్రత్తర కేంద్ర ప్రభుత్వం అమలుపరచకపోగా నెమ్మదిగా ఆ విధానానికి తూట్లు పొడుస్తున్నట్లు స్పష్టమౌతున్నది.

అమెరికాతో సరికొత్త ఒప్పందాలు చేసుకునే విషయంలో ప్రభుత్వం కనీస జాగ్రత్తలనుకూడా తీసుకోవడంలేదు

భారత దేశానికి 107 కోట్ల రూపాయలు అమెరికా అప్పుగా ఇచ్చే ఒక ఒప్పందంపై ఇటీవలనే ఢిల్లీలో సంతకాలు జరిగాయి భారత పరిశ్రమలకు అవసరమైన పారిశ్రామిక ముడి సరుకుల దిగుమతికి ఈ అప్పు వినియోగించబడుతుంది

పోనీ, ఈ విధంగా తయారైన పారిశ్రామిక సరుకులను తిరిగి అమెరికాయే కొనే విధంగా ఒప్పందంలో షరతేమైనా ఉన్నదా అంటేలేదు. అమెరికాభారతదేశానికి చేసే సహాయం అంతా ఏకపక్షంగా జరిగి, రుణభారాన్ని పెంచేదిగా ఉన్నదేగాని, భారతదేశ స్వతంత్ర ఆర్థికాభివృద్ధికి ఉపయోగపడేదిగా మాత్రం లేదు.

విదేశీ ప్రైవేటు పెట్టుబడులకు ఇతోధిక సౌకర్యాలు కలిగించే ఈ విధానం సమూలంగా మారాలి. అలా కాక, విదేశ ప్రయివేటు పెట్టుబడులకు మరిన్ని సౌకర్యాలు కలిగించే ప్రతిపాదనలేగనక బడ్జెట్‌లో ఉన్నట్లయితే భారతఆర్థికాభివృద్ధి మూలసూత్రాలను - 1948 పారిశ్రామిక విధాన తీర్మానానికి విరుద్ధంగా ప్రభుత్వం నడుస్తున్నదని చెప్పవలసి ఉంటుంది

పన్నుల భారం

గత సంవత్సరం పేదప్రజలపై విపరీతమైన పన్నులు విధింపబడ్డాయి. ఆ భారానికి వ్యతిరేకంగా గత సెప్టెంబరులో జరిగిన మహా విజ్ఞాపన, మహాయాత్రలపరిణామం. నిర్బంధ బోధపు పథకంలోనూ బంగారు కంట్రోలు చట్టంలోనూ ప్రభుత్వం కొన్ని మార్పులు ప్రవేశపెట్టింది, కాని ఈ సౌకర్యాలు అతి స్వల్పం

మూడోప్రణాళిక అయిదేండ్ల కాలంలోనూ కేంద్రప్రభుత్వం మొత్తం 1100 కోట్ల పన్నులను విధించాలని మొదట్లో అంచనా. కాగా గత సంవత్సరం ఆఖరుకు, అనగా మూడేండ్లు ముగిసేటప్పటికి 1900కోట్లరూపాయల పన్నులను విధించింది అనుకున్నదానికంటే 800కోట్లరూపాయల పన్నులు అదనంగా విధించింది ఇందులో హెచ్చు భాగం ఎరోక్ష పన్నులు.

దైనందాది పతితంగా పేర్కొనబడిన అత్యవసర వస్తువుల ధరలు ఒప్పుడు పెరగటం లేదు బ్యాష్టెల్, కాల్టెక్స్, ఎస్సోవంటి అమెరికన్ కంపెనీలు తమ ఉత్పత్తిని పెంచుకోవటానికి అవకాశాలు కల్పించబడ్డాయి.

ప్రభుత్వ రంగంలోని నూనెశుద్ధి కర్మాగారాలన్నీ పూర్తిగా పని చేసినప్పటికీ అవి ఉత్పత్తి చేయగలిగేది 87½ లక్షల టన్నుల మానె మాత్రమే. కాగా ప్రైవేటు రంగంలో ఉత్పత్తి 75 లక్షల టన్నులు వుంటుంది. అంటే ప్రభుత్వరంగంతో ప్రయివేటు రంగం పోటాపోటీలో ఉంటుందన్నమాట.

ఈపాటికే అమెరికా, బ్రిటన్ దేశాలకు చెందిన ప్రయివేటు పెట్టుబడులకు భారత ప్రభుత్వం విస్తారంగా ప్రవేశమిచ్చింది

గత సంవత్సరంగా ఆర్థికమంత్రి కృష్ణమాచారి అధ్యాన్న చాటుమాటుగా మరికొన్ని

"మార్చి 7వ తేదీ ప్రదర్శనకు సన్నద్ధంకండి"

మూడు దశలలో సాగిస్తున్న మన పోరాటంలో మొదటి దశ ముగిసింది. అఖిల భారత కార్యాచరణ కమిటీ ఆదేశానుసారం ఫిబ్రవరి 20-22 తేదీలలో దేశం మొత్తం మీద 50 వేలకు పైగా కార్మిక కార్యకర్తలు, నాయకులు నిరసన దీక్ష జరిపారు వీరిలో కార్మిక సంఘ బాధ్యులు, కమ్యూనిస్టులు, కమ్యూనిస్టేతరులు, ఇంకా రాజకీయ కార్యకర్తలూ ఉన్నారు

నిరాహారదీక్ష కుసక్రమించిన ఈ వేలాది దీక్షవ్రతుల ఐక్యత, క్రమశిక్షణ, పట్టుదల, విశ్వాసాలు, లక్షలాది ఇతర ప్రజలలో ఆలోచనను రేకెత్తించాయి.

గుత్త పెట్టుబడిదారులు, బ్యాంకర్లు, భూస్వాములు ప్రభుత్వం తన విధానాలద్వారా దేశంలో కరువు కాటకాలను సృష్టిస్తున్నది వారి విధానాలకు వ్యతిరేకంగా దేశ వ్యాపితంగా ఐక్య కార్యాచరణ అవసరం ఇట్టి కార్యాచరణ అవశ్యకతను ఇంతవరకూ గుర్తించని కార్మిక, మధ్యతరగతి ప్రజలు, వందలాది కేంద్రాలలో, నిరసన దీక్షవరుల చర్యను అభినందించి, వారి చర్యకు అండదండలు చేకూర్చారు 'నోరులేని పేద ప్రజలకొరకై' దీక్షవ్రతులు సాగిస్తున్న కృషిని ప్రశంసించారు.

కొన్నిచోట్ల, కాంగ్రెసు, జాతీయ ట్రేడ్ యూనియన్ కాంగ్రెసు కార్యకర్తలు వారి నాయకులు పిలుపును తోసిపుచ్చి ఈ ఉద్యమంలో చేరారు. త్రివర్ణ పతాకాలతో సహా, ఎర్ర జెండాల ప్రక్కనే నిలబడి ప్రదర్శనలలో పాల్గొన్నారు.

కొందాయిలోనూ, మరికొన్ని కేంద్రాలలోనూ ఒక ప్రత్యేక లక్షణం వ్యక్తమైంది యువ కార్మిక మహిళలు పెద్దసంఖ్యలో ఈ ప్రదర్శనలలోపాల్గొనడమే ఆ ప్రత్యేకలక్షణం

విదేశీయుల ప్రాబల్యంలో ఉన్న కొందాయిలోని మే అండ్ బేకర్‌వారి మందులకంపెనీ ఫేక్టర్స్, తదితర కంపెనీలు కార్మికులపై పెద్ద

శ్రీ యస్. ఎ. డాంగే

ఎత్తున దాడి ప్రారంభించినప్పటికీ లెక్కపెట్టక యువ కార్మిక మహిళలు ఈ ఉద్యమంలో చేరటం ప్రత్యేకించి గమనించదగ్గ అంశం.

తమిళనాడు మినహా, దేశంలోని ప్రతి ఒక్క రాష్ట్రం ఈ ఉద్యమంలో పాల్గొన్నది పచ్చేవారం తమిళనాడ్ కూడా ఈ ఉద్యమంలో పాల్గొంటుంది

మొదటిదశ ఫలితాలు

ఫిబ్రవరి 20, 22తేదీలమధ్య జరిగిన కార్యాచరణ దేశవ్యాపితమైనది, ప్రజల ఆసంతృప్తి నిర్మాణయుతమైన కేంద్రీకృతమైన క్రమశిక్షణా పూరితమైన, శాంతియుతమైన, శక్తివంతమైన అఖిలభారత పోరాటంగా రూపొందుతున్నదనే వాస్తవాన్ని ప్రతిఒక్కరూ గుర్తించేశారు. క్రమజీవుల కష్టార్జితం హరించి కొద్దిమందిగా వున్న గుత్తపెట్టుబడిదారులకు, పాలకవర్గపార్టీ బోహుకులకు సంపద కట్టబెట్టే ప్రభుత్వ ఆర్థిక విధానానికి వ్యతిరేకంగా ఈ పోరాటం రూపొందుతున్నది

ఇక, మార్చి 7 న ప్రారంభం కానున్న రెండో దశ విషయం, ఆరోజున లక్షలాది కార్మికులు, దేశమంతటా తమతమ ఫ్యాక్టరీలలోనూ, పరిశ్రమలలోనూ పనిలోకి ప్రవేశించే ముందు నినాదాలిస్తూ కోర్కెలు వెలిబుచ్చుతూ బహిష్కారాలానికి పిలుపు ఇవ్వనున్నారు.

ఈ ప్రదర్శనను క్రమబద్ధంగా సంపటిత పరచవలసిఉంది ఈ కార్యాచరణ పైకి చాలా తేలికైనదిగా కనుపించినా, నెరవేర్చటం చాలా కష్టంతో కూడుకున్న పని ఫ్యాక్టరీలలోకి, విడి విడిగానో, గుంపులు గుంపులుగానో మామూలుగా ప్రవేశించే కార్మికులందరినీ 15 నిమిషాల సేపు ఆపి ఉంచవలసి ఉంటుంది ఈ కార్మికులు వేర్వేరు సంఘాలకు, పార్టీలకు చెందినవారై ఉంటారు. వారిలో కొందరు ఈ కార్యాచరణలో పాల్గొనటానికి ఇష్ట ఎడక పోవచ్చు

మా నాయకత్వం అలా ఆ దేశాలివ్వలేదు అని వారు వాదించవచ్చు. ఆరోజు జరిగే కార్యాచరణలో పాల్గొనవలసిందిగా వారికి విజ్ఞప్తి చేయవలసిన బాధ్యత మన కార్యకర్తలపైన ఉన్నది, మనతో పూర్తిగా ఏకీభవించని వారితో, సౌహార్దపూరితంగా, సోదరభావంగా ఐక్యతకై కృషిచేయవలసి ఉంది వారు మనతో ఏకీభవించకపోయినా వారితో కలహం మాత్రం పెట్టుకోకండి కాని మనస్థ తగినంత ఉత్సాహ వాతావరణాన్ని కలిగించ గలిగితే, కోర్కెలు అందరికీ సంబంధించినవి గనుక ఐక్యతను సాధించవచ్చు

ఈవిధంగా లక్షలాది కార్మికులఐక్యధోరణి ఆరోజున ఆకాశం బద్దలయ్యేలా వినిపించాలి ఫ్యాక్టరీ గొట్టాల మోతలు, యజమానుల బెదిరింపులు, ఈ శంఖారావంలో వినిపించకుండా పోవాలి. గుత్త పెట్టుబడిదారీ విధానాలకు పదవీచ్యుతి జరగాలని వాటినినిర్మూలించాలనే కోర్కె వ్యక్తంకావాలి.

ఏది సరైన పోరాట రూపం

నిరాహారదీక్ష చేయండి అని అఖిలభారత కార్యాచరణ కమిటీ ఇచ్చిన పిలుపు సమర్థవంతమైనదేనా, ఈ విజ్ఞతకోహదినదేనా అని కొందరు ప్రశ్నిస్తున్నారు. 'రైతులు ఉన్నత పోరాట రూపాన్ని అందుకొని, దుకాణాలనే లూటీచేస్తుంటే, చవుగాఉండే నిరశన దీక్ష వలన ప్రయోజన మేమిటి' అని నేనువెళ్లిన కొన్ని స్థలాలలో కొందరు ఇలా విన్పించారు

రైతుల కార్యాచరణను మీరు ఆమోదిస్తున్నారా, సత్యాగ్రహం, నిరశనదీక్షలవంటి కార్యక్రమాన్ని కమ్యూనిస్టుపార్టీ స్వీకరించవచ్చునా అని కాన్పూర్‌లో జరిగిన పత్రికా గోష్ఠిలో నన్ను కొందరు ప్రశ్నించారు.

ఈప్రశ్నకు ఏమిసమాధానం ఇవ్వగలను? పేద ప్రజల తిండిధ్వంసకు, తీవ్ర ఆసంతృప్తికి లూటీలు ఒక వ్యక్తీకరణ అనే విషయంలో సందేహంలేదు కానాపరిస్థి ఒక గుణపాఠాన్ని నేర్పుతున్నది లూటీలద్వారా విప్లవం రాదని లూటీలు ఉన్నత పోరాటరూపం కాదనేదే అగుణపాఠం. భారతదేశంలోని దుకాణాలన్నీ లూటీ చేసినా, సమస్య మాత్రం పరిష్కారంకాదు పైగా అభివృద్ధి నిరోధ కర్యం జరపవేందుకుమాత్రమేఅవకాశంఏర్పడుతుంది క్రమబద్ధంగా విప్లవయుతంగా అధికారాన్ని హస్తగతం చేసుకొని భూములను, ఫ్యాక్టరీలను ప్రజలవశంచేసే కార్య క్రమానికి, అనాచకదర్య అయిన లూటీలకూ ఎట్టి సంబంధమూ లేదనీ, కనీసం లూటీలు, ఉన్నతకార్యాచరణకు ప్రారంభదర్యగా కూడా ఉపకరించవనీ, చరిత్ర పరిజ్ఞానమున్న ప్రతివారికీ తెలుసు,మార్క్సిజం-లెనినిజానికిగాని, ఉన్నత పోరాట రూపాలను గురించిన పూకదంపుడు ఉపన్యాసాలకూ లూటీలకూగాని ఎట్టి సంబంధమూ లేదు.

జాతీయ కార్యాచరణ కమిటి ఇచ్చిన మూడు దశలకార్యక్రమం, దేశవ్యాపిత హర్తాల్, జనరల్ సమ్మె-ఇవి అధికారాన్ని హస్తగతం చేసుకోటానికి ఉద్దేశించబడినవి కావు. అదే సమయంలో, ఈ కార్యక్రమానికి విప్లవకర స్వభావమూ, సోషలిస్టు లక్ష్యాలూ లేకపోలేదు. కార్మికులు, రైతులు, మేధావులు షాపు యజమానులు, చివరకు చిన్నవర్గం పారిశ్రామికులను సైతం గుత్తపెట్టుబడిదారీవర్గానికు అనుకూలమైనప్రభుత్వవిధానాలనువ్యతిరేకంగా పై కార్యక్రమం ఐక్యపరుస్తుంది క్రమశిక్షణతో కూడిన శాంతియుత కార్యాచరణకు వారందరినీ నడుపుతుంది ప్రభుత్వ ఆర్థిక విధానాలు శారీరిక, మానసిక క్రమలద్వారా జీవించే సృజనశీలత కుంటలిన్నింటినీ దారిద్ర్య రూపంలోకి నెట్టి, గుత్తపెట్టుబడిదారులకు సంపద కూడబెట్టుతున్న విషయం విదితమే

జాతీయ వారసత్వం

అవును జాతినంతా ఐక్యం చేసే, దేశవ్యాపిత హర్తాల్ కార్యక్రమాల రంగంలోనికి జాతిని దింపిన వ్యక్తి మహాత్మాగాంధి 'సైతాన్ బ్రిటిష్ పాలనకు' వ్యతిరేకంగా శాసనోల్లంఘనచేయడానికి,జనరల్‌సమ్మెలుజరపడానికీ హర్తాల్ కార్యక్రమం తోడేటింది అదే కార్యాచరణను, అదే పద్ధతిని, అదే పటిమను అందులో విమత సంబంధమైన వ్యక్తి ప్రాధాన్యమైన పార్శ్వాలను మాత్రం వదిలివేసి దేశంలోని లక్షలాది క్రమిక ప్రజ నేడు స్వీకరిస్తున్నది ఇది మన వారసత్వం ఏ క్రమికప్రజ, దేశ స్వాతంత్ర్యంకొరకు పోరాడిందో వారే తమనాడు జాతీయ రాజకీయ స్వాతంత్ర్య స్థాయినుండి. ఆర్థిక వ్యవస్థనంతా తమగుప్పిటలో పెట్టుకున్న గుత్తపెట్టుబడిదారీ-భూస్వాముల కబంధ హస్తాలను తెగగొట్టడానికై ముందుకు సాగుతున్నారు

ప్రజాస్వామ్యానికి, సోషలిజానికి జరిగే పరివర్తన అంటే ఇదే.

జాతీయోద్యమం యొక్క వారసత్వాన్ని, సాంప్రదాయాన్ని, పీడితప్రజల క్షేమంకోసం కూడా ఒక కొత్త పద్ధతిలో, భారత ప్రజల, సంస్కృతి, విజ్ఞానం, ప్రత్యేక పరిస్థితుల కనుగుణంగా ఉపయోగించుకోవాలి

మూడురోజుల పోరాటం ద్వారా నేడు జరుగుతున్నకృషి ఇదే. ఈ ఉద్యమం,గతసంవత్సరం సెప్టెంబరులో జరిగిన మహాయాత్రతో ప్రారంభమైంది.

ఎందుకీ ప్రస్తావన?

కాన్పూర్ పత్రికాగోష్ఠిలో నన్ను అడిగిన ప్రశ్నకు నేనిచ్చినసమాధానాన్నిను నిజానికి ఈవిషయాన్నిమనందినదినంగావరిశీలించవచ్చు. దేశవ్యాపితమైన పోరాట అనుభవాన్నంతా క్రోడీకరించి, గుణపాఠాలు స్వీకరించిన తరువాతనే ఈ సమస్యను చర్చించవచ్చు. ఏదో అడ్డుప్రశ్నకు సమాధానంగా ఇప్పుడు చర్చించవలసిన అవసరం లేదు

కాని ఈవిషయాన్ని ఇప్పుడేప్రస్తావించటం ఒక విధంగా అవసర మౌతున్నది. ఏమంటే బహుశా ఇతర ప్రాంతాలలో కూడా ఇటువంటి ప్రశ్న లు తలెత్తవచ్చు. పాక్షికంగానే కావచ్చు - వాటికి సరియైన సమాధానం, వెన్నెంటనే, ఇవ్వకపోతే నేడు సాగుతున్న మహా ఉద్యమాన్ని ఇని వక్రదారులు పట్టించి, విభిన్నం చేయవచ్చు

జాతీయ కార్యాచరణకమిటీ, అఖిలభారత ట్రేడ్ యూనియన్ కాంగ్రెసు, స్వంత్ర కార్మిక సంస్థలు, ఇతర కేంద్ర కార్మికసంస్థలు కమ్యూనిస్టు, ప్రసోషలిస్టు పార్టీలు రాజకీయ నాయకులు, అభ్యుదయకరమైన ఇతర వర్గాలు, అంతా కలిసి కూర్చుని దేశవ్యాపితంగా అంగీకృతమైన తక్షణ కోర్కెలపై ఒక జాతీయ కార్యాక్రమాన్ని రూపొందించవలసి ఉంది. క్రామిక ప్రజ అంతా ఇదే కోరుకున్నారు అందరికీ హృజ్ఞప్తికూడాఅదే

కాని అట్టి విస్తృతమైన, అంగీకృతమైన ప్రాతిపదికలేని సందర్భంలో, మా అంతట మేము ఒక సభకం ప్రకారం కార్యాచరణలోకి దిగక తప్పదు. అదే సమయంలో క్రమజీవుల తరపున నిలబడే అందరికీ విజ్ఞప్తి చేస్తూ నచ్చజెప్పటానికి ప్రయత్నిస్తున్నాము దేశాన్ని దేశీయ, విదేశీయ గుత్తపెట్టుబడి దారుల కబంధహస్తాలనుండి విముక్తంచేసి, సామాన్య ప్రజలకు సౌకర్యం కలిగించాలంటే, దేశ వ్యాపితంగా, ఐక్యకార్యాచరణ ఒక్కటే మార్గమని విజ్ఞప్తి చేస్తున్నాము

(న్యూఢిల్లీ మార్చి 1.)

శాసనసభ పార్టీ నాయకత్వం

వదలుకోడానికి జంకనని శ్రీ సంజీవరెడ్డి

హైద్రాబాద్, ఫిబ్రవరి 28

ముఖ్యమంత్రి పదవి వదలుకున్నప్పుడు తాను కాంగ్రెసు శాసనసభాపార్టీ నాయకత్వాన్ని వదలుకోవడానికి జంకనని శ్రీ నీలం సంజీవరెడ్డి నేడిక్కడ అన్నారు

పదవీ విరమణ చేస్తున్న పదవీ బాధ్యత శ్రీయుతులు సంజీవరెడ్డి, బ్రహ్మానంద రెడ్డిగార్ల గౌరవార్థం శాసనసభ స్పీకరు శ్రీ బి. వి. సుబ్బారెడ్డి చేసిన విందులో ప్రసంగిస్తూ శ్రీ సంజీవరెడ్డి పై విధంగా అన్నారు

కొంతమంది వ్యక్తులూ పత్రికలూ ఆరోపిస్తునట్లు తాను పార్టీ నాయకత్వానికి అంటిపెట్టుకోవాలని ఆరాటపడటం లేదన్నారు.

పార్టీలో సమైక్యత ఏర్పడిన మరుక్షణంలో తాను నాయకత్వానికి రాజీనామా యిస్తానని అన్నారు. రాష్ట్ర అభివృద్ధికి పార్టీ ఐక్యత, చాలా అవసరమని చెప్పారు

ఆయన ఇంకా ఇలా అన్నారు :

ముఖ్యమంత్రి పదవిని నేను సంతోషంగా వదలుకుంటున్నాను. ఒక ఆశయంకోసం అలా చేయటమే సంతోషించడానికి కారణం నేనేమీ పొరపాటు చేయలేదని ఆత్మసాక్షిగా నమ్ముతున్నాను.

ప్రజలకు సేవచేయటానికి అధికారమూ, పదవే అక్కరలేదు. నేను రాజకీయాలను వదలి, సన్యాసం పుచ్చుకోవటం లేదు ఇది వరకటి మాదిరిగానే, ఇకముందు కూడా ప్రజాసేవే నా ధ్యేయం

అంతకు ముందు శ్రీ బుచ్చిరెడ్డి మాట్లాడుతూ దేశానికీ, రాష్ట్రానికీ శ్రీ సంజీవరెడ్డి చేసిన సేవనుగురించి ఉద్గ్రంథించారు

శ్రీ బ్రహ్మానందరెడ్డి మాట్లాడుతూ, రాష్ట్ర ప్రజల శ్రేయస్సుకోసం తన శక్తివంచన లేకుండా కృషిచేస్తానని అన్నారు.

ఈ విందుకు కమ్యూనిస్టు సభ్యుడు సభ్యుడు హాజరు కాలేదు అధికరణమా శిస్తు రద్దుకూ బంజర్ల పథకం వంటివికీ రాష్ట్ర వ్యాపితంగాసాగుతున్న సత్యాగ్రహ ఉద్యమం వట్ల ప్రభుత్వ మవలంబిస్తున్న వైఖరికి నిరసనగా తామీ ఉత్సవానికి హాజరుకాలేదని పార్టీ ప్రతినిధి ఒకరు తర్వాత తెలియచేశారు.

తమగుప్పిటలో పెట్టుకున్న గుత్తపెట్టుబడిదారీ-భూస్వాముల కబంధ హస్తాలను తెగగొట్టడానికై ముందుకు సాగుతున్నారు

ప్రజాస్వామ్యానికి, సోషలిజానికి జరిగే పరివర్తన అంటే ఇదే.

జాతీయోద్యమం యొక్క వారసత్వాన్ని, సాంప్రదాయాన్ని, పీడితప్రజల క్షేమంకోసం కూడా ఒక కొత్త పద్ధతిలో, భారత ప్రజల, సంస్కృతి, విజ్ఞానం, ప్రత్యేక పరిస్థితుల కనుగుణంగా ఉపయోగించుకోవాలి

మూడురోజుల పోరాటం ద్వారా నేడు జరుగుతున్నకృషి ఇదే. ఈ ఉద్యమం,గతసంవత్సరం సెప్టెంబరులో జరిగిన మహాయాత్రతో ప్రారంభమైంది.

పార్టీలో సమైక్యత ఏర్పడిన మరుక్షణంలో తాను నాయకత్వానికి రాజీనామా యిస్తానని అన్నారు. రాష్ట్ర అభివృద్ధికి పార్టీ ఐక్యత, చాలా అవసరమని చెప్పారు

ఆయన ఇంకా ఇలా అన్నారు :

ముఖ్యమంత్రి పదవిని నేను సంతోషంగా వదలుకుంటున్నాను. ఒక ఆశయంకోసం అలా చేయటమే సంతోషించడానికి కారణం నేనేమీ పొరపాటు చేయలేదని ఆత్మసాక్షిగా నమ్ముతున్నాను.

ప్రజలకు సేవచేయటానికి అధికారమూ, పదవే అక్కరలేదు. నేను రాజకీయాలను వదలి, సన్యాసం పుచ్చుకోవటం లేదు ఇది వరకటి మాదిరిగానే, ఇకముందు కూడా ప్రజాసేవే నా ధ్యేయం

అంతకు ముందు శ్రీ బుచ్చిరెడ్డి మాట్లాడుతూ దేశానికీ, రాష్ట్రానికీ శ్రీ సంజీవరెడ్డి చేసిన సేవనుగురించి ఉద్గ్రంథించారు

శ్రీ బ్రహ్మానందరెడ్డి మాట్లాడుతూ, రాష్ట్ర ప్రజల శ్రేయస్సుకోసం తన శక్తివంచన లేకుండా కృషిచేస్తానని అన్నారు.

ఈ విందుకు కమ్యూనిస్టు సభ్యుడు సభ్యుడు హాజరు కాలేదు అధికరణమా శిస్తు రద్దుకూ బంజర్ల పథకం వంటివికీ రాష్ట్ర వ్యాపితంగాసాగుతున్న సత్యాగ్రహ ఉద్యమం వట్ల ప్రభుత్వ మవలంబిస్తున్న వైఖరికి నిరసనగా తామీ ఉత్సవానికి హాజరుకాలేదని పార్టీ ప్రతినిధి ఒకరు తర్వాత తెలియచేశారు.

వార్తా పత్రికల రిజిస్ట్రేషన్
రూలు 8 ఫారం VI ప్రకారం

విశాలాంధ్ర దిన పత్రిక ప్రచురణ వివరాలు

1. విజయవాడనుండి ప్రచురించబడుచున్నది.
2. దిన పత్రిక.
3. ముద్రాపకుని పేరు : విశాలాంధ్ర విజ్ఞాన సమితి తరపున కాట్రగడ్డ రాజగోపాలరావు
   ముద్రణ స్వతంత్ర ఆర్టు ప్రింటర్సు
4. ప్రచురణకర్త కాట్రగడ్డ రాజగోపాలరావు
   అడ్రసు దుర్గాగ్రహారం విజయవాడ-2
5. సంపాదకులు కాట్రగడ్డ రాజగోపాలరావు
   అడ్రసు : దుర్గాగ్రహారం, విజయవాడ-2
6. ఈ పత్రిక అస్తులన్నీ విశాలాంధ్ర విజ్ఞాన సమితికి చెందినవి

విశాలాంధ్ర విజ్ఞాన సమితి గవర్నింగ్ బాడీ సభ్యులు :

(1) నీలం రాజశేఖరరెడ్డి, హిమాయత్‌నగర్, హైద్రాబాద్
(2) మోటూరు హనుమంతరావు, సూర్యారావుపేట, విజయవాడ-2
(3) కాట్రగడ్డ రాజగోపాలరావు, దుర్గాగ్రహారం, విజయవాడ-2
(4) పొన్నం వీరరామయ్య సూర్యారావుపేట, విజయవాడ-2
(5) రాజబహదూర్‌గౌడ్, హిమాయత్‌నగర్, హైద్రాబాద్
(6) బద్దం ఎల్లారెడ్డి, హైదర్‌గుడ, హైద్రాబాద్
(7) దలసాని వాసుదేవరావు, ప్రజాశక్తినగర్, విజయవాడ.

పైన పేర్కొన్న వివరములన్నీ యథార్థములు

విశాలాంధ్ర విజ్ఞాన సమితి తరపున,
కాట్రగడ్డ రాజగోపాలరావు,
కార్యదర్శి. తేదీ 1-3-1964

యంత్రయుగంలో చేనేత పరిశ్రమ స్థానం

దేశంలోని ప్రజల వస్త్రావసరా లన్నింటినీ మూలుబట్టల మిల్లులే తీర్చగలిగినపుడు చేతివడుకు, చేనేత పరిశ్రమల అవసరమేమని ప్రశ్నించుచున్నారు అడునిక ప్రాథమిక యుగంలో ప్రజావసరాల నన్నిటిని తీర్చగల వస్తువుల నన్నిటిని యంత్రసహాయంతో ఉత్పత్తి చేయగలిగినను, అట్టి ఉత్పత్తిని సాధింపడమేగాక, ప్రజలందరికీ ఆర్థిక సాంఘిక న్యాయములు సమానంగా నిద్దించునట్లు పరిపాలించే బాధ్యత ప్రభుత్వం మీద ఉన్నది దేశంలో కొందరుమాత్రం కోటీశ్వరులయి, బహుజనులు నిరుద్యోగులయి సంపాదనలేక పేదరికముతో బాధపడుటకు ఏప్రజాప్రభుత్వమూ అంగీకరింపజాలదు ఈ సత్యం మన రాజ్యాంగంలో స్పష్టంగా చెప్పబడినది. ఆర్థిక సామ్యిక సమానత్వమును సాధించుటే ప్రధాన లక్ష్యముగా మన రాజ్యాంగము నిర్దేశించుచున్నది.

యంత్రపరిశ్రమలను బాగ

సాహితీస్రవంతి

కమ్యూనిస్టు రచయితల మహాసభ చర్చించవలసిన కొన్ని సమస్యలు

కమ్యూనిస్టుపార్టీ రచయితల, పాత్రికేయుల మహాసభ సన్నాహక సంఘం విడుదల 2 వ తేదీన, "న్యూఏజ్" లో ఒక ప్రకటన చేసింది. ఈ ముఖ్యమైన మహాసభ ఆశయాలగురించి ఆ ప్రకటనలో స్థూలంగా తెలియజేయడానికి ప్రయత్నించాము. ఇప్పుడు కమ్యూనిస్టు రచయితలు చేపే తీవ్రకృషిపైన మన మహాసభ విజయం ఆధారపడి వుంటుంది. ఇదీ మన మహాసభముందున్న విషయం

మన జాతీయ భాషలలో ప్రతిదానిలోనుండి కనీసం ప్రధానమైన భాషలనుండి ప్రతినిధులు అఖిలభారత స్థాయిలో కేంద్ర సమావేశం ఒకటి జరిపి మన సాహిత్య (నవల, కథానిక, కవిత, నాటకం, జానపద సాహిత్యం, విమర్శ, వ్యాసాలు) ప్రస్తుతస్థితిపై చర్చించాలి వీటిలో ఎన్నో తీరణులను గురించి చర్చించాలి ముఖ్యంగా వీటిలో కమ్యూనిస్టు, ప్రజాతంత్ర రచయితల పాత్రనుగురించీ, మన రచనల, మనల్ని ప్యాకిలేకించే వారి మనతో విభేదించే వారి రచనల నాణ్యం, ప్రభావం గురించీ చర్చించాలి.

సహజంగా ఇందులో మన రచనలగురించి విమర్శ, ఈ రచనల మంచి చెడ్డలు, వాటి బలమూ బలహీనతా మొదలైనవి ఇమిడి ఉంటాయి మన రచనలను వ్యక్తిగతంగా, సమష్టిగా ఎలా అభివృద్ధి చేయాలి అనే విషయాన్ని పరిశీలించాలి

మన రిపోర్టులు ఊరికే భోగట్టా ఇచ్చేవిగా మాత్రమే ఉండరాదు అవి విమర్శనాత్మకంగా ఉండాలి మన సృజనాత్మక రచనలద్వారా, విమర్శద్వారా, మనప్రజల సాధారణ సాహిత్య సాంస్కృతిక కలాపాలలో మనం పాల్గొనడంద్వారా, మనదేశ సాంస్కృతిక విపుల జీవితంపై, ప్రజాతంత్ర సోషలిస్టు దిశలో మన ప్రభావం ఎలా కలుగ చేయగలమో, ఆఫ్రో-ఆసియా సాంస్కృతిక పరిణామాల్లో ప్రపంచ సాంస్కృతిక పరిణామంలో మనదేశం వరియైన పాత్ర వహించగల్గేటట్లు ప్రభావం కలుగ చేయగలమో, ఆ రిపోర్టులు సూచించాలి.

కమ్యూనిస్టురచయితలు, ఇతర మార్క్సిస్టు అభ్యుదయ రచయితలు తూర్పులో పనిచేయ [illegible] సాగించుకున్న సామ్రాజ్యవాద వ్యతిరేక విశాల ప్రజాతంత్ర ఉద్యమంలో మన సాహిత్య ఉత్కృష్టమంకూడా ఒక భాగమే ఆ ఉద్యమంలో సాంస్కృతిక అగ్రగామియగ దళమని మనం చెప్పుకొంటాం. ఆధునిక భారతసాహిత్యం ఆనులోకి వచ్చిన 19, 20 శతాబ్దాల ప్రజాతంత్ర సాంస్కృతిక వారసత్వం అంతా మనదేనని వ్యాయంగానే మనం వాదింతాం.

మహాకవుల రచనలు

టాగోర్, ప్రేమచంద్, భారతి, ఇక్బాల్, వల్లతోల్ మొదల్న నవారినామాజిక దృక్పథంలో మనం పరిశీలించుతాం. అయినప్పటికీవారు మన సాహిత్య రంగంలో సిద్ధహస్తులు. అన్నిటి కన్నా వారు, తమ అద్భుత ప్రతిభద్వారా మన సంస్కృతిలో ఉదార ప్రజాతంత్ర, జాతీయ చైతన్యాన్ని సృష్టించారు.

మన ప్రజల, ముఖ్యంగా శ్రామిక ప్రజల నిత్యం పోరాటాలు అనుభవమూవల్ల మన దేశ ప్రస్తుత వ్యవస్థలో ప్రస్తుతనామాజిక సత్యాన్ని-దాని అనుకూల వ్యతిరేక అంశాలతోసహా-అర్థం చేసుకోడానికి మన మార్క్సిస్టు సిద్ధాంతమూ, మన కమ్యూనిజమూ సహాయ పడుతుంది

మన ప్రజాతంత్ర జీవితానికి ఒక ప్రయోజనమూ అర్థమూ ఇచ్చేందుకూ, ఆ ప్రజాతంత్ర జీవితం సోషలిజం కమ్యూనిజంల్రింద వికాసం పొందేటందుకూ, ప్రోత్సాహపరచే శక్తులూ సిద్ధాంతాలూ ఒకప్రక్క ఉన్నాయి. మరొక ప్రక్క అర్థమూ ప్రయోజనమూ కోల్పోయి మనకు గుదిబండలైన మూఢ నమ్మకాలు, ఆచారాలు, పద్ధతులూ ఉన్నాయి. ఆటవిక వ్యవస్థతోపాటు భూస్వామ్య వ్యవస్థ శతాబ్దాలుగా కొనసాగాయి వాటి దుష్ఫలితాలే ఈ మూఢ నమ్మకాలు. మరొక ప్రక్క స్వార్థపరత్వంతో నిండియున్న, నిర్దాక్షిణ్యమైన నీచమైన తెలివి తేటలుగల పెట్టుబడిదారీ విధానం ఉంది. మరొక ప్రక్క భయంకరమైన మానవ ద్వేషియైన విదేశీ సామ్రాజ్యవాదం ఉంది. వీటిమధ్య నేడాను గమనించడానికి మార్క్సిజం మనకు సహాయ పడుతుంది.

పైన చివరిభాగంలో చెప్పినవే మన ప్రజల ప్రజాతంత్ర ఐక్యతకు ఆటంకం కల్గించుతాయి సుఖప్రదమైన మంచి జీవితంకోసం చేసే ప్రజా పోరాటాన్ని, దారిద్ర్యం వెనుకబడ్డతనం నిర్మూలించడానికి వారు చేసే పోరాటాన్ని, విధ్వంసం చేయడానికి ప్రయత్నించుతాయి సృజనాత్మకమైన ఫలప్రదమైన శ్రమ చేయడంలో, తన మనస్సును వ్యక్తిత్వాన్ని అభివృద్ధి చేసుకోడంలో నిమగ్నం కాడానికి వీలులేకుండా, స్వేచ్ఛ లేకుండా, వ్యక్తుల్ని ఇవి నాశనం చేస్తున్నాయి

సామాజిక, రాజకీయ లేక ఆర్థిక రంగాలలో ఎందులో ఉన్నప్పటికీ ఈ అభివృద్ధి నిరోధక శక్తులకు వ్యతిరేకంగా పోరాడుతూ చారిత్రక పురోగతితోపాటు నడుస్తూ, మన ప్రజల ఈ నైతిక భావావళులకు సిద్ధాంత సాంస్కృతిక పరంగా రూపమివ్వాలి. ఇవి మన కృషి అంతటికీ బలమూ శక్తి ఇస్తాయి.

అభ్యుదయ రచనలు

మనదేశంలో 30 ఏండ్లక్రితం అభ్యుదయ ప్రజాతంత్ర విస్తృత ఉద్యమంలో కమ్యూనిస్టు మార్క్సిస్టు రచయితలు ప్రత్యేకంగా ఈ చైతన్యాన్నే తీసుకువచ్చారు. సాహిత్యం వహించవలసిన పాత్ర గురించిన అవగాహనే ఆ రచయితలు భారతదేశంలోని అనేక భాషలలో చెప్పుకోదగిన నవలలు, కథలు, కవిత, నాటకం, విమర్శ వ్రాయడానికి సహాయపడ్డాయి అలాగే భారతదేశ సాహిత్యం ప్రజాతంత్ర సోషలిస్టు దిశలో పెంపొందడానికి సహాయ పడ్డాయి

అయితే, ఇంకా పురోగమించడానికి మన విజయాలను అవజయాలను, లోట్లను విమర్శ నాత్మకంగా పరిశీలించాలి మనం మహాసభకు తయారుచేసే నివేదికలు ఈ విషయాన్ని చర్చించాలి

ఉదాహరణకు మన రచయితలలో చాలమంది ఉన్నతస్థాయిగా రచనలు చేసినప్పటికి, ఆ రచనల్లో చాల భాగం ఒకే మూసలో వ్రాయడం, పరుషత, పిడివాదం ప్రస్ఫుట మయ్యాయి వీటి బలహీనత అది మన రచనలో కావ్యానంద గుణాలు (ఈ స్టటిక్ క్వాలిటీస్) లేవనీ, వట్టి రాజకీయ పరిభాష (జార్గన్)లో నిమగ్నమై ప్రచారం కాదు అని ఈ మిత్రులు వాదించులున్నారు

రాజకీయ ఆర్థికరంగాలలో, స్వాతంత్ర్యం సోషలిజంలకై ప్రజలు సాగించే పోరాటాన్ని సంఘటితం చేయడానికి మనకు మార్క్సిజం సహాయపడుతుంది కాని ప్రముఖమైన అందమైన కళాఖండాలను రేక కవిత సాహిత్య ఖండాలను సృష్టించడంలో మార్క్సిజం మన కెలా సహాయపడుతుంది? అని వీరడుగుతున్నారు

ఈ వైఖరి ఫలితంగా సాహిత్యం లేక కళపట్ల కమ్యూనిస్టుపార్టీకి ఒక విధానం ఉండాలి అనే విషయాన్ని, సిద్ధాంత ప్రాతిపదికపై రచయితలసంస్థ ఏర్పడవలసిన్నాన్ని, ప్రాముఖ్యత తగ్గించడమూ లేక తిరస్కరించడమూ దాకా కొందరు కామ్రేడ్లు పోతున్నారు.

దాడులకు అవకాశం

అలాంటి వైఖరివల్ల, మన ఆపాదవ కాళంలో సాంస్కృతిక సిద్ధాంతరంగాలలో మనకు వ్యతిరేకంగా నిరంతరం ప్రచారం చేస్తున్న స్వదేశ, విదేశ అభివృద్ధినిరోధకులు, కమ్యూనిస్టు వ్యతిరేకులందరి దాడులముందు మనం నిరాయుధులై ఐరిహీనులమై నిర్మాణ రహితమైపోయేటట్లు చేస్తుంది

మనం శక్తివంతమైన విప్లవాద్యమాన్ని కమ్యూనిస్టుపార్టీ అధ్వర్యాన నిర్మించగలగినట్లయితే, పెట్టుబడిదారీ విధానం అభివృద్ధి నిరోధక తత్వాలతో మనం పోరాడి కూలద్రోయ గల్గినట్లుగానే, మనం గనుక బ్యాంగా మనం ఘటనంగా ఉన్నట్లయితే, సిద్ధాంత విషయంలో స్పష్టంగానూ దృఢ గానూ ఉన్నట్లయితే, ఈ దాడులు ఎదుర్కొనగలం.

సంఘటితంకాని సృజనాత్మక రచయితలు, విద్యావేత్తలూ గతంలోనూ, ఇప్పుడుకూడా మంచి సాహిత్య కళాఖండాలను సృష్టించిన మాట నిజమే గత కొద్ది సంవత్సరాలుగా అభ్యుదయ రచయితల సంఘం బలహీనంగా ఉన్నప్పటికీ కమ్యూనిస్టు ఇతర అభ్యుదయ రచయితల సృజనాత్మక సాహిత్యం ఇంకా కొనసాగుతూ పెంపొందుతూనే వుంది.

రచయితల సంఘంలో సాహిత్య సమస్యలను స్వేచ్ఛగా చర్చించినందువల్ల, రచయితల కావ్యాలపై చిత్తశుద్ధితో ప్రశాంతంగా అభిప్రాయాలను పరస్పరం తెలియజేసుకొన్నందువల్ల, రచనా సృష్టికి ప్రోత్సాహంకల్గుతుంది నూతన రచయితలను ఆకర్షించి, రచనా పాటవాన్ని ప్రమాణాన్ని పెంచడానికి సహాయపడుతుంది

మన దేశం, ప్రజల విషయంలో కమ్యూనిస్టువాళ్ళే ఒక సాంస్కృతిక విధానాన్ని లేకుండా వదులుకోజాలరు అట్టి విధానాన్ని తృణీకరించజాలరు

మనదేశంలోని సాంస్కృతిక పరిణామాలను నడపటంలో తన అభిప్రాయాలను చెప్పకుండా, సాంస్కృతిక రంగంలో తమ విధానం జయప్రదం చేయడానికి ప్రయత్నించకుండా ఉండజాలదు

అలాంటి సాంస్కృతిక విధానం మనదేశంలో సాంస్కృతిక పరిస్థితిని సమష్టిగా అధ్యయనం చేయడం ద్వారానే రూపొందించగలం కొద్ది మంది, పైన ఉన్న నాయకులు ఆ విధానాన్ని ప్రతిపాదించ వీలు లేదన్నది స్పష్టమే. ఎందువల్లనంటే, ఇతర వ్యాపకాలలో వారు నిమగ్నులై ఉండటంవల్ల లేక వారి తర్కిదుదృష్ట్యా సాంస్కృతిక వ్యవహారాల విషయంలో గంభీర అభిప్రాయాన్ని వెల్లడించడానికి కూడా వారు బహుశా అర్హులు కాకపోవచ్చు

కమ్యూనిస్టు రచయితల కళాకారుల, ఇతర ప్రజాతంత్ర, అభ్యుదయ రచయితల సహాయంతో అలాంటి విధానం ప్రజాతంత్ర పద్ధతుల్లో రూపొందిం చ బడాలి. అలాంటి విధానం ఎట్టు విడుపులు లేకుండా, సర్వకాలానికి ఎలా పనికి వచ్చేటట్లు ఉండజాలదు ఆ విధానాన్ని రూపొందించాలి నిరంతరం, వ్యక్తిగతంగాను సమిష్టిగాను కృషి చేయడం ద్వారా అది పెంపొందుతుంది. గారవమౌతుంది. అందుకు రామన్న రచయితల మహాసభ ఒక అడుగు.

నేను వ్యక్తిగత హోదాలో వ్రాశానుకాని, కమ్యూనిస్టుపార్టీరచయితల మహాసభసన్నాహ, కమిటీ కన్వీనర్‌గా నేనీ వ్యాసం వ్రాయలేదు ఇతర కామ్రేడులుకూడా ఈ దర్శలో పాల్గొని "న్యూ ఏజ్" పత్రిక ప్రారంభించబోతున్న దర్పా వేదికకు వ్యాసాలు పంపుతారని ఆశిస్తున్నాను.

భార్యల ఉద్యోగాలు: భర్తల అయిష్టత: పశ్చిమజర్మనీలో మహిళల స్థితి

పశ్చిమజర్మనీ శ్రామిక జనాభాలో మూడవవంతుకు పైగా మహిళలు వున్నారు 1950 నుంచి 1960 నాటికి పనిచేసే మహిళల సంఖ్య నూటికి 59 వంతులు హెచ్చింది. మహిళలను కాదనే వృత్తికాని, పనికాని లేదు అందరు బాలికలు. మహిళలు వృత్తి సంబంధమైన అభిలాషను తీర్చుకొనడానికి తగినన్ని శిక్షణా కేంద్రాలు, అవకాశాలు కూడా వున్నాయి ఇలా మహిళలకు ఈనాడు వున్నంత అనుకూల వాతావరణం ఇదివర కెన్నడూలేదు. అయితే మహిళల సమాన హక్కు, అందులోను వివాహితకు కుటుంబంలో వుండే సమానహక్కు సంగతి ఏమిటి?

ఈ విషయాన్ని డాక్టర్. ఇర్స్‌బెత్‌ఫెయర్ పరిశీలించింది వివాహితులలో ఉన్నతపదవులు, సాధారణవృత్తులలోవున్న పురుషులలో నూటికి 90 మంది తమ భార్యలు పనిచేయడానికి అభ్యంతరం చెప్పరంలేదు. అయితే ఇలాంటి మహిళల సంఖ్య శ్రామిక మహిళలలో నూటికి 27 మాత్రమే. వివాహానంతరం పనిచేయడానికి ఇష్టపడే మహిళలు నూటికి 40 మందిగావున్నా వారి భర్తలలో నూటికి 25 మంది మాత్రమే ఇందుకు అంగీకరిస్తున్నారు ఇందువల్లనే కాబోలు చాలామంది మహిళలలో సంతృప్తితో పాటు విచారము కూడా వుంది ఇంటివనులలో సతమతమౌతున్న మహిళలసంఖ్య హెచ్చుగా వుంది.

అయితే వివాహానంతరం కూడా కొనిగా వృత్తులను అంటిపెట్టుకొని వుండే మహిళలు కూడావున్నారు స్వేచ్ఛగా వుండాలని మాత్రమే కాక, ఏదో ఒకటి సాధించి తమ విలువను రుజువు చేసుకోవాలని ఇలాంటివారు కాంక్షిస్తున్నారు. ప్రభుత్వము పొందదలుస్తున్నారు, నాణ్యమైతే ఆర్థిక, మానసిక స్వాతంత్ర్యాలను విలవెట్టుకొన దలుస్తున్నారు. సాంఘికంగాను, వృత్తులలోను ఉన్నత స్థానంలో వున్న మహిళల విషయలలో ఇది చాలవరకు నిజం. కాని పశ్చిమ జర్మనీ సాంఘిక వ్యవస్థ, పనిచేసే మహిళల పట్ల వున్న ద్వేషాలు కారణంగా, మామూలు నిత్య జీవిత పద్ధతులలో మార్పు సాధ్యపడడం లేదు

అయితే డాక్టర్, ఫియర్ పరిశోధనలవల్ల క్రమంగాను, నెమ్మదిగాను మార్పులు వుంటున్నట్లు తెలుస్తున్నవి. ఇతరదేశాలలోని యువతులుకూడా గృహిణిగా, మాతగా తన భార్యతలు నిర్వహించిన తర్వాత అవకాశాన్నిబట్టి చేసుకొనడానికి అభిరుచిగల వృత్తిని నేర్చుతున్నారు. కాని పశ్చిమ జర్మనీలో ఈ అవకాశం లేదు నూటికి 97 మంది మహిళలు వివాహం అయిన మూడేళ్లకే తమ ఉద్యోగాలు మానివేస్తున్నారు. మహిళలకు అరగంట, కొన్ని గంటల పని పద్ధతి సహాయపడవచ్చు. కార్మికులు తక్కువగావున్న పశ్చిమ జర్మనీ ఆర్థిక వ్యవస్థ అందుకూ అవకాశం ఇవ్వడంలేదు పారిశ్రామిక, వాణిజ్య రంగాలకు ఇదొక సమస్యగావుంది. (యు. పి. ఎస్)

ఎల్జిబత్ జెల్‌విట్జ్

తరం చెప్పడంలేదు. అయితే ఇలాంటి మహిళల సంఖ్య శ్రామిక మహిళలలో నూటికి 27 మాత్రమే. వివాహానంతరం పనిచేయడానికి ఇష్టపడే మహిళలు నూటికి 40 మందిగావున్నా వారి భర్తలలో నూటికి 25 మంది మాత్రమే ఇందుకు అంగీకరిస్తున్నారు ఇందువల్లనే కాబోలు చాలామంది మహిళలలో సంతృప్తితో పాటు విచారము కూడా వుంది ఇంటివనులలో సతమతమౌతున్న మహిళలసంఖ్య హెచ్చుగా వుంది.

అయితే వివాహానంతరం కూడా కొనిగా వృత్తులను అంటిపెట్టుకొని వుండే మహిళలు కూడావున్నారు స్వేచ్ఛగా వుండాలని మాత్రమే కాక, ఏదో ఒకటి సాధించి తమ విలువను రుజువు చేసుకోవాలని ఇలాంటివారు కాంక్షిస్తున్నారు. ప్రభుత్వము పొందదలుస్తున్నారు, నాణ్యమైతే ఆర్థిక, మానసిక స్వాతంత్ర్యాలను

పెదకాకానిలోని హేమలతా టెక్స్‌టైల్‌మిల్లు కార్మికులు ఫిబ్రవరి 20, 21, 22 తేదీల్లో నిరశనదీక్ష వహించారు.

ఢిల్లీలో పోలిష్ చలన చిత్రోత్సవం

ఢిల్లీ ఫిలిమ్ సొసైటీ సహకారంతో మన దేశంలోని పోలిష్ రాయబార కార్యాలయం, న్యూఢిల్లీలో మార్చి 3 నుండి 6 వరకు పోలిష్ ఫిల్మ్‌లను ప్రదర్శించుతారు.

ఎలోయికా, ఎలా ప్రేమించబడాలి, పుట్టుక సర్టిఫికెట్, నీటిలో కత్తి అనేవి ఈ చిత్రాలు అంతర్జాతీయ చలన చిత్రోత్సవాలలో ఇవన్నీ కూడా బహుమతులు పొందినవే ఇవిగాక ప్రపంచ చలన చిత్ర ఉత్సవాలలో మెప్పు పొందిన కొన్ని హ్రస్వ చిత్రాలను కూడా ప్రదర్శించుతారు

కథానిక

కనువిప్పు

శ్రీ కాజ సుబ్బారావు

"ఛీ! ఇంత కపాయి వాడిలా తయారైందేం యీ కాంగ్రెస్సు!' ఎదుక్కున్నాడు. వామనరావు, చదువుతున్న ఎత్తికను దేకేసి కొడ్తూ

ఆలోచించిన కొద్దీ కాంగ్రెస్ కాంగ్రెస్ కాకుండాపోతోంది కమ్యూనిస్టులకు కాంగ్రెస్సు తేడాఏమిటో అసలే బోధపడటంలేదు వామనరావుకు. సోషలిజం నినాదం మంటూ రోజుకో మార్కు తెస్తూ నానా రభస చేస్తోంది. ప్రజలను చిత్రహింస పెడుతున్నది

మొదట్లో జమిందారిలను, ఈనాములను రద్దు చేశామన్నారు కాంగ్రెస్‌వాళ్ళు మనదేశోయిందిలే అని తహసీలుకున్నారు నిజానికి అంతేగా! తర్వాతవాటాన్తుగానోసోషలిస్టుహక్కు సొసైటీ కావాలన్నారు. అతనికి అర్థం మేసింది! అయినా 'మార్కు' లో ఏముందన అంటే అన్నాడులే అని చప్పరించాడు తను పరిశ్రమలను జాతీయం చేస్తున్నాం అని అన్నప్పుడు కూడా తను ఎట్టించుకోలేదు. నిజానికి తనకా అవసరంగూడా లేదు. చివరకు బస్ రూట్లను జాతీయ చేసినా తనకు అట్టే బాధ కలగలేదు కానీ ఉమ్మడి సేద్యం అనేసేసరికే పొలాలనుగూడా జాతీయం చేస్తారని వినే సరికి ఆజ్యం పోసిన అగ్గిలా మండి ఎద్దాడు వామనరావు ఇక నోరు మూసుకొని కూర్చోరాదని తేల్చుకున్నాడు. నాలుగురోజ్లు కలిసేసోట వింత బదినలుగురితో వాదించాడు మధ్య తరగతి మన్నపొరోందని రైతు నాశనమౌతున్నారని ఆ దెబ్బలో ఎంటబడి అదిరిపోయి నిర్బంధ చేయలేదు ఇష్టపుపనే ఎహకార వ్యవసాయంలో చేరమన్నారు 'అని హామీ ఇచ్చిన తర్వాతగాని వామనరావు చల్లబడలేదు.

ఆలోచిస్తే ఇప్పుడు అర్థమౌతోంది. అప్పుడు తనను మభ్యపరచటానికే అహాబలన్నారని!

కాకపోతే సెనెస్టీస్ ఎమెండ్‌మెంటును ఇప్పుడు తీసుకురావడం ఎందుకు? అదే గనక పార్లమెంటులో ప్యాసైతే తన గతి ఏంకావాలి? పుట్కిన్న ఎట్టి మూగిగదూ! తీసుకుడగా తిని తిరిగే స్వేచ్ఛ పాడుదూ! అదే తీరని వ్యథ అయింది అతనికి!

వామనరావుకు పిత్రార్జితం వడికరాలుంది. అతని తండ్రి భజగోవిందం ఏదో ఆఫీసులో ఎనిఎస్తూ కిందా మీదాపడి క్రమంగా ఆ ఎదెకరాలను సంపాదించారు. పాపం! తీరా రిటైరై తీరిగ్గా కూర్చొని తినబోయేసరికి ఈ లోకమే వదిలిపెట్టాడు. నువుత్రుర్నీ అనుకునించమని చెప్పి అప్పటిదాకా ఉద్యోగ ప్రయత్నాలంటూ చేస్తున్న వామనరావు తనిమని ఆపేసి కాలు మీద కాలేసుకొని నోట్లో చిన్నసైజు చుట్ట పెట్టుకొని తీరిగా కూర్చున్నాడు

అదేమిటండీ? అని విస్తుబోయి అడిగింది భార్య "మనది పనంమాయిలుంటే చాలదా?' అన్నాడు. ఉద్యోగం పురుష లక్షణం అంటారు గదా!" అన్నది ఆమె. వాదెపడో అరుక్కు తినేవాడి మాటల్లు పట్టుంటావేం? ఉద్యోగం, ఊడిగం. దానినత్తం..ఇవన్నీ ఒకే జాతి లోనివే. మనకేం ఖర్మే ఉద్యోగం అఘోరించేదాకా అన్నాడు రైలింజనులాగ వదుల్తూ ఇవి ఎప్పుడో అన్నమాటలు. అంటే కాంగ్రెసు మనది అనుకున్న రోజ్లో అన్నవి.

కానీ ఇప్పుడు వ్యవహారమంతా తారుమారైంది ప్రభుత్వ విధానాలే వేరు! పదిహేడవ సవరణ బిల్లు వచ్చేటంతోంది. వామనరావు మతిలోపలో చెప్పాలంటే పొలాలు ఊడ్చుకుపోతున్నాయి. కొంపలు కూలి పడిపోతున్నాయి.

ఇదివరకు మాదిరిగా ఇరవై నాలుగ్గంటలూ క్లబ్బుల్లో గడపటానికి వీల్లేదే! బజార్లెంట తిరగటానికి తీరికే ఉండదే! నడుం వంచి పని చేయకపోతే ఉక్తి గడిచే దెలా!!

అందుకే కాంగ్రెస్ అంటే అగ్గి మీద గుగ్గిలం చల్లినట్లవుతారు వామనరావు!

"ఇకమాస్తూ కూర్చోరాదు. దీని అంతు తేల్చుకోవాలి, అంటూ వీధిలోకి ఉరికాడు.

* * *

అప్పటికే ప్రజలు గగ్గోలుగా పదిహేడవ సవరణబిల్లునుగూర్చిచర్చిస్తుంటారనుకున్నారు కొట్లన్నీ హర్తాళ్‌చేసి ఉంటారని తలపోశారు పెద్ద ఊరేగింపు జరుగుతోందని అనుకున్నారు.

కానీ అతని అందనాలు తలక్రిందులైనాయి! కొట్లన్నీ మామూలుగానే తెరవ బడ్డాయి. జనం మామూలుగానే ఎవరి పని వాళ్లు చేసుకెళ్తున్నారు ఉడిపి హోటల్ జనంతో కిటకిటలాడి పోతూంది ఎక్కడా ఉరేగింపు చిహ్నాలే లేవు

"మూర్ఖులు" చీదరించుకున్నాడు వామనరావు అవతల కొంపలు కూలి పడ్తుంటే దర్జాగా చంకలెగరేసుకుంటూ పోతారేం ఈ ప్రజలు! ఎవరికీ ఏమీ పట్టినట్లే లేదు..కాబట్టే ఇలాఅఘోరిస్తోందీ దేశం.' అనుకుంటూ అడుగులు ముందుకు వేశాడు వామనరావు. జారిపోతున్న పాంటును పైకి పీక్కుంటూ. అతను నడుస్తుంటే పెన్సింగ్ ఎవరెస్టు పాకుతున్నట్లుంటుంది

"వెంకట్రావ్!"

"వచ్చిందిరా. గొర్రె!" అనుకున్నాడు మైసూర్ కఫేమెట్లు దిగుతున్న వెంకట్రావ్. వామనరావు పట్టుకుంటే ఒక వట్టాన వదిలి పెట్టడే! ఎదున్నా దూసుకుందామనుకున్నాడు వెంకటరావు ఈ లోగానే వచ్చి వాలేడు వామనరావు.

'ఎక్కడకోయ్, హడావుడిగా పోతున్నావ్?' నిలేశాడు వామనరావు.

'వస్తా. వసుంది,' వెంకట్రావ్ తప్పుకుందామనే ప్రయత్నమే.

"పెట్టగాని లేవోయ్ .పేపరు చూచావా?' అడిగాడు వామనరావు తాపీగా పాంటు జేబులో నుంచి పొగాకుకాడ పైకిలాగుతూ వెంకట్రావు సమాధానం ఇచ్చేలోగానే "ఈ కాంగ్రెసుకు మరీ బుర్ర లేకుండా పోతున్న దేమోయ్!" అన్నాడు చుట్టను నీటుగా చుట్తూ.

'అసలు మనకుంటే గదా బుర్ర"అన్నాడు వెంకట్రావు. అనాలనిగాదు. ఏదో మాట్లాడక పోతే బాగుండదేమోననే బాధ!

'మాబాగా అన్నావు. లేకపోతే అసెనెస్టీసు అమెండ్‌మెంటును గూర్చి ఒక్కడూ నోరెత్తడేం? ఛీ! ఛీ! ఛా! ఛా!" అన్నాడు వామనరావు అగ్గిపెట్టుకోసం జేబులన్నీ వెతుకుతూ.

వామనరావు రాజకీయాల్లో పడితే ఎక్కడ తేల్తాడో చెప్పడం కష్టం!

'ఇప్పుడా రాజకీయాలు దేనికి కాలేజీకి వైపైంది. వస్తా' తేలగొట్టి జయిలుదేరబోయాడు. రాజకీయాలంటే సరిపడని వెంకట్రావు.

'అది కాబోయ్! మరేమో చదువుకున్న వాడివి నీవుగూడా అలా అంటే ఎలా? నీ రెండెకరాలు ఊరికే ఏం చేస్తా?' అన్నాడు వామనరావు అగ్గిపుల్లగీస్తూ

నీద విరగదైందనుకుంటాను" తనిమని సమాధానం చెప్పాడు వామనరావు నిత్తర బోయాడు. ఆ జవాబు అతను ఆశించలేదు

'చూడు, బ్రదర్! ఆ పొలం ఉండి ఉద్ధరించింది గాబట్టి అది పోతే దిగులా! అది ఎక్కడ ఉన్నదో నాకు తెలియదు. కౌలు దారుడు మక్తా సక్రమంగా ఇచ్చిన పాపాన పోలేదు అమ్ముదామంటే కొనేవాడు లేడు కౌలుదారుడ్ని హడుద్దామంటే కొత్తవణ్ణి రానీయడు పాతవాడు. ఎందుకొచ్చిన పీడ?' అంటూ జనంలో కలసిపోయాడు వెంకట్రావు

వామనరావు కనికొద్దీ వెలగని చుట్టను నేంకేసి కొట్టాడు!!

'అవును తెలిసే! పెద్ద సినవాడిలా పోజు పెట్టి ఆ పని పిల్లల ముందు ఏ పిచ్చి కూతలో నాలుగు వాగితే నెల తిరిగే సరికి రెండు పండు రూపాయలు కాలేజీ కమిటీవారు భరణం పారేస్తుంటే పొలం తోలి నీకు దేనికి??" అనుకున్నాడు. అంగలు పంగలువేస్తూ.

గాంధీ చౌక్ దగ్గరకు వచ్చే సరికి కఫే బృందావన్ కనిపించింది కాపీ త్రాగు దామని లోపలికి వెళ్ళాడు అట్టే జనంలేరు. కృష్ణారావును చూచి వామనరావు ముఖం వికసించింది

కృష్ణారావు మాజీ బస్సు ఓనరు. చింత చచ్చినా పులుపు చావలేదు తెరిలిన్ సూట్ టూటూర్‌పై. త్రిమ్మగా దువ్విన తల ఒక చేత్తో టీ కప్పు మరొక చేతిలో పెలుగుతున్న గోల్డ్‌ఫ్లేక్ సిగరెట్. ప్రస్తుతం ఏదో ప్రైవేట్ లిమిటెడ్ కంపెనీ పెట్టాలనే ప్రయత్నంలో వున్నాడు.

వామనరావే పలకరించాడు. సమాధానంగా చిరునవ్వు విసిరాడు కృష్ణమూర్తి.

"విన్నావా" వామనమూర్తి ఉపోద్ఘాతం.

ఏమిటన్నట్లు కనుబొమ్మలు ఎగరేశారు కృష్ణమూర్తి. సిగరెట్‌ను మతారంగా పెదాలకు అంటిస్తూ

"అదే! సెనెస్టీస్తు ఎమెండ్‌మెంట్ ."

"వాడెవడు?'

భగ్గున నవ్వాడు వామనరావు

'మనరాజ్యాంగం లేదూ దానికి సవరణ ప్రతిపాదించ బోతున్నారు పదిహేడవసారి "

ఓస్! అంతేగదా!" కొట్టిపారేశాడు

"అదేమిటయ్యా! అలా అంటావు? కొంప అంటుకుంటుంటే " విస్తుబోయి అన్నాడు వామనరావు

"బస్సులు అంటుకొనగా తేండి కొంపలుంటుతుంటే ఏమిటే! చూడు వామన ఆ వెదవ గొడవలన్నీ మన కెందుకు చెప్పు? అవన్నీ మాట్లాడానికి యంపీలను పంపాముగా గంపల కొద్దీ ఓట్లిచ్చి! మన మంచేకో వాళ్ళకు తెలుసు కాబట్టి అనవసరంగా డోస్టు రాస్ యువర్ బ్రెయిన్స్...చూడూ! ఏ దన్నా కూల్‌డ్రింక్ తాగుతావా? ఏయ్ బాయ్ ఒక డ్రాక్ష... వస్తా వీరియో" కృష్ణమూర్తి బూట్లు టక టకలాడిస్తూ వెళ్ళాడు.

వామనరావు నోరు చేపల తట్టలా తెరుచుకొంది. సర్వదు తెచ్చిన ద్రాక్ష గటగట త్రాగి చేతిగుడ్డతో నుదురు తుడుచుకొని బయట ఎద్దాడు

"ఏం వామన్రావ్ ఎక్కడికి నడక" కాస్త వంకరించాడు పెద్ద పోస్టాఫీసు దగ్గర ఎదురై

ఏట్లోకి!' విసుగ్గానే అన్నాడు వామనరావు అందుకు కారణాలు రెండు, ఒకటి, కాస్త అంటే రలనొప్పి రెండు. అప్పటికే ప్రాణం విసిగి ఉంది

ఎందుకో జీవితం మీద అంత విరక్తి?" కాస్త పరామర్శింపు

ప్రత్యేక లేదు!

"ఏమొచ్చి ఎడిం దిప్పుడు?

'సెనెస్టీస్తు ఎమెండ్‌మెంటు! అయినా అవన్నీ నీకెందుబులే కడుపునిండిం చేరం! ఆఁ, ఓ అంటే మీ పోస్టల్ వాళ్ళందా ఏకైపై ప్రభుత్వాన్నే గడగడ లాడిస్తారు. హూటోటి రైయంపేసే, ప్రభుత్వం ఒంటి కాలిమీద లేస్తుంది!!"

"అదా మీగోరు చూచు వామన్రావ్ ఉప్పెన వచ్చింది ఊళ్ళే కొట్టుకు పోతున్నాయి. మట్టి గడ్డ 'నాగలేమిటని' ఏడ్చిందట! అన్నాడు కాస్త

ఇలా హట్లాడుతాడనే కాస్తంటే మంట వామనరావుకు

'రైతు అనేవాడు నామటూపాల్లేందాకు పోతున్నాడు ఈదెబ్బతో, తెల్సా?' గ్రిరెవాడు వామనరావు.

"రైతు అంటే ఎవరు? బస్తీలో కూలొం? భరణం తినేవాడా? పల్లెల్లో పొలంలో నడుం వంచి పనిచేసేవాడా?"

సూటిగానే తగిలింది వామనరావుకు ఎస్టేట్ల చట్టం క్రింద అగ్రహారాలు తుడుచుకు పోతుంటే ఒకవాడు ఇలాగే మాట్లాడాడు వామనరావు!

కాస్తితో వాదించటం కష్టం.

'అదిగాదు కాస్తి హటాత్తుగా ఇలా ఉన్న పొలం ఊడబెరికితే ఎలా? మరొక ఉపాధి కల్పించాలిగదా? దిగజారేయి

"అలా అన్నావు బాగుంది ఇష్టమైతే సహకారి సేద్యంలోనే చేరవచ్చు కాకపోతే కర్మాగారంలో కార్మికుడుగా చేరవచ్చు ఉపాధికేం పోలేదు" ఉచితసలహా పారేశారు. పెట్టా మరొకమాటగూడా అన్నాడు జగన్నాథుని రథ చక్రాలా కదిలాయి వాటిని ఎవరూ ఆపలేరు వాటిక్రింద పడకుండా ఎవరూ తప్పించుకోలేరు అయితే కొంచెం వెనుకాముందు తేడా అంతే

'జ్ఞజ్ఞలు' గొణిగాడు వామనరావు. కాస్త వెళ్ళినదిక్కే చూస్తూ కోట్ల సజ్జలు తిని సజ్జలనే విసర్జించుదురాయట, గొ పీ చంద్ ఎక్కడో ఒకసారి అన్నాడు. ఆ మాటనే వాడేయి వామనరావు

వామనరావుకు తల దిమ్మెక్కిస్తోంది. ఎండదూరం పోయినా ఉక్కే ఎదురైంది. ఎవర్ని ఎస్తావించినా ఏదీ పట్టనట్లే హడ్లాడే వారు.

'జరిగేది జరగక మ

గౌరీప్రొడక్షన్సువారి బంగారు తిమ్మరాజు'లో కాంతారావు రాజశ్రీ

బంగారు తిమ్మరాజు

గౌరీ ప్రొడక్షన్సువారి బంగారు తిమ్మరాజు ఇటీవల మర్మయోగి తర్వాత విడుదల అయిన మరొక జానపదచిత్రం.

తన కుమారుని తలనీలాలు యిస్తానన్న మ్రొక్కుబడిని ఉపేక్షించినందున ఇటు తిరుమ లేశుని ఆదరణకు అటు అమరేశుని ఆగ్రహానికి గురియైరాజ్యభ్రష్టుడైనవాడు పాశుపతదేవ రాయలు అతని కుమారుడే బంగారు తిమ్మరాజు (కాంతారావు)

పేదవాడైన తిమ్మరాజుగా అతని మామ రఘుపతిరాయల కూటుర్రైన వాసవీ (అనూరాధ) పేట సందర్భంగా కలుసుకొని యిద్దరూ ప్రేమించుకుంటారు

ఇంతలో భైరవోపాసకుడైన వేంకట భైరవుడు(రాజనాల) అయోనిజుడైనవాసవిని వైశ్యసేవ నికి బలియివ్వటానికి తీసుకుపోతాడు అతనిని వలచియున్న యోగి సుందరి (రాజశ్రీ)ని తిమ్మరాజు మంచిచెయ్యిని ఆమెవల్ల శత్రువు

నిర్మాణం గౌరీ ప్రొడక్షన్సు
దర్శకత్వం: జి విశ్వనాథం
కథ ఎస్ భావనారాయణ
మాటలు పాటలు ఆరుద్ర పీటూరి
సంగీతం కోదండపాణి
ఛాయ వేణు
నృత్యం చోప్రా
ఎడిటు పూర్ణా

సినీనటులు కాంతారావు రాజనాల రాజశ్రీ గీతాంజలి అనూరాధ శాంతి బుజంగ రావు బి కృష్ణ సిద్ధాంతి రెడ్డి రామకృష్ణ రామశర్మ రాజబాబు రమేశ్ ఏ వి సుబ్బారావు మొదలగు వారు.

పొందుతాడు భైరవునితో తిమ్మరాజు బాలసాయి తలంపడతాడు కాని పలితం పుంతకు రుద్ర రూపంలోవున్న తండ్రిమాటమేరకు వెంకటేశ్వ రునికి తలనీలాలు యిచ్చివచ్చి భైరవుణ్ణిసంహ రిస్తాడు వాసవిని వివాహం చేసుకొంటాడు

పాశుప కళింగ వంట ప్రసిద్ధమైన రాజవంశాలవేర్పాను ఉదహరించటంవల్లఇది చారి త్రక కథ అనుకొనే ప్రమాదముంది జానపదా లకు ఇలా ఉదహరించాల్సిన అవసరంలేదు

పీటూరి ఆరుద్ర వ్రాసిన పాటలకు గీతాంజలి అనూరాధ రాజశ్రీ నృత్యభినయాలు ఎరవాలేనిపించాయి తమ తమ పాత్రలను మెప్పించటానికి వారు యథాశక్తి కృషిచేశారు రాగబోగాల తేలించు దొరవసీ" నాగమల్లి కోనలోన బలే బలే బలే బలేబాగుంది "నిండుపండమామ పాటలు బాగున్నాయి.

విజయవాడలో బాలల చిత్రాలు

మార్చి 1 వ తేదీన "ఢిల్లీకథ" ప్రదర్శన

మార్చి 1వ తేదీన విజయవాడ శ్రీ విజయా టాకీస్‌లో బాలల చిత్రసమితి నిర్మించిన ఢిల్లీకథ అనే చిత్రం ప్రదర్శించ బడుతుంది

పాండవుల కాలంలో ఇంద్రప్రస్థపురం గా పిలువబడి మయనివంటి వాస్తుశిల్ప ప్రవీణుని మహా భవనాలతో విరాజిల్లి నేటి వరకు అనేక సామ్రాజ్యాలు పుట్టి ఎతనమైన ఆ మహా నగర చరిత్రను కీర్తిశేషులైన మాజీ రాష్ట్రపతి శ్రీరాజేంద్రప్రసాద్ బాలికలకు వివరిస్తుం డగా అదంతా చూపించబడుతుంది

ఈ చిత్రానికి శ్రీ కేదార్‌శర్మ స్క్రిప్టు వ్రాయగా శ్రీ రాజేంద్రకుమార్ దీనికి దర్శ కత్వం వహించారు

'సత్యమేవజయతే'

ఫిబ్రవరి 23 న శ్రీ విజయటాకీస్‌లోని 'సత్యమేవజయతే' అనే చిత్రం బాలలకు ప్రదర్శించబడింది పిల్లలు చిలిఎతనంకొద్దీ చేసే పనులు ఏవిధంగా నష్ట కరమౌతాయో తెలుపుతూ చిన్నతనంలో వారికి మంచి ప్రవర్త నను నేర్పవలసిన ఆవశ్యకతను గూర్చి వివరించే ఈ చిత్రాన్ని కూడా 'బాలల చిత్ర సమితి వారే నిర్మించారు

పీటి ప్రదర్శనల విషయంలో విజయవాడ బాలల చలన చిత్రోత్సవ సంస్థ ఎమ్మార్కెట్సు విజయాటాకీస్ ఎంప్లాయీస్ కృషిచేస్తున్నాయి

'పాండవ వనవాసం'

మాదవీ ఫిలింస్‌వారు నిర్మించనున్న పౌరా ణిక చిత్రానికి 'పాండవ వనవాసం' అని పేరు పెట్టినట్లు తెలుస్తున్నది

పోలిష్‌చిత్రంపై నిషేధం

కలకత్తాలో పోలిష్ చలన చిత్రోత్సవం ఇటీవల జరిగింది వారంరోజులపాటు జరగ వలసిన ఈ ఉత్సవం ఆరు రోజులలోనే ముగి సింది మిడిల్ డాన్ ఆఫ్ ఏంజెల్స్ అనే చిత్రానికి సెన్సార్‌బోర్డు అర్హతపత్రం యివ్వనం దున ఏడవరోజు ఈ చిత్రం ప్రదర్శించబడలేదు

ఈ చిత్రానికి 1961లో వేస్పో బహుమతి లభించింది.

ఆంధ్రప్రదేశ్‌కు ప్రత్యేకంగా ఫిలిం సెన్సార్ బోర్డు

ఆంధ్రప్రదేశ్‌కు ప్రత్యేకంగా ఫిలిం సెన్సార్ బోర్డును ఏర్పరచాలని ఆంధ్రప్రదేశ్ సినిమా ప్రేక్షక తృతీయ మహాసభ తీర్మా నించింది

ఈమహాసభలుతణుకులోఫిబ్రవరి 24వ తేదీన జరిగాయి ప్రసిద్ధ నటుడు శ్రీయుతులు అక్కినేని నాగేశ్వరరావు రేలంగి వెంకట్రా మయ్య గుమ్మడి వెంకటేశ్వరరావు గార్లకు ఈ సందర్భంలో సన్మానం జరిగింది

ఈ మహాసభలు ఫిబ్రవరి 22 23 24 తేదీలలో తణుకులోనివత్యేకంగా నిర్మించబడిన వెంకట్రామయ్య సెగర్‌లో జరిగాయి

భారతప్రభుత్వ సమాచారశాఖ అధికారి శ్రీ ప్రసాదు భయంకరరావారి మహాసభలను ప్రారంభిస్తూ చలనచిత్రపరిశ్రమను ప్రజాప్రయో జనకు అనుగుణంగా రూపొందించడానికి అధి ఎవరో కొందరు వ్యక్తులు చేయ కేవలం రిందబడరాదని అన్నారు ప్రజలలో ఉత్తమ అభిరుచులు నిండడానికి ప్రేక్షక సంఘాలు కృషిచేయాలని ఆయన సూచించారు

తొలుత ఆహ్వాన సంఘాధ్యక్షులు శ్రీనిక ప్రముఖులు శ్రీ నిడదవోలు మృత్యుంజయ రావుగారు స్వాగతం చెబుతూ ప్రేక్షకసంఘం చలన చిత్రాలలోని అవినీతికర సన్నివేశాలను ఖండించాలని చెప్పారు చలన చిత్రాలు కేవలం వ్యాపారదృష్టితో కాక విజ్ఞాన ప్రాప్తికి పుం సోగానే నైతిక విలువలతో కళాత్మకంగా ఉన్నతమైన భావనావిలువతో కూడిన కళా ఖండాలుగా పరిణమించడానికి ప్రేక్షకసంఘాలు కృషి చేయాలని ఆయన సూచించారు

ఆంధ్రప్రదేశ్ ఫిలింఫెస్టివల్ ప్రధాన కార్యదర్శి శ్రీ తుర్లపాటి కుటుంబరావు ఎడిస్తూ 1961 నుండి ఆంధ్రరాష్ట్ర సినిమా ప్రేక్షకసంఘం నిర్వహిస్తున్న కార్యక్రమాలను వివరించారు

ఈ సందర్భంలో ఆంధ్రప్రదేశ్ ఫిలిం ఫెస్టివల్ అవార్డు ప్రదానం చేయబడిన పాటలకు గీతాంజలి అనూరాధ రాజశ్రీ నృత్యభినయాలు ఎరవాలేనిపించాయి తమ తమ పాత్రలను మెప్పించటానికి వారు యథాశక్తి కృషిచేశారు రాగబోగాల తేలించు దొరవసీ" నాగమల్లి కోనలోన బలే బలే బలే బలేబాగుంది "నిండుపండమామ పాటలు బాగున్నాయి.

మహాసభలు జయప్రదం కావాలనికోరుతూ కేంద్ర ప్రభుత్వ సమాచార ప్రసారశాఖ మంత్రి శ్రీ సత్యనారాయణ సిన్హా కుమారి జమున శ్రీ జి కామరాజు నవయుగ ఫిలిమ్స్ శ్రీ సంపత్కుమార్ 'సినిమా' ఎడిటర్ శ్రీఇంటూరి ప్రభృతులు సందేశాలను పంపారు

ఇమిటేషన్ రాజుగారి ప్రదర్శనలోను, రేడియో ఆర్టిస్టు శ్రీ ఏలూరి ఎంకేశ్వరరావు దుర్యోధన ఏకపాత్రాభినయంతోను తొలి రోజు కార్యక్రమం ముగిసింది

చిత్రపరిశ్రమపై గోష్ఠి

రెండవరోజు చలనచిత్ర పరిశ్రమపై గోష్ఠి జరిగింది సభకు శ్రీ శ్రీవాత్సవ అధ్యక్షత వహించారు థియేటర్లలో ప్రేక్షకులు క్రమశిక్షణతో వ్యవహరించాలని ఇప్పుడిది లోపించిందనీ చెప్పారు చలన చిత్ర పరిశ్రమకు మూలాధారమైన ప్రేక్షకుడు తనకు థియేటర్లలో కొన్ని సౌకర్యాలు కావాలని కోరడంలో తప్పులేదని అన్నారు

ఆంధ్రప్రదేశ్ సంగీత నాటక అకాడెమీ సభ్యుడు శ్రీ సుంకర కనకారావు గోష్ఠికి ప్రారంభోత్సవం చేశారు

ఆంధ్ర ఫిలిం వాణిజ్యమండలి కోశాధికారి శ్రీ వి సుబ్బారావు ప్రసంగిస్తూ థియేటర్లలో జాతీయ గేయాలాపన సమయంలో ప్రేక్షకులు లేచి నిలబడి తమ విధేయతను ప్రదర్శించాలని చెప్పారు థియేటరు యజమానుల సాధకబాధ కాలను కూడా ఆయన వివరించారు

సినిమా నటులకు సన్మానం

మూడవ రోజున ఆంధ్రప్రదేశ్ ఫిలింఫాన్స్ అసోసియేషన్‌వారు సంక్రాంతినాడు నిర్వ హించిన బ్యాలెట్‌లో విజేతలైన నటులకు సన్మానం జరిపారు తమ అభిమాన నటీనట లను తిలకించడానికి వివిధ ప్రాంతాల నుంచి సుమారు 70 వేలమంది ప్రజలు వచ్చారు

సభకు ప్రముఖ సాంఘిక పోషకులు శ్రీ మర్రిపూడి తిమ్మరాజుగారు అధ్యక్షత వహించారు ఆహ్వానసంఘాధ్యక్షులు శ్రీ నిడదవోలు మృత్యుంజయరావు స్వాగతం చెప్పారు

బ్యాలెట్‌లో ఉత్తమ నటుడుగా ఎన్నికైన శ్రీ నాగేశ్వరరావు ఉత్తమ హాస్యనటుడు శ్రీరేలంగి ఉత్తమ సహాయనటుడుశ్రీగుమ్మడి ఉత్తమ చిత్ర నిర్మాత శ్రీ ఏ శంకరరెడ్డి (లవకుశ) ఉత్తమ రచయిత ఆచార్య ఆత్రేయ ఉత్తమ బాలనటుడు మాస్టర్ నాగ రాజులను రాష్ట్రసంఘ కార్యదర్శి శ్రీఅర్లపాటి గుటుంబరావు ఎరియచేశారు

నటులకు మిగిలిన బ్యాలెట్ విజేతలకు షీల్డులు సన్మాన పత్రాలు బహూకరించబడినవి

ఈ సందర్భంలో శ్రీ నాగేశ్వరరావు ప్రసంగిస్తూ ప్రేక్షకసంఘాలు ఇంతటిబ్రహ్మాండ మైన సభలు జరపడం చాలా అవసరమ ఇందుకు ఆంధ్రప్రదేశ్ ఫిలిం ఫాన్సు అసోసియేషన్‌ను అభినందిస్తున్నానని ఆన్నారు శ్రీయుతులు రేలంగి గుమ్మడి ఆచార్య ఆత్రేయ వీళంకర రెడ్డి నాగిరెడ్డి సన్మానం కిక్కిరిసిన జ్ఞప్తి తెలిపారు

ఆ క్రతు రోజు చూపించిన ఛాయా నాట్య ప్రదర్శన మిథున శ్రీమతి టి కృష్ణకుమారి శ్రీ మారేడి శ్రీరామమూర్తి బహూకరించిన వెండి కప్పును శ్రీ నాగేశ్వరరావు యిచ్చారు ఇమిటేషన్‌రాజుగారికి శ్రీ బ్యాటు ఎంబరరావు బహూకరించిన రజత పాత్రను కూడ ఆయనే యిచ్చారు

వచ్చే సంవత్సరం మహాసభలు విజయ వాడలో జరుగుతాయని శ్రీ ఎటుబరావు ప్రకటించడంతో మూడు రోజుల కార్యక్రమం జయప్రదంగా సమాప్తమైనది విమర్శిత నటులకు శ్రీ యలవర్తి నారాయణరావు చౌదరి ఎందుబారు

శ్రీ జి కృష్ణమోహన్ అధ్యక్షతన మూడవరోజున జరిగిన ప్రతినిధుల సమావేశంలో ఆకాశవాణిలో తరచుగా చలన చిత్ర పరిశ్రమపై గోష్ఠి ఏర్పాటుచేయాలనీ, ఆంధ్ర దేశానికి సంబంధించిన చారిత్రక సాంస్కృతిక అంశాలపై డాక్యు మెంటరీల నిర్మాణానికి ప్రత్యేక ఫిలిం బోర్డు ఏర్పాటుచేయాలనీ ఆంధ్రప్రదేశ్‌కు ప్రత్యేకంగా ఫిలిం సెన్సార్ బోర్డు నేర్పరచాలనీ చలన చిత్ర పరిశ్రమకు సంబంధించిన ఇబ్బంది చట్టాలను పరిశీలించ డానికి ఆయా రంగాల ప్రముఖులతో ఒక రెండుపేజీలు సమావేశం ప్రభుత్వం ఏర్పాటు చేయాలనీ హైదరాబాద్‌లో ఎర్పరిందబడి రాష్ట్రపతి పతకం పొందిన ఏ చిత్రానికైనా వినోదపన్ను మినహాయింపు నివ్వాలనీ, తీర్మానాలు చేశారు రాష్ట్ర సంఘం తరపున ఫిలింఫాన్ పేరుతో ఎత్తిక నడపాలని నిర్ణయించబడింది

డాక్టర్ జి కృష్ణమోహన్ అధ్యక్షుడుగా శ్రీయుతులు కోట నారాయణమూర్తి ఆచార్య హుతి నారాయణరావు యాసంరెడ్డి వెంకట్రావు గారలు ఉపాధ్యక్షులుగా శ్రీయుతులు ఏ ఎస్ ఆర్ సర్వేశ్వరశర్మ, విజయకుమార రథ్, ఏ రామచంద్రరావు పైడి వెంకట్రావు వంటెద్దు సుబ్బారావుగారలు కార్యదర్శులుగాను మరి ఆరుగురు సభ్యులతోను కార్యవర్గం ఎన్నుకోబడింది మరి పదిమంది సభ్యులను కో-ఆప్టుచేసుకొనడానికి కార్యవర్గానికి అధికార మివ్వబడింది

దుల్లా దుల్లన్

నగీనా ఫిలింస్‌వారి దుల్లా దుల్లన్ ఉత్తర హిందూస్థానంలో విడుదల అయింది ఈ చిత్రం ఆంధ్రలో వి యస్ యస్ ఫిలింస్ వారు మార్చిమొదటివారంలో ఒకేసారి మూడు కేంద్రములలో విడుదలచేయటకు సన్నాహ ములు చేస్తున్నారు ఇందు రాజ్ కపూర్ సాధన ఆగా కె యస్ ఎంగ్ రాట్‌మెహ్రా మొదలగువారు నటించారు

నగీనా ఫిలింస్‌వారి 'దుల్లా-దుల్లన్'లో సాధన, రాజకపూర్

సోవియట్ చలన చిత్రాలూ-అంతర్జాతీయప్రదర్శనోత్సవాలూ

అంతర్జాతీయ ఫిలిమ్ ప్రదర్శనోత్సవాలు ప్రారంభమైనప్పటినుంచీ సోవియట్ యూనియన్ వాటిలో పాల్గొంటూనేవుంది ఇంతవరకు 50 పైగా ప్రదర్శనోత్సవాలలో సోవియట్ చలనచిత్రాలు ప్రదర్శింపబడ్డాయి

తొలి అధికార అంతర్జాతీయ ఫిలిం ప్రదర్శనోత్సవాలు 1932 లో వెనిస్‌నగరంలో జరిగినప్పుడు సోవియట్ యూనియన్ మూడు చిత్రాలను పంపింది అవి రోడ్ టు లైఫ్ ది లాంట్" క్వయట్ ఫ్లోస్ ది డాన్ అనే చిత్రాలు ది లాండ్ అనే చిత్రానికి దోవ్ జెంకో అనే ఆయన క్వయట్ ఫ్లోస్ ది డాన్ అనే చిత్రానికి తొలి సోవియట్ స్త్రీ దర్శకురాలు ఓ ప్రియోబ్రాజెన్స్కాయా అనే ఆమె దర్శకత్వం వహించారు రోడ్ టు లైఫ్ అనేది ఉత్తమచిత్రంగా ఎన్నుకోబడింది.

సోవియట్ చలనచిత్రకళ పొందిన విజయం అదొక్కటే కాదు అప్పటికి బాటిల్‌షిప్ పొటెమ్కిన్ మదర్ ది డిసెంబెంట్ ఆఫ్ జంగిస్ ఖాన్ అనేచిత్రాలు ప్రపంచ ప్రఖ్యాతిని సంపాదించాయి సోవియట్ ఫిలిం దర్శకుడు వెర్జె టసోవ్‌స్టిన్, వి పుడోవ్‌కిన్ అలెగ్జాండర్ డొవజెంకోల పేర్లు ప్రఖ్యాతి వహించాయి

1934లో వెనిస్‌లో జరిగిన ప్రదర్శనోత్సవంలో కూడ సోవియట్ చలనచిత్రకళ గొప్ప విజయాన్ని సాధించింది దానిలో ఉత్తమ

బోరిస్ పైనిన్

(సోవియట్ సినిమా విమర్శకుడు)

అలెగ్జాండర్ డొవజెంకోల పేర్లు ప్రఖ్యాతి వహించాయి

1934లో వెనిస్‌లో జరిగిన ప్రదర్శనోత్సవంలో కూడ సోవియట్ చలనచిత్రకళ గొప్ప విజయాన్ని సాధించింది దానిలో ఉత్తమ

చిత్రాలను చూపినందుకు సోవియట్ యూనియన్‌కు ప్రదర్శనోత్సవాల తరఫున ఒక పాత్ర బహూకరించబడింది దోవ్‌జెంకో నిర్మించిన ఇవాన్ చిత్రం ఎర్త్ రోడ్ నిర్మించిన టౌట్ ది సూన్ అనేచిత్రాలు కొనియాడబడ్డాయి త్రీసాంగ్స్ ఎబౌట్ లెనిన్ అనే డాక్యుమెంటరీ చిత్రాన్ని నిర్మించిన డిజిగా వెర్టోవ్ ప్రతిభను కూడా ఇటాలియన్ పత్రికలు కొనియాడాయి

మునటి సంవత్సరం, సోవియట్ చలన చిత్ర 15 వ వార్షికోత్సవ సందర్భంగా మాస్కోలో అంతర్జాతీయ ఫిలిం ప్రదర్శనోత్సవాలు ఏర్పాటు చెయబడ్డాయి దానిలో ప్రాన్సు అమెరికా ఇంగ్లండ్ ఇటలీ చెకోస్లోవేకియా మొదలైన 21 దేశాలు పాల్గొన్నాయి దానిలో సోవియట్ అంతర్యుద్ధవీరుడు వాసిలీ చపయేవ్ జీవిత ఆధారంగా నిర్మింపబడిన చపయేవ్ అనే సోవియట్ చిత్రానికి ప్రథమ బహుమతి ఇవ్వబడింది

తరువాత పాసిస్టు వ్యతిరేక యుద్ధంలో మునిగి పాసిజాన్ని పిల్చి చెండాడేవరకూ సోవియట్ యూనియన్ ఏ ప్రదర్శనలోనూ పాల్గొనలేదు 1945 లో రోమ్ నగరంలో జరిగిన ప్రదర్శనోత్సవాలలో పాల్గొంది దానిలో బెర్లిన్ నెం 217 అనేచిత్రాలు ప్రదర్శింపబడ్డాయి.

యుద్ధానంతర కాలం

యుద్ధానంతరం సోవియట్ యూనియన్ వాలొనని అంతర్జాతీయ ఫిలిం ప్రదర్శనోత్సవమంటూ లేదు 1946 లో వెనిస్‌లో జరిగిన ఉత్సవాలలో ది అన్‌కాంక్వర్డ్ అనే చిత్రం అదే సంవత్సరం జరిగిన కేన్స్ ఉత్సవాలలో ది గ్రేట్ ఛేంజ్ అనేచిత్రంజయంపొందాయి తర్వాత1949 60 61 సంవత్సరాలలో కేన్స్‌లో జరిగిన ప్రదర్శనలలో ది కేస్ ఆఫ్ ప్లయింగ్ డాలర్ ఆఫ్ ఎ స్కోల్టర్" ఇయర్స్ ఇన్ ఫ్లేమ్ అనే చిత్రాలు ప్రశంసలందుకున్నాయి

వెనిస్ ఉత్సవాలలో యువ సోవియట్ దర్శకులు తర్కోవ్‌స్కీ కి (బాల్స్ థ్రోన్ హాడీ చిత్రానికి) సిల్వర్ పతకం బహూకరించబడ్డాయి

1963 కేన్స్ ఉత్సవాలలో యాన్ అట్ మిట్క్ ట్రాజెడీ అనే చిత్రానికి ప్రత్యేక బహుమతి ఇవ్వబడింది

ఇటీవలి సంవత్సరాలలో వివిధ చలన చిత్రోత్సవాలలో సోవియట్‌యూనియన్ 300 లకుపైగా చిత్రాలను ప్రదర్శించింది. సోవియట్ దర్శకుల నైపుణ్యం వారి చిత్రాలకు అపా

బాల మురుగన్ వారి 'అద్దాల మేడలో' ఒక దృశ్యం

మైన మహోన్నత మానవ విలువలు వేనోళ్ళ ప్రశంసింప బడ్డాయి

మాస్కోలో జరిగిన 6వ ప్రపంచ యువజనోత్సవాలలో 66 ఫీచర్ చిత్రాలు 100 డాక్యుమెంటరీలు ప్రదర్శింప బడ్డాయి

మాస్కో ఉత్సవాలు

1959 లో మొట్టమొదటి మాస్కో అంతర్జాతీయ ఫిలిం ప్రదర్శనోత్సవాలు జరిగాయి 700 మంది విదేశ ప్రతినిధులు వందలాది అతిథులు, విలేకరులు పాల్గొన్నారు ప్రతినిధులకు సోవియట్ ప్రధాని ఎస్ ఎస్ కృశ్చేవ్ స్వాగతం చెప్పారు దుచిత్ర కళలో మానవత కావాలి వివిధ దేశాలమధ్య శాంతి మైత్రి కావాలి అనే నినాదంక్రింద చిత్రాల ప్రదర్శకులు ఐక్యమయ్యారు

ఆ ఉత్సవాలలో సోవియట్ చలన చిత్ర కళకు అఖండ విజయం లభించింది 11 దేశాల సినీ ప్రముఖులచే ఏర్పడిన జ్యూరీ ది పేట్ ఆఫ్‌మాన్ అనే సోవియట్ చిత్రాన్ని ఉత్తమ చిత్రంగా ఎన్నుకున్నారు అది ఎమ్ షోలోకోవ్ కథ ఆధారంగా చిత్రింపబడింది దర్శకుడు ఎస్ బొందార్‌చక్ ఇపాసు ఫిల్మ్ దర్శకుడు కైఎహో ఉషారా ఫ్రెంచి నటి నికోలె కోర్సెల్ మెరినాల్లాడిమొదలైనవారు ఆప్రదర్శనలో పాల్గొనియాడారు.

శ్రీరఘురామయ్యకు కనకాభిషేకం

ప్రముఖ రంగస్థల నటుడు సినీనటుడు గాయకుడు నటులఎమోధిశోమ శ్రీ కె రఘురామయ్యగారికి 23 న రాత్రి గుంటూరు బాపూజీ కమిటీ హైస్కూలులో కనకాభిషేకం జరిగింది. ఈ సభకు గుంటూరు జిల్లా సెషన్సు జడ్జి డి వి రెడ్డిగారు అధ్యక్షత వహించారు

చక్కగా అలంకరించబడిన పూల రథంపై శ్రీ రఘురామయ్యగారిని కూర్చుండబెట్టి మేళ తాళములతోను, బాణసంచాతోను ఊరేగించుతూ సభా వేదికకువచ్చారు

హైస్కూలు కార్యదర్శి శ్రీ కొత్త వెంకటేశ్వర్లుగారు స్వాగతం పలికారు శ్రీమతి యం వి ధనలక్ష్మి ప్రార్థనాగీతం పాడారు ప్రముఖ పారిశ్రామిక వేత్త పణి కర్రములైన శ్రీ మద్దిసుదర్శనంగారు సభను ప్రారంభిస్తూ నాటక రంగానికి కళారంగానికి శ్రీ రఘురామయ్యగారు చేస్తున్న సేవను కొనియాడారు

ఆ తరువాత స్కూలు పాలకవర్గ సభ్యులు శ్రీ కొత్తూరు రామయ్యగారు మంగళవాయిద్యముల మధ్య శ్రీ రఘురామయ్యగారికి బంగారు అక్షతలతో కనకాభిషేకం గావించారు వారిని వారిసతీమణి శ్రీమతి సావిత్రీదేవిగారిని నూతన వస్త్రములతో సత్కరించారు

తమకు జరిగిన సన్మానానికి కృతజ్ఞత తెలుపుతూ శ్రీ రఘురామయ్య ప్రసంగించారు.

అనంతరం పాఠశాల దాలికంచే నృత్య ప్రదర్శన జరుపబడినది జనగణమనతో కార్యక్రమం ముగిసింది

శ్రీ రఘురామయ్యగారు గుంటూరువిచ్చేసిన సందర్భంలో గుంటూరు పురపాలక సంఘం వారు ఆయనకు పౌరసన్మానం జరిపారు పురపాలక సంఘ కార్యాలయంలో జరిగిన ఈ సభకు చైర్మన్ శ్రీ చేబ్రోలు హనుమయ్యగారు అధ్యక్షతవహించారు శ్రీరఘురామయ్యగారి సంగీత సాహిత్యాన్ని, నటనా కౌశల్యాన్ని వక్తలు ప్రశంసించారు రఘురామయ్యగారు ఉచిత రీతిని సమాధానం ఇచ్చి తమ కృతజ్ఞతను తెలియచేశారు. అనంతరం ఈ సభతో సభికులను అనందింపచేశారు

సినీనటులకు సన్మానం

గుంటూరులో నిన్నరాత్రి బాపూజీ కమిటీ హైస్కూలువారిచే ప్రముఖ సినీ నటీనటులు కుమారి జమున శ్రీ గుమ్మడి వెంకటేశ్వరరావు ప్రఖ్యాతనేపథ్యగాయకుడు శ్రీ ఎంటరపు రమేశ్వరరావుగార్లకు సన్మానం జరిగింది

సాంఘికాలేజీ ఆవరణలో యేర్పాటు చేయబడిన యీసభకు గుంటూరు జిల్లా పోలీసు సూపరింటెండెంటు శ్రీ సి యస్ రంగాధ్యక్ష నాయర్ అధ్యక్షత వహించారు

బాపూజీకమిటీ హైస్కూలు భవననిర్మాణ సహాయార్థమై యేర్పాటుచేయబడిన యీ కార్యక్రమంలో శ్రీ ఘంటసాల పాటకచ్చేరి శ్రీ రఘురామయ్య బృందంవారి 'ఖరుక్షేత్ర' నాటక ప్రదర్శనహాడ చేర్చబడినాయి

సన్మానితులను ఆహ్వానిస్తూ శ్రీ అమరేంద్రగారు స్వాగతం ఎరికారు

సన్మానితులకు పాఠశాల తరపున కమిటీ అధ్యక్షులు శ్రీ కర్యారపు వెంకట నారాయణగారు నూతన వస్త్రాలను శ్రీమతి పద్మజా రాధాకృష్ణనాయర్ చేత బహూకరించారు

జమునప్రసంగిస్తూ కృతజ్ఞత తెలియచేసింది. దేశంలో విద్యా సంస్థలను ప్రోత్సహించ వలసిన అవసరం ఎంతో ఉన్నదని అట్టి ప్రజా హిత కార్యాలకు తమ సహకారం ఎల్లప్పుడు

సోత్సాహాన్ని కొనియాడారు.

రెండు సంవత్సరాల తరువాత మాస్కోలో మరల మరో అంతర్జాతీయ ఫిలిం ఉత్సవం జరిగింది. నిన్నమ దేశాలనుంచే కాకుండా తరుణ ఆసియా-ఆఫ్రికా దేశాలనుండి కూడా చాలమంది ప్రతినిధులు వచ్చారు అమెరికన్ నటి ఎలిజబెత్‌టైలర్ ఇటలీ నటి గినా లోలో బ్రిగిడా మొదలైనవారు అతిథులుగా వచ్చారు కెనడాసింగ్ నిర్మించిన "ది బిలండ్ అనే జపాను చిత్రానికి గ్రిగరీచుత్రై నిర్మించిన దిక్లియర్‌స్కా అనే సోవియట్ చిత్రానికి ఉత్తమ చిత్ర బహుమతులు ఇవ్వబడ్డాయి

1963 లో మరల మరో చలనచిత్రోత్సవం మాస్కోలో జరిగింది దాదాపు 900 మంది ప్రతినిధులు అతిథులు 500 మంది విలేకరులు హాజరయ్యారు మాస్కోలోని 41 థియేటర్లలో 32 చిత్రాలు ప్రదర్శింపబడ్డాయి ఫెడ్రికో ఫెలినా నిర్మించిన ఎనిమిదిన్నర అనే ఇటాలియన్ చిత్రానికి ఉత్తమ చిత్ర బహుమతి ఇవ్వబడింది

4 వ మాస్కో అంతర్జాతీయ చలనచిత్రోత్సవం దగ్గరకొస్తోంది, గత 14 సంవత్సరాల కాలంలో నిర్మింపబడిన చిత్రాలకు దానిలో ప్రవేశం వుంటుంది ప్రతి దేశం తమ చిత్రాలలోపాటు ఒక ప్రతినిధివర్గాన్ని కూడా పంపవచ్చు ఉత్తమ ఫీచర్ చిత్రాలకు, డాక్యుమెంటరీలకు బహుమతులు ఇవ్వబడతాయి

రష్యన్ భాషలో ముల్క్‌రాజ్ ఆనంద్ నవల

మాస్కోలోని మొరోదాయ గ్వార్డియా ప్రచురణాలయం శ్రీ ముల్క్‌రాజ్ ఆనంద్ రచించిన గౌరి అనే కొత్తనవలను రష్యన్ భాషలో 1,15,000 ప్రతులలో ప్రచురించింది

ఈ నవలకు భారతీయ రచయిత సజ్జాద్ జహీర్ పీఠిక వ్రాశారు.

శ్రీ హనుమంతరాయ గ్రంథాలయానికి సినీనటుల ఆగమనం

విజయవాడ ఫిబ్రవరి 26

సినీ నటులు శ్రీ అక్కినేని నాగేశ్వరరావు శ్రీ గుమ్మడి వెంకటేశ్వరరావు నిర్మాత శ్రీ ఎస్ శంకరరెడ్డి మొన్న స్థానిక వెలిదండ్ల హనుమంతరాయ గ్రంథాలయాన్ని సందర్శించారు గ్రంథాలయ కమిటీ ప్రధాన కార్యదర్శి శ్రీ పి జి బెనర్జీ అతిథులకు నిర్మాణంలో ఉన్న నాటక మందిరాన్ని గ్రంథాలయ భవనాన్ని చూపించారు

ఈ సందర్భంలో ఏర్పాటు చేసిన సమావేశంలో శ్రీ నాగేశ్వరరావు సంస్కృతి కళాకేంద్రమైన విజయవాడలో అన్ని హంగులు కలిగిన నాటక మందిరాన్ని గ్రంథాలయంవారు నిర్మించి మానడం హర్షింపదగిన విషయం అన్నారు అలాంటి నాటకశాలను లోగడ తాను నిర్మించేందుకు ప్రయత్నించి విఫలుడ నయ్యానని ఈ నిర్మాణానికి తాను తన మిత్రులు యితోధికంగా సహాయంచేస దానిని సర్వాంగ సుందరింగాను అధునాతనంగాను తయారు చెయ్యడంలో పూర్తి సహాయ సహకారాలను యివ్వగల మన్నారు నిర్మాణ ప్రయత్నాన్ని తలపెట్టిన గ్రంథాలయ కార్యకర్తలను అందుకు చేయూత నిచ్చిన దాతలను అభినందించారు

శ్రీ గుమ్మడి వెంకటేశ్వరరావు మాట్లాడుతూ నాటక మందిరం నిర్మాణ విషయంలో శ్రీ నాగేశ్వరరావుతో పాటు తాను పాల్గొని ఆర్థిక సహాయం చేయగలనని చెప్పారు.

భవన నిర్మాణకమిటీ ఉపాధ్యక్షుడు శ్రీ గుడివాడ పేర్రాజు గ్రంథాలయకమిటీ ఉపాధ్యక్షుడు శ్రీ వచ్చిపులుసు వెంకటసుబ్బారావు డాక్టర్ శ్రీమతి కె జనాబాయి ప్రసంగించారు

సినీనటి కుమారి జమున, సంగీత దర్శకుడు శ్రీ ఘంటసాల వెంకటేశ్వరరావు 23వ తేదిని నిర్మాణంలో ఉన్న గ్రంథాలయ భవనాన్ని సందర్శించారు ఆ సందర్భంలో జరిగినసభలో మాట్లాడుతూ భవననిర్మాణానికి తాను, తన మిత్రులు పూర్తి గా సహకరిందగలమని వాగ్దానం చేశారు శ్రీ ఘంటసాల మాట్లాడుతూ భవన నిర్మాణ సహాయార్థం తాను తన సహచరులు ఉచితసంగీత కచేరీలు చేయగలమని వాగ్దానం చేశారు గ్రంథాలయ కమిటీ అధ్యక్షుడు శ్రీ ఉరిక జగన్మోహనరావు సభకు అధ్యక్షత వహించారు భవన నిర్మాణకమిటీ ప్రధాన కార్యదర్శి శ్రీ బి ఎ, ఎస్. కాత వందన సమర్పణచేశారు

ఈ సమావేశాలలో సినిమా నిర్మాతలు కళాకారులు మద్రాసులో వాగ్దానం చేసిన మొత్తాలను అధ్యక్షులు ప్రకటించారు

శ్రీయుతులు సుందరలాల్ నహతా రూ 5 000 శ్రీమతి ధనలక్ష్మి సుందరలాల్ నహతా రు 1 116 శ్రీయుతులు పి రూపాదేశ్వరరావు, రూ. 1 116 టి ఎల్ కాంతారావు, వారి మిత్రులు రు 1,116, రాతినేని ప్రకాశరావు 1 116 వి మదుసూదనరావు రు 1 116 టి వి రమణారెడ్డి రు 1 116, వి ఎస్ రంగా, రు. 1 116 వి ఎ సుబ్బారావు రు 1 116 జి కె మంగతాయారు రు 1 116 పి లక్ష్మణరావు అండ్ సన్స్ (వెల్‌కం హోటల్) రు. 501 లు

ఉండిగలదిన ఆమె వాగ్దానం చేసింది

తర్వాత శ్రీ గుమ్మడి ప్రసంగిస్తూ హిందూ కాలేజీకి తయుగల సన్నిహిత సంబంధాన్ని వివరించారు ఆ తర్వాత శ్రీ ఘంటసాల ప్రసంగిస్తూ విద్యాసంస్థలకు ధనసహాయం చేయవలసినదీనపరిస్థితులు ఆ

యుద్ధనివారణ కృషిలో నేడు ప్రజల పాత్ర మరింత పెరిగింది

ప్రపంచ బలాబల తారతమ్యంలోనూ, యుద్ధస్వభావంలోనూ వచ్చిన మార్పుల ఫలితం

"యుద్ధమంటే రాజకీయాలను ఇతర మార్గాల ద్వారా కొనసాగించడమే" అన్నాడు క్లాజ్‌విట్జ్ యుద్ధ శాస్త్రపితామహుడు. ప్రస్యాన్యైన్యాలిపతిప్రతివాదించిన ఈ సూత్రం మార్క్సిస్టు దృష్టిలో యుద్ధానికీ రాజకీయాలకూ వున్న అంతరత గతితార్కిక సంబంధాన్ని వ్యక్తం చేస్తుంది. కానీ దీన్ని గురించి కొంతమంది తిన్నంగా వాదిస్తారు. వాళ్ళవాదం ఏమంటే సామ్రాజ్యవాదంయొక్క దురాక్రమణ స్వభావంలోనుండి ఉత్పన్నమయిన సామ్రాజ్యవాద రాజకీయ విధానంయొక్క కొనసాగింపే యుద్ధమైనపుడు, సామ్రాజ్యవాదం వున్నంతకాలం శాంతియుత సహజీవనం నిరాయుధీకరణ, ప్రమాదయుద్ధనివారణ వీటికొరకు చేసే ప్రయత్నాలన్నీ భ్రమలు మాత్రమే. ఈ విధానాన్ని అనుసరించాలనేవాళ్ళు భ్రమలు వ్యాపింపజేస్తున్నారనీ యుద్ధంయొక్క వర్గస్వభావాన్నీ సామ్రాజ్యవాదంయొక్క దురాక్రమణ స్వభావాన్నీ నిర్లక్ష్యంచేసే ప్రాతిపదికమీద. ఈ విధానం ఉత్పన్నమౌతున్నదనీ వాళ్ళు వాదిస్తున్నారు.

ఈ విధమైనవాదనే మార్క్సిస్టు లెనినిస్టులమీద ఆధునిక రివిజనిజం అనే అభియోగాన్నీ, "ప్రజల విప్లవ పోరాటానికి ద్రోహం చేసినారనే అభియోగాన్నీ మోపుతున్నది.

సామ్రాజ్యవాదం తన స్వభావాన్ని మార్చుకున్నదని యే మార్క్సిస్టూ సూచించలేదు. సామ్రాజ్యవాదం దురాక్రమణ స్వభావాన్ని వదలుకోలేదు. అదే దాని రాజకీయ విధానాన్ని నిర్ణయిస్తున్నది. అన్యాయయుద్ధం, దురాక్రమణయుద్ధం, పరరక్షణాయుద్ధం - ఇదే సామ్రాజ్యవాద రాజకీయ విధానపు కొనసాగింపు.

సామ్రాజ్యవాద విధానం ఒకటి కంటే యెక్కువసార్లే ప్రపంచాన్ని ప్రపంచ యుద్ధపు అంచులవరకు తీసుకపోయింది. కానీ శాంతి రక్షింపబడింది. 1954 ఏప్రిల్‌లో వియత్నాం సంక్షోభం 1956 అక్టోబరులో సూయజ్ సంక్షోభం 1962 అక్టోబర్ నవంబర్ మాసాలలో కరిబియన్ సంక్షోభం, యివన్నీ మన స్మృతిలో యింకా తాజాగావున్నాయి. ప్రపంచ యుద్ధానంతర కాలంలో యివి అత్యంత క్లిష్ట సమయాలు. యీ అన్ని సందర్భాలలోనూ సామ్రాజ్యవాదులు ఒక మహాయుద్ధానికి సైనికంగానూ రాజకీయంగానూ సంపూర్ణంగా సంసిద్ధులై వుండినారు కానీ మహాయుద్ధం ప్రత్యక్షం కాలేదు.

అంతర్జాతీయ రంగంలో బలాబలాల తారతమ్యం శాంతికీ సోషలిజానికీ అనుకూలంగా మారడమే యిందులోని ముఖ్యాంశం. అనే మాట నిజమే కాని దీనికి తోడు మరొక అతి ముఖ్యవిషయం వుంది. ప్రపంచ యుద్ధమనేది సాంకేతికంగానూ కాకుండా రాజకీయ విధానపు పద్ధతులూ రూపాలూ, వీటి దృష్ట్యాకూడా ఆధునిక కాలంలో గుణాత్మకంగా నూతన దశనాటు ఈనాడు ఉభయపక్షాలకూ పరస్పరం సంపూర్ణంగా నాశనంచేసుకోగల అణ్వాయుధాలూ, అయుధ వాహకాలూ వున్నాయి. వియత్నాం సంక్షోభంలో అణ్వాయుధాలను ప్రయోగించాలనే థర్లస్ వత్రకాన్ని అంథోనీ ఈడెన్ యితర బ్రిటిష్ సామ్రాజ్యవాద ప్రతినిధులూ వ్యతిరేకించడం యెందుకంటే సోవియట్‌రష్యాకుసైనికబలసంపదవున్నందువల్లనే. యూయజ్ సందర్భంలో ముఖ్యమైన ఏ విషయాన్ని గమనించక పోవడం వల్లనే ఈడెన్ రాజకీయ రంగంనుండి నిష్క్రమించవలసి వచ్చింది.

ఈ రెండు అంశాల రాకిడి వలన సామ్రాజ్యవాద శిబిరంలో స్వభావ పరివర్తన పెరుగుతూవుంది. వాస్తవవాదు లకూ పొగరుబోతు లకూ మధ్య జరుగుతున్న సంపర్షణకు కూడా యిది వర్తిస్తుంది. నేటి ప్రపంచ బలాబల తారతమ్యం వలన అణుయుద్ధం శాంతిదనే అభిప్రాయానికి వాస్తవవాదులు సమీపంగా వున్నారు. అందువల్లనే "కొత్త పరిహద్దుల" కొరకు వాళ్ళ అన్వేషణ. ఈ అన్వేషణ అప్పుడప్పుడు శాంతియుత సహజీవనంలోని కొన్ని అంశాలను అంగీకరింప వలసిన అవసరంవుంటుందని గుర్తించే స్థితికి వాళ్ళను తెస్తున్నది. ఇందులో వాళ్ళను వదిలించేది సామ్రాజ్య వాద ప్రయోజనాలే కానీ మానవ జాతి పట్ల శ్రద్ధకాదని మనం గుర్తించవలసివుందనే మాటకూడనిజమే. కానీ ఒకటిమాత్రం స్పష్టం. యే దేశంలో బలా రాజకీయ వాతావరణాన్ని సృష్టించేది వాస్తవవాదు లా, లేక పొగరుబోతు లా, అనే ప్రశ్న ప్రపంచానికి ఉపేక్షింప దగినదిమాత్రం కాదు. భిన్నబలాల బాంధవ్యం గురించి తమకున్న పాక్షిక దోషభూయిష్ఠ భావంవల్లనూ యుద్ధ సంవిధానంలో అణుశక్తి తెచ్చిన మార్పులను గురించి ఆలోచించడానికే వాళ్ళు విరాకరిస్తున్నందువల్లనూ, ఏ డివాదు లు యీ సమస్యను క్లిష్టం చేస్తున్నారు. ఈ మార్పులు పరిమాణానికి చెందినవేనా లేక యిందులో గుణానికి సంబంధించిన మార్పు యేమైనా వుందా?

యుద్ధ స్వభావంలోని నూతన అంశాలు

మా అభిప్రాయంలో, యుద్ధ సంవిధానంలో వచ్చిన గుణాత్మకమైన మార్పుకే అణ్వాయుధం చిహ్నం. అంతేగాక రాజకీయ విధానపు ఎత్తులూ రూపాలూకూడా ఒక కొత్తగుణాన్ని సంతరించు కున్నాయి.

మొదటి విషయం. భూమండలంలో అనేక భాగాలను నిర్దుమధామం చేయగల అగణిత విధ్వంసన శక్తిగల మారణాయుధాలను గతంలో యేనాటా శాంతికాలంలో రెండు రాజ్యాలు యింతగా సమకూర్చుకోలేదు. యీ అయుధాలను మోసుకపోయే వాహకాలు యెటు తంటి వంటి భూమండలంమీద దాదాపు యెక్కడున్న లక్ష్యాన్నైనాసరే కొట్టవచ్చు. కాబట్టి సామ్రాజ్యవాదం తన దురాక్రమణ స్వభావాన్ని మార్చుకోలేదనీ, అందువలన శాంతియుత సహజీవన విధానమూ, నిరాయుధీకరణ ప్రయత్నాలూ ప్రజల విప్లవ పోరాటానికి ద్రోహం చేస్తాయనీ ఒక వాదంవుంది. ఈ విధంగా వాదించేవాళ్లు ఆధునిక పరిస్థితులలో వచ్చిన అనేకగుణాత్మక పరిణామాలను గుర్తించటంలేదు. అణ్వాయుధాల వలన యుద్ధసంవిధానంలోనూ యుద్ధ విధ్వంసనా శక్తిలోనూ మార్పులు వచ్చినాయి. ప్రపంచ బలాబలాల తారతమ్యం యీ నాడు సామ్రాజ్యవాదులకు వ్యతిరేకంగా మారింది. ఈ మార్పులమూలంగా సామ్రాజ్యవాదులలో సైతం కొన్నివర్గాలు ప్రపంచ యుద్ధం తమకు లాభదాయకంగాదని గుర్తిస్తున్నారు. ఈ కారణాలవలన యుద్ధనివారణ కృషిలో ప్రజల పాత్ర తరగలేదుకదా మరింత పెరిగింది. ప్రజలు మరింత చైతన్యంతో, మరింత దీక్షతో అణుయుద్ధ వ్యతిరేక పోరాటం సాగించవలసిన అవసరముంది. ప్రజల పోరాటం ఫలించే అవకాశాలు కూడా యీ నాడు యెన్నడూ లేనంతగా వున్నాయి.

యీ నాటికే మానవజాతినిశూన్యమండలం నుండి తుడిచి వేయడం సాంకేతికంగా సాధ్యమే.

రెండవది అణ్వాయుధాలూ ఆయుధ వాహకాలూ "యుద్ధ సంవిధానంలో పరికొత్తవి మాత్రమే కాదు. అంతకుమించిన గుణం వాటిలో వుంది. అత్యాధునికమైన శాస్త్రవిజ్ఞానంమీదా అణ్వాయుధాల ఉత్పత్తి వాటి వినియోగమూ జరగగలదు. అనగా, పరిశోధన కొత్తరకాల ప్రవీణుల శిక్షణ విశిష్టమైన ఉత్పత్తివిధానం వీటి పరస్పర సహకారం అత్యున్నత స్థాయిలో జరగవలసివుంది. అపరిమితమైన పెట్టుబడి పెట్టవలసి వుంటుందని చెప్పనక్కరలేదు. ఏ యితర అయుధానికీ యింత నిస్సందేహమైన అంగబలమూ వస్తుసంపదా కేంద్రీకరింప వలసిన అవసరం ఏనాడూ కలగలేదు.

మూడవది అపూర్వ కేంద్రీకరణగల మూర్తీభవించిన మానవశ్రమే అణ్వాయుధం ప్రాతినిధ్యం వహిస్తుంది. కానీ అణ్వాయుధాన్ని హస్తగతం చేసుకోడానికి తృణీకరించదగిన పరిణామంలో మాత్రమే జీవన్మరణ అవసరం. లక్షల లక్షలుగల సాంప్రదాయక సైన్యంకంటె కొద్దివేలమంది మనుషులే యెక్కువ విధ్వంసనం కలిగించగలరు.

నాల్గవది విధ్వంసనాశక్తిలోనూ విధ్వస్త ప్రదేశ వైశాల్యంలోనూ వాహకవేగంలోనూ అణ్వాయుధానికి సమానమైనది గతంలో యెవ్వరూలేదు. దీనికితోడు అణుబాంబు ప్రేలుడు తర్వాత కలిగే అణుధార్మిక పాతం కూడావుంది. అంతేగాక, యుద్ధవిరమణ తర్వాత ఉచితమైన వ్యవధిలో మామూలు జీవితం తిరిగి సాగించవచ్చునని హామీ యివ్వగల ఆత్మరక్షణా మార్గాలుకూడా సమర్థమైనవి లేవు. అణ్వాయుధాలతో కొద్ది గంటలసేపు లేదా కొద్దిరోజులపాటు జరిగే యుద్ధంలో కలిగేనష్టం యీ భూమండలంమీద గతంలో జరిగిన సమస్త యుద్ధాలూ కలిగించిన నష్టంకంటె యెక్కువగా ఉంటుంది.

ఐదవది అణుయుద్ధ స్వభావం వలన ఒక నూతన యుద్ధ తంత్రం అవసరమౌతున్నది. యుద్ధం సంభవిస్తే సైన్యాలమీదకంటె యెక్కువగా పారిశ్రామిక కేంద్రాలమీద విశాల ప్రదేశాలమీద, దేశాలకు దేశాలమీద కూడా అయుధప్రయోగం జరుగుతుంది అనగా విస్తృతంగా పౌరజనానికి వినాశనం కలుగుతుందన్నమాట. ఈ దోరణి కొంతవరకు గత యుద్ధంలో వ్యక్తమైంది. అణ్వాయుధాలతో జరిగే ప్రపంచయుద్ధం సంభవిస్తే మౌలిక యుద్ధవర్యల్లో యిదే ప్రధానమైన యెత్తుగడగా వుంటుందని కొంతమంది యుద్ధ తంత్రజ్ఞులు అభిప్రాయపడుతున్నారు. యుద్ధరంగమనీ తద్భిన్నమనీ భేదంవుండబోదు. సైనిక స్థావరమనీ, తద్భిన్నమనీ భేదం వుండబోదు.

భవిష్యత్ యుద్ధంయొక్క స్వభావంలోనూ పరిణామాలలోనూ వచ్చిన యీ మార్పులవల్ల ప్రజల నిర్ణాయకపాత్ర పరాస్తమౌతున్నదా?

"ఆధునిక రివిజనిస్టులు సాంకేతికవిజ్ఞాన ప్రాముఖ్యాన్ని అతిశయంగా వర్ణించి ప్రజలు నిర్వహించే నిర్ణాయక పాత్రను తగ్గించివేస్తున్నారని కొందరంటున్నారు. అదే సమయంలో అణుయుద్ధం యొక్క వినాశకర పరిణామాలను వాళ్ళు నిర్లక్ష్యం చేస్తున్నారు. శాంతియుత సహజీవన విధానానికి వ్యతిరేకంగా చేసే వాదాన్ని రుజువుచేసే పద్ధతిలో అధికభాగం యిదే.

చరిత్రకు నిర్ణాయకమైన చోదకశక్తి ప్రజానీకమే నన్న విషయాన్ని యెవరూ కాదనరు. సాంకేతిక విజ్ఞానం యొక్క పాత్రను అతిశయం చేయకూడదనేది కూడా కొంతవరకు నిజమే. దీన్ని యేఅర్థంలో అంటున్నారో దాన్నిబట్టే యిది నిర్ణయమౌతుంది. ఏమైనా, భావాత్మకమైన సత్యాలనూ 'నిశ్చేతన' సైద్ధాంతికనూ పునరుద్ఘాటించడంద్వారా నిర్దుష్టమైన విధానం రూపొందదు. ముఖ్యమైన విషయం యేమిటంటే, చరిత్రలో తమ కున్న నిర్ణాయక పాత్రను ప్రజానీకం ఈనాడు ఏవిధంగా సఫలీకృతం చేసుకుంటారు. మానవఆవరణకూ యుద్ధ సాంకేతి విజ్ఞానాభివృద్ధిస్థాయికీ మధ్యగల సంబంధం యెందులో వుంది, అనే విషయాలను ఆకళింపు చేసుకోవడమే.

ప్రజానీకంమాత్రమే అణుయుద్ధ భీతత్వాన్ని నివారించి, యావత్ప్రపంచమూ పర్యవసానమయ్యే అవకాశాన్ని తొలగించగలదు. గనుక నిజానికి, (పెట్టుబడిదారీ ప్రపంచం, సోషలిస్టు ప్రపంచంరెంటిలోనూ) ప్రజానీకపు పాత్ర పెరుగుతుంది. కానీ, ప్రజా పోరాటాలు జరిగే పరిస్థితులలో మార్పులు తప్పనివి గనుక, కొత్త అంశాలన్నిటినీ, శాంతి పోరాటపు వ్యూహంలోనూ, యెత్తుగడలలోనూ అనుసరించే సామ్రాజ్యవాదం అన్ని దిశల నుండీ ఒత్తిడికి గురిచేయ బడుతున్నది.

శాంతియుత సహజీవన విధానం ప్రజా పోరాటాలకు అనుకూల పరిస్థితులను సృష్టిస్తుంది. ఐక్యతను పెంపొందిస్తుంది. సోషలిస్టు దేశాలలోని ప్రజు ఆర్థిక రాజకీయ సైనిక శక్తిని నిర్ణాయకమైన శాంతిశక్తిగా మారుస్తుంది - మీ శాంతిశక్తి యితర శాంతి శక్తులతో కలిసి క్రమక్రమంగా యుద్ధమూ శాంతియూ అనే సమస్యను యుద్ధం ద్వారా పరిష్కరించుకునే పద్ధతిని తుడ ముట్టిస్తుంది.

ఈ వాస్తవం దృష్ట్యా రష్యాకు అణ్వాయుధ గుత్తాధిపత్యం వుందని అనడం కేవలం అర్థరహితం. రష్యానూ సామ్రాజ్యవాద దేశాలనూ ఒకేగాట కట్టడం వల్లనే గాని యిది అర్థరహితం కావడం. అణ్వాయుధాలను రష్యా ఉత్పత్తిచేస్తూ వుండడం రష్యా నాయకులు మానవికమైన కోరికలవల్లగాదు. సోషలిస్టు దేశాలు అన్నింటికీ ఆర్థికంగా అత్యంత అభివృద్ధి చెందిన దేశంగా రష్యా వుండడం అనే దాహ్య కారణంవల్లనే. రష్యాదేశపు సైనిక శక్తి అదేశపు శాంతి పరిరక్షకపాత్రను ఎక్కువ చేసి ప్రపంచ విప్లవక్రమం మరింత అభివృద్ధి కావడానికి తోడ్పడుతుంది.

అణ్వాయుధాలు యెక్కువగా ఉత్పత్తి చేసుకున్నందువలన శాంతికిగానీ సోషలిస్టు నిర్మాణానికిగానీ లాభించేదేమీలేదు. ఇతర సోషలిస్టు దేశాల రక్షణపట్ల రష్యా అసంతృప్తిన్నూ, విధానానికి సామ్రాజ్యవాద శిబిరంలోని దేశాలమధ్య వుండే సంబంధాలకూ భేదం వుందనే విషయం యదార్థం కాదా?

ప్రజల గురుతర పాత్ర

నూతన యుద్ధ సాంకేతిక విజ్ఞానమూ, యుద్ధ ఫలితాలూ మరింత సమర్థమైన నూతన ప్రజాపోరాట రూపాల అవశ్యకతను కలిగిస్తున్నాయి. సోషలిస్టు దేశాలలోని ప్రజలు ప్రపంచ రాజకీయాలలో గురుతర పాత్రను వహించవలసిన అవశ్యకతను కూడా కలిగిస్తున్నాయి. అంతేగాక గతయుద్ధాలూ యుద్ధాలలో ఒక నిర్దిష్టమైన రకమూ గీటురాళ్లుగా వుండజాలవు.

ఉదాహరణకు, లక్షలాది సైనికులను బాహ్య ఒత్తిడులనుండి కాపాడు కోవడం కంటే, అణ్వాయుధాల వాడకంతో సంబంధం వున్న కొద్దిమందిని ప్రజల ఒత్తిడినుండి కాపాడుకోవడం సామ్రాజ్యవాదులకు సులభతరం. సామ్రాజ్యవాద దేశాల్లోని ప్రజలు అణుయుద్ధానికి వ్యతిరేకంగా యుద్ధంప్రారంభమైన తర్వాత లాక్షణికమైన పోరాటం నడవడం అర్థంలేని పని. పోరాటం యుద్ధప్రారంభానికిముందు జరిగితేనే ప్రయోజనం వుంటుంది. అణుయుద్ధం ప్రారంభమైతే మొదటి బాంబు ప్రేలిన తర్వాత ఏవిధమైన పోరాటం నడవడానికి కించిత్తు వ్యవధికూడా వుండదని ఒప్పుకునే ధైర్యం ఎక్కడుంది? కోరే వాళ్ళ కెవరైనా వుండక తప్పదు.

అణుయుద్ధానికి వ్యతిరేకంగా జరిగే పోరాటంలో ప్రజలు నిర్ణాయకపాత్ర వహించవలసింది. ఇప్పుడు ఇది ఒప్పుకుంటే, ఈ మధ్య వార్సాలో జరిగిన ప్రపంచ శాంతిసంఘ సమావేశంలో శాంతి ఉద్యమ ఐక్యతమీద చేయబడిన వివరాధిక విమర్శలు - ప్రతీప సామ్రాజ్యవాద వర్గాలు వీటిని తక్కణమే వినియోగించు కున్నాయి కూడా - ఏప్రయోజనాన్ని సాధిస్తాయిని ప్రశ్నించడం న్యాయమే.

అంతేకాదు నిర్ణాయక సమయంలో ప్రజలు ముందుకు వస్తారనే నమ్మకంతో పైరు ధ్యాలను కృత్రిమంగా తీవ్రతరం చేయడం ద్వారానూ, వర్గ వైరుధ్యాలను కృత్రిమంగా ఎగదోయడం ద్వారానూ శాంతిని సాధించవచ్చునని ఊహించడం అర్థమంచనకూ ప్రజలను తప్పుదారిపట్టించడానికీ సమానం. ప్రజలు ఈనాడే కార్యారంభులు కాకపోతే యుద్ధవ్యతిరేక పోరాటానికి ప్రజలను ప్రోత్సహించడానికి కమ్యూనిస్టులకూ శాంతియోధులకూ సమయం మించిపోవచ్చు. శాంతియుత సహజీవన విధానం లేకపోతే సోవియట్‌రష్యాకూ ఇతర సోషలిస్టు దేశాలకూ యివ్వబడున్నబలం లేకపోతే సోవియట్ రష్యాను అణ్వాయుధసంపద లేకపోతే - శాంతిని పరిరక్షిస్తూ ప్రజలయుద్ధ వ్యతిరేక వర్గాలకు అవకాశాలు కల్గించేలంతలే యివన్నీ అప్పటికే అణుయుద్ధ వినాశం ప్రపంచాన్ని ముంచివేయవచ్చు.

ప్రపంచ బలాబల తారతమ్యం సామ్రాజ్యవాదానికి వ్యతిరేకత్తుంటూ స్పష్టంగా ప్రతికూలమౌతూ వుంది. ప్రపంచ అణుయుద్ధాన్ని హేతుబద్ధమైన రాజకీయ సాధనంగా సామ్రాజ్యవాదులలో ఒక వర్గం తలచడం లేదు. అమెరికా విధానంమీద బలమైన వలుకుబడిగల కొన్ని అమెరికా సామ్రాజ్యవాద వర్గాల దోరణి యిదుగు విదర్శనం. అమెరికా విధానంలో ఊగిసలాట అంతర్వైరుధ్యాలూ పున్నప్పటికీ అతి దులైన 'అల్ట్రాల ఒత్తిడికి అది అనేక దఫాలు లొంగిపోయి నప్పటికీ, యిదివిజం ఏ విధానమైనా ఏమంగా సూటుగా అభివృద్ధి కాదు. ఈవిధమైన ఊగిసలాటలు అసలు అమెరికావిధానాన్ని పూర్వపక్షం చేయలేవు. సామ్రాజ్యవాద శిబిరంలో రాజకీయ ఎధానపరిణామ క్రమం యెంత జటిలంగా వుండేదీ మాత్రమే అవి రుజువు పరుస్తాయి. కానీ సామ్రాజ్యవాద వైరుధ్యాలలోని యీ జటిలత్వమే సామ్రాజ్యవాదు విధానాన్ని మార్చడానికి అతివాద ప్రతీకక్తులకు వ్యతిరేకంగా పోరాటాన్ని ఉద్ధృతం చేయడానికి శాంతిశక్తులకు కొత్త అవకాశాలను అందిస్తుంది.

ప్రళయానికి పలుకారణాలు

ప్రపంచ బలాబలాల నూతన తారతమ్యంగానీ, జరగబోతున్న సంపర్షణయొక్క నూతన స్వభావంగానీ వాటంతటఅవే అణుయుద్ధాన్ని నివారి చగల హామీలు కావు సామ్రాజ్యవాదులు వాళ్లలోని "వాస్తవవాదులు" కూడా తమ బలాన్ని అతిగా అంచనా చేసుకోగలవాళ్లే. కొత్తఅణ్వాయుధం యొక్క వినాశకరశక్తి పెరిగేకొద్దీ యీఆయుధాన్ని మోసుకపోయే వేగం పెరిగేకొద్దీ అణువాదిని తాపీ ప్రారంభించాలనే దౌర్బల్యం పెరుగుతుంది. సోవియట్‌రష్యా తక్షణ ప్రతీకారం సర్వనాశనం చెయగల తక్షణప్రతీకారం చేయగల అవకాశం వుండడమే సామ్రాజ్యవాద పొగరుబోతులను అరికడుతూవుంది అయితే, యేదో ఒక సమయంలో వాళ్ల 'దౌర్బల్యం' వివేకపు పొదుపులనుదాటిపోయే అవకాశం యెప్పుడూ వుంది. ముఖ్యంగా యీ బలాబలాల తారతమ్యం తమకు ప్రతికూలంగా మారుతూ వుందని ఈ పొగరుబోతులు గమనించి ఇప్పుడు కాకపోతే మరెప్పుడూ కాదు అని వాళ్లు నిర్ణయించుకున్నప్పుడు

ఇతర అంశాలుకూడా పని చేయవచ్చు. అణుయుద్ధమంటేనే అభివృద్ధి చెందిన పాంశేతిక విద్యమీదా విస్తృత సంఖ్యాక ప్రజా కృషిని సమగ్రంగా సమీకరించడ మీద నిర్మితమవుతుందనే అభిప్రాయం కొన్నిచోట్ల వున్నది.

మరొక విషయాన్ని కూడా చెప్పకపోతే యీ సమస్యను అతిసులభీకరించినట్లౌతుంది. అదేమంటే అణ్వాయుధాలు వున్నంత మాత్రాన పెద్ద సాంప్రదాయక సైన్యాల అవసరం తీరిపోదు. సాంప్రదాయక సైన్యాలు లేకుంటే సామ్రాజ్యవాదులకు పనిజరగదు. రెండవ ప్రపంచయుద్ధం తర్వాత కొరియాలో వియత్నాంలో అల్జీరియాలో జరిగిన యుద్ధాలవంటివి ప్రపంచంలో అనేకచోట్ల తమ ఆధిపత్యాన్ని నిలుపుకోడానికి సామ్రాజ్యవాదులు చేసే యుద్ధాలకు అవి అవసరం. అంతేగాక తమ దేశాలలో యుద్ధతత్వాన్ని ప్రతిష్ఠింపదానికి గుత్తపెట్టుబడిదార్లకు లాభాలు తెచ్చిపెట్టే సాధనంగానూ సామ్రాజ్యవాదులకు పెద్దపెద్ద సైన్యాలు అవసరం.

ప్రజాస్వామిక శక్తులనుండీ, అభ్యుదయ శక్తులనుండీ ఒత్తిడి యెక్కువౌతున్నందువలన, ప్రత్యేక సౌకర్యాలు గల వృత్తి సైన్యాలను, లేదా ప్రత్యేక నైపుణ్యంగల దళాలను నిర్మించడానికి సామ్రాజ్యవాదులు కృషి చేస్తున్నారు. ఇవి ప్రజల ఒత్తిడికి దూరంగా వుండగలవని సామ్రాజ్యవాదులు నమ్మకం. అనేక లాటిన్ అమెరికా రాజ్యాలలో యిటువంటి సైన్యాలు యివ్వటికే వున్నాయి.

కొత్త పరిస్థితులలోకూడా యుద్ధాన్ని ఒక రాజకీయ సాధనంగా కొనసాగనివ్వాలనే కోరిక వల్లనే యుద్ధశాస్త్రంలోనూ, యుద్ధ విధానంలోనూ యీ దౌర్బల్యాన్నీ జడుగుతున్నాయి. ఇది నిస్సందేహంగా శాంతికి తీవ్ర ప్రమాదకరం. ఎందుకంటే, సామ్రాజ్యవాదులు యీ విధంగా సోషలిస్టు రాజ్యాలను అర్థికంగానూ రాజకీయంగానూ బ్లాక్ మెయిల్ చేయవచ్చునని బెదిరింపులద్వారానూ, ప్రత్యక్ష యుద్ధ ధర్మాలద్వారానూ జాతీయ విముక్తి ఉద్యమాలనూ కార్మికోద్యమాలనూ నిరోధించవచ్చునని అశిస్తున్నారు. దీని ద్వారా పెట్టుబడిదారీ దేశాల్లోని కార్మికవర్గ ఉద్యమాలను ఇబ్బందిలోపెట్టి జాతీయతా యుద్ధ తత్వమూ, విస్తరించడానికి అనుకూల వాతావరణం స్పష్టంచవచ్చుననికూడా వాళ్ళు భావిస్తున్నారు.

ప్రజల ప్రోత్సాహం

సామ్రాజ్యవాద విధానంలోని ఈ అంశం వట్టి భ్రమ లేవిధంగా నడుచుకోవాలి? నిస్సందేహంగా సామ్రాజ్యవాద శక్తులమీద తమ ఒత్తిడి అధికతరం చేయడం ద్వారానూ సకల విధ మార్గాలలోనూ, దౌత్యమార్గాలలోకూడా, పోరాటాన్ని కొనసాగించడం ద్వారానూ ఈ విషయంలో చేయగలదానికి అణుపరీక్షలపాక్షిక నిషేదం గురించి జరిగిన మాస్కో ఒప్పందం ఒక ఉదాహరణ. భిన్నమార్గం అవలంబిస్తే

(మిగతా 6వ పేజీలో)

నీ దీక్ష - నీ రక్ష!

కార్మికా కన్ను తెరువరా!
నీ దీక్షకు వెన్ను చరవరా!
నీ లోకం నిండాశోకం
చిల్లులుపడి వర్షిస్తోంది!
బ్రతకచాలని వేతనాలకు
ఎండి పీల్చే చాకిరీలు
మండిపోయే హెచ్చు ధరలతో
బ్రతకటానికి బాట ఎది?
రోదనలో కెక్కినదొరలకు
నీరోదన వినబడుతుందా?
సుఖాల శుక్లాలువేసిన కండ్లకు
నీ దారిద్ర్యం కనపడుతుందా?
పదవుల పాలను త్రాగేవారికి
ఎండిన పెదవుల ఏడుపు తెలుసా?
స్వార్థనిషాలలో మునిగినవారికి
ఆకలి కిరువుమంటలు తెలుసా?
వెన్నులు విరిగే పన్నులు కట్టు!
కండలుకరిగే కష్టంచెయ్యి!
పుస్తెల నమ్మి శిస్తులు కట్టు!
పస్తులతోనే కుస్తీ పట్టు!
ధరలను దించరు!
జీతం పెంచరు!
జీవచ్ఛవంలా జీవిస్తావా!
చచ్చిశవంలా పయనిస్తావా?
నీ సహనానికి సవాలురా యిది
నీ జాతికి సమాధి సమరం
నీ శక్తికి నిప్పంటించు
పరిపాలన కమవిప్పించు
తిండి బట్టా, నీదా కోరు
యిచ్చేదాకా నిలబడిపోరు
ప్రాణాలను బలిపెట్టయినా
నీ జాతిని సుఖపెట్టు!

— శ్రీ సి. హెచ్. డి. నాగేశ్వరరావు

సామ్రాజ్యవాద స్వభావం మారలేదు. సామ్రాజ్యవాదులు యుద్ధసన్నాహాలు మానుకోలేదు. అయుధాల పరుగు పందెం విరమించలేదు. టాక్టికల్ అణ్వాయుధాలను అభివృద్ధి చేయడానికి వాళ్లు యెంతో కృషి చేస్తున్నారు. పరిమిత యుద్ధాలను గురించీ అణ్వాయుధాలను సాంప్రదాయక అయుధాలనూ రెంటినీ ఉపయోగించగల యుద్ధాలనుగురించీ, ప్రతీపవరాలు సిద్ధాంతాలు సృష్టిస్తున్నారు. ప్రాణిని మాత్రమే తుదముట్టించి తక్కినదంతా యథాతథంగా వుంచగలదని చెప్పబడే న్యూట్రాన్ బాంబునుగురించి ఊహాగానాలు సాగుతున్నాయి. క్రీమి యుద్ధాన్ని సిఫారసుచేసే వాళ్లుకూడా యింకా కొన్నిచోట్ల వున్నారు.

మరొక విషయాన్ని కూడా చెప్పకపోతే యీ సమస్యను అతిసులభీకరించినట్లౌతుంది. అదేమంటే అణ్వాయుధాలు వున్నంత మాత్రాన పెద్ద సాంప్రదాయక సైన్యాల అవసరం తీరిపోదు. సాంప్రదాయక సైన్యాలు లేకుంటే సామ్రాజ్యవాదులకు పనిజరగదు. రెండవ ప్రపంచయుద్ధం తర్వాత కొరియాలో వియత్నాంలో అల్జీరియాలో జరిగిన యుద్ధాలవంటివి ప్రపంచంలో అనేకచోట్ల తమ ఆధిపత్యాన్ని నిలుపుకోడానికి సామ్రాజ్యవాదులు చేసే యుద్ధాలకు అవి అవసరం. అంతేగాక తమ దేశాలలో యుద్ధతత్వాన్ని ప్రతిష్ఠింపదానికి గుత్తపెట్టుబడిదార్లకు లాభాలు తెచ్చిపెట్టే సాధనంగానూ సామ్రాజ్యవాదులకు పెద్దపెద్ద సైన్యాలు అవసరం.

ప్రజాస్వామిక శక్తులనుండీ, అభ్యుదయ శక్తులనుండీ ఒత్తిడి యెక్కువౌతున్నందువలన, ప్రత్యేక సౌకర్యాలు గల వృత్తి సైన్యాలను, లేదా ప్రత్యేక నైపుణ్యంగల దళాలను నిర్మించడానికి సామ్రాజ్యవాదులు కృషి చేస్తున్నారు. ఇవి ప్రజల ఒత్తిడికి దూరంగా వుండగలవని సామ్రాజ్యవాదులు నమ్మకం. అనేక లాటిన్ అమెరికా రాజ్యాలలో యిటువంటి సైన్యాలు యివ్వటికే వున్నాయి.

కొత్త పరిస్థితులలోకూడా యుద్ధాన్ని ఒక రాజకీయ సాధనంగా కొనసాగనివ్వాలనే కోరిక వల్లనే యుద్ధశాస్త్రంలోనూ, యుద్ధ విధానంలోనూ యీ దౌర్బల్యాన్నీ జడుగుతున్నాయి. ఇది నిస్సందేహంగా శాంతికి తీవ్ర ప్రమాదకరం. ఎందుకంటే, సామ్రాజ్యవాదులు యీ విధంగా సోషలిస్టు రాజ్యాలను అర్థికంగానూ రాజకీయంగానూ బ్లాక్ మెయిల్ చేయవచ్చునని బెదిరింపులద్వారానూ, ప్రత్యక్ష యుద్ధ ధర్మాలద్వారానూ జాతీయ విముక్తి ఉద్యమాలనూ కార్మికోద్యమాలనూ నిరోధించవచ్చునని అశిస్తున్నారు. దీని ద్వారా పెట్టుబడిదారీ దేశాల్లోని కార్మికవర్గ ఉద్యమాలను ఇబ్బందిలోపెట్టి జాతీయతా యుద్ధ తత్వమూ, విస్తరించడానికి అనుకూల వాతావరణం స్పష్టంచవచ్చుననికూడా వాళ్ళు భావిస్తున్నారు.

ప్రజల ప్రోత్సాహం

సామ్రాజ్యవాద విధానంలోని ఈ అంశం వట్టి భ్రమ లేవిధంగా నడుచుకోవాలి? నిస్సందేహంగా సామ్రాజ్యవాద శక్తులమీద తమ ఒత్తిడి అధికతరం చేయడం ద్వారానూ సకల విధ మార్గాలలోనూ, దౌత్యమార్గాలలోకూడా, పోరాటాన్ని కొనసాగించడం ద్వారానూ ఈ విషయంలో చేయగలదానికి అణుపరీక్షలపాక్షిక నిషేదం గురించి జరిగిన మాస్కో ఒప్పందం ఒక ఉదాహరణ. భిన్నమార్గం అవలంబిస్తే

(మిగతా 6వ పేజీలో)

కన్నీటికలలు

—చిత్రకారుడు శ్రీ పెల్లటూరి పూర్ణానందశర్మ

యుద్ధోన్మాదుల కొత్తఎత్తులు

కానీ, మేము ముందే చెప్పినట్లు

నిశాలాంధ్ర

ఒక సమీక్ష

జెక్, భారత దేశాల ఆర్థిక సంబంధాలు

1963 వ సంవత్సరంలో జెక్ - భారత దేశాల మధ్య ఆర్థిక సంబంధాలలో ఒక కొత్త దశ ప్రారంభమైంది 1956తో పోల్చితే 1963లో ఈ రెండు దేశాల మధ్య వ్యాపారం మూడు రెట్లు పెరిగింది. కొత్తగా 1963లో చేసుకొన్న దీర్ఘ కాలిక (1970 వరకూ) ఒడంబడిక వలన రాబోయే రోజుల్లో యీ వ్యాపారం యింకా పెరగగలదు.

1962 నవంబరులోనూ 1963 జనవరి ఫిబ్రవరి నెలల్లోనూ జెక్ పారిశ్రామిక వాణిజ్య ప్రతినిధి వర్గాలు భారత దేశానికి వచ్చి ప్రభుత్వాధికారులతోనూ ప్రయివేటు సంస్థలతోనూ

శ్రీ రాజీవ్ సక్సేనా

ఎగుమతి దిగుమతి వ్యాపారాన్ని అభివృద్ధి చెయడం గురించి చర్చలు జరిపాయి. డబ్బు చెల్లింపులు రూపాయలల

కేరళలో కమ్యూనిస్టు మంత్రివర్గాన్ని పడగొట్టిన పిదప, శాంతియుతపరివర్తనకు అర్థంఉన్నదా?

ప్రశ్న 1959 మధ్య కాలంలో కమ్యూనిస్టుల నాయకత్వాన ఉన్న కేరళమంత్రివర్గాన్ని పడగొట్టిన అనుభవాన్ని చూసిన తర్వాత శాంతియుత పరివర్తన సాధ్యం అనే విషయాన్ని గురించి మాట్లాడటంలో అర్థం ఏముంది? (యం ఎ అన్సారీ-అల్లాహాబాద్)

జనవరి 1959 మధ్యకాలంలో కేరళలో 'విముక్తి ఉద్యమం' మంత్రివర్గాన్ని పడగొట్టే ఉద్యమం అనే పేరిట సాగించిన ఆందోళనను కాంగ్రెస్ నాయకత్వం ప్రధాని నెహ్రూతోసహా బలపరచడం, స్వాతంత్ర్యం అనంతరం భారతదేశ చరిత్రలో మిక్కిలి విగ్రహమైన సంఘటన కాంగ్రెసూ దాని అగ్రేసర నాయకులూ ప్రజాతంత్ర వాదులనీ పార్లమెంటరీ ప్రజాతంత్ర సవ్రతల లో నమ్మకమున్న వారనీ అనాంబరు కట్టుబడి యుండే వారనీ చెప్పుకునే పెద్ద పెద్ద కబుర్లన్నిటినీ అది వ్యర్థగా బట్టబయలు చేసింది

భారతదేశంలో పాలక వర్గం ఇతర చోట్ల ఉన్న దోపిడిదార్లకంటె ఏ విధంగా సూక్ష్మమైనదీ కాదని అది మరొకసారి రుజువుచేసింది తన గుత్తాధిపత్యానికి ప్రమాదం సంభవించినపుడు ఎంతటి నీచమైన మోసానికైనా ఎంతటి కపటమైన ఎత్తుగడకైనా వారు పాల్పడతారు

పార్లమెంటరీ ప్రజాతంత్ర సూత్రాలను, చట్టాన్ని కేరళ కాంగ్రెసూ, కాంగ్రెస్ అధిష్ఠాన వర్గమూ ఉల్లంఘించడమేగాక అత్యంత రోషపూరితమైన మత శక్తులపైన నాయర్ సర్వీస్ సొసైటీ, కాథలిక్ బిషప్పులు, ముస్లిమ్‌లీగ్‌లపైన - గృహదహనం, దోపిడీ స్పష్టమైన హింసాకాండలను పూనుకోవడానికి ఆధారపడ్డాయి

ఇది ఒకభాగం భారత ప్రజలు మరచిపోని అ దుర్దినాలలో గడిచిన అనుభవంలో ఇది ఒక అంశం మాత్రమే అయితే మరొకభాగం, మరో అంశం కూడా ఉంది దానిని ప్రశ్నవేసిన పాఠకుడు మరచిపోయాడు

కేరళలోను దేశంలో రదితర రాష్ట్రాలలోనూ ప్రజాతంత్ర శక్తుల బలంవల్ల కేరళలో కమ్యూనిస్టు మంత్రివర్గం 28 నెలలపాటు పని చేయ గలిగింది కేరళ మంత్రివర్గం పట్ల సంతీవ్రమైన ప్రదర్శించే మహాసభలూ ఒకటి భారత దేశమంతటా ప్రచారంచింది కమ్యూనిజంతో సంబంధంలేని ప్రజలు కూడాసమీక్షకులై కేరళ మంత్రివర్గాన్ని బలపరిచారు

విముక్తిపోరాటపు గడ్డరోజుల్లోకూడా కార్మికులు రైతులు మధ్యతరగతివారు ఉదార ప్రజాతంత్రవాదులు అనేకమంది కాంగ్రెస్ వాదులు వైతరంగా సభలు ప్రదర్శనలు తమ తమ పక్షాలద్వారా అసమ్మతిని తెలియచేశారు ఇలాంటి ఆందోళనలు స్వాతంత్ర్య సంగ్రామ దినాల తర్వాత మరెన్నడూ జరగలేదు వార్తా పత్రికలు, మాసపత్రికలు అందులో కొన్ని కమ్యూనిస్టు వ్యతిరేక పత్రికలు కూడా - కాంగ్రెసునుతీవ్రంగా విమర్శిస్తూ సంపాదకీయాలు వ్రాశాయి కార్టూన్లు ప్రకటించాయి

కమ్యూనిజం అంటే ప్రేమతో ఈ శక్తులన్నీ సమీకృతం కాలేదు కాని ప్రజాతంత్రంలో, పార్లమెంటరీ ప్రజాతంత్ర సూత్రాలలో నమ్మకం ఉన్నందున సమీకృతులయ్యారు భారతదేశంలోని ప్రజాతంత్ర వాదులందరికీ భారత కమ్యూనిస్టు పార్టీ విపరీతంగా విజ్ఞప్తి చేసినందున ముఖ్యంగా ప్రజాతంత్రాన్ని రక్షించవలసిందిగా విజ్ఞప్తి చేసినందువల్ల ఆ రోజులలో కమ్యూనిస్టుపార్టీ ప్రతిష్ఠ మునుపెన్నడూ లేనంతగా ఉన్నతస్థాయిలో పెరిగివుంది, ప్రజలను సమీకరించడంలో దానికి శక్తి మునుపెన్నడూ లేనంతగావుంది ఆరోజుల్లో వలె కమ్యూనిస్టు పార్టీకి మిత్రులు అంత సంఖ్యలో మునుపెన్నడూ లేరు

కాంగ్రెస్ నాయకత్వం తమ అవిచిత్కాన్ని ప్రదర్శించితే భారత ప్రజాసీకంలోని విస్తృత ప్రజాసీకం తమ ధైర్యాన్ని, ప్రజాతంత్రంలో తమ విశ్వాసాన్ని ప్రదర్శించారు

పోషలిజానికి శాంతియుత పరివర్తనఅంటే మితవాద రివిజనిస్టులకుండే అవహనగా ఈ పాఠకుని ప్రశ్నలో ఉన్నట్లు స్పష్టమౌతున్నది అంతా సవ్యంగా జరిగిపోతుందని ఒక రాష్ట్రంలో ఎన్నికల విజయంనుండి మరో రాష్ట్రంలో ఎన్నికల విజయం పొందడమే తరువాయి అనీ ఆభరున ఒక శుభదినాన పార్లమెంటులో మెజారిటీ లభించుతుందనీ ఈ పాఠకుని అవగాహన భారత దేశంలోని పాలకవర్గ నైతిక ధర్మం మీద "మంచితనం మీద శాంతియుత పరివర్తనం ఆధారపడి వుంటుందని ఆయన భావిస్తున్నాడు

అలాంటి రివిజనిస్టు దృక్పథంతో పోషలిజానికి శాంతియుత పరివర్తన అనే ఎప్లవభావనకూ ఎట్టి సంబంధం లేదని, 'విముక్తి ఉద్యమా'నికి కొన్ని నెలల ముందుగానే, భారత కమ్యూనిస్టుపార్టీ జాతీయ సమితి స్పష్టం చేసింది ఇలా స్పష్టంచేయడం ఇదే మొదలుకాదు అనేక ఎర్యాయాలు స్పష్టం చేయబడింది

శాంతియుత పరివర్తనలో ప్రజాబహుళ, వర్గపోరాటం విశాల ఐక్య సంఘటన పార్లమెంటరీ పోరాటానికి భిన్నమైన ప్రజాపోరాటాలు ప్రజాసమ్మతులను గొందరమూ నిర్ణయాత్మకమైనవి పార్లమెంటులో స్థిరమైన మెజారిటీ కలియుండి వీటితో సమన్వయం చేసినపుడే భారతదేశంలోని పాలక వర్గం శాంతియుత పరివర్తనను అంగీకరించేటట్లు చేయగల అవకాశం మనకున్నది

రాజ్యాంగపద్ధతిని పార్లమెంటరీ ప్రజాతంత్రాన్ని సంరక్షించాలని భారత కమ్యూనిస్టుపార్టీ చేసిన విజ్ఞప్తిని ప్రజాతంత్రశక్తులు ఎలా అందుకున్నాయో చూస్తే సంక్షోభ కాలంలో ప్రజలపైన అంతర్యుద్ధాన్ని రుద్దచూపే పాలకవర్గ కోర్కెను ఓడించే అవకాశం కలదని స్పష్టమయింది

అయితే కేరళలో అనాడు కమ్యూనిస్టు మంత్రివర్గం ఎందుకు రక్షింపబడలేదు? ప్రధానంగా మనదేశంలోని ప్రజాతంత్ర ఉద్యమం అసహనంగా అభివృద్ధి చెందడంవల్ల ప్రజాతంత్ర ఉద్యమంలో కొన్ని తీవ్రమైన బలహీనతలు ఉండటంవల్ల, అది సాధ్యం కాలేదు.

భారత దేశమంతటా ప్రజా ప్రదర్శనలు జరిగాయి కాని కలకత్తా ఢిల్లీ బొంబాయి, మద్రాసువంటి చోట్ల మాత్రమే తీవ్రస్థాయిలో జరిగాయి కార్మిక, రైతు, మధ్య తరగతి ప్రజల్లో పెద్ద సంఖ్యలో ప్రజలు సమావేశాలకు గ్యాలీలకు వచ్చినప్పటికీ, ఆ కాలంలో ఇంకా ఈ రూపాలలో అసమ్మతిని ప్రదర్శించేటంతగా అనాడు ప్రజాతంత్ర ఉద్యమం శక్తివంతంగా లేదు, ముందుకుపోలేదు అయితే అదిసంభవంకాగల ఛేకపోలేదు ప్రజాతంత్ర ఉద్యమానికిమరికొంత దెబ్బగొట్టేశక్తి లేకుండా శాంతియుతంగానీ లేకశాంతియుతేతరంగాగానీ పోషలిజానికి పరివర్తన సాధ్యం కాదు

కమ్యూనిస్టు - యకత్వాన ఉన్న మంత్రివర్గాన్ని రద్దుచేసిన తర్వాత, మధ్యంతర ఎన్నికలకైముందుకుపొందిలని నినాదం ఇవ్వడమే తర్వాత అదరణీయమైన నినాదం పైప్రశ్న అడిగిన పాఠకుడు ఈ విషయం జ్ఞాపకంఉంచుకోవాలి ఈనాడు కూడ 1965 లో ఎన్నికల్లో విజయం సంపాదించడానికి మార్గం ప్రజాతంత్ర బద్ధతే అదరణయోగ్య నినాదమని కేరళకమ్యూనిస్టు సమితి ఏకగ్రీవంగా అంగీకరించింది

భారతదేశంలో పార్లమెంటరీ ప్రజాతంత్రపు బూచుకత్వాన్ని బయట పెడ్డానికి మాత్రమే కాదు ఈ విజ్ఞప్తి ఈ లక్ష్యం పొందడానికై ప్రజా బహుళత ఏదాపోరాటమూ అవసరమనిచెప్పి నినాదమిది

అంతర్గత తీవ్ర మైన అతివాదమైన నినాదం ఏదీ తటస్థ పడలేదు 1959 విముక్తి పోరాటం' తర్వాత భారత కమ్యూనిస్టు పార్టీ ఆ యుధాలు ధరించారీ పార్లమెంటరీ ప్రజాతంత్రాన్ని కూల్చాయాలనీ ఎవరూ అనాడు కోరలేదు.

శాంతియుత పరివర్తన గురించి కమ్యూనిస్టు పార్టీ నాయకత్వం రివిజనిజం అవలంబించిందనీ వారెంతగా నిందించినా అవరణ యోగ్యమైన కార్యావరణ విషయం వచ్చేసరికి - నేకనుంది అతివాదా విమర్శకులు భారత కమ్యూనిస్టుపార్టీ నాయకత్వం చేసే ఎదానకన్న మరొకటి ఏదీ సూచించడం లేదు.

శ్రీ మొహిత్ సేన్

అరుకన్న ఉన్నతమైన ప్రజాపోరాటాలు అవలంబించడం సాధ్యంకాలేదు ప్రాథమిక స్థాయిలో ప్రజాతంత్ర శక్తులు చూపిన అసమ్మతివల్ల కూడా అనాడు, ప్రజాతంత్రాన్ని భారీ చేసేవారు రెండు నెలలపాటు తమ శక్తులు కదల్చలేకపోయారు

సార్వత్రికసమ్మె దేశవ్యాపకహర్తాళ్, దేశమంతటా రైతుయాత్రలు కొనసాగించగల్గియున్నట్లయితే కమ్యూనిస్టు మంత్రివర్గం రక్షింపబడియుండేది

సైగాన్‌లో మారిన కీలుబొమ్మలు

దక్షిణ వియత్ నామ్‌లో ఇటీవల జరిగిన మిలిటరీ తిరుగుబాటు వెనుకనున్న కథ ఏమిటి? వాషింగటన్ నుంచి వస్తున్న వార్తలనే నమ్మితే ఆ తిరుగుబాటు పూర్తిగా "పెద్దవదిని వాకించే నూయెన్‌ఖాన్ చొరవతోనే జరిగిందనే అభిప్రాయం కలగవచ్చు అమెరికన్ పత్రికలు అతనిని గట్టివ్యక్తి అని అతనికి మనసైన మిలిటరీ చరిత్ర పుందనివర్ణిస్తున్నాయి ఏమైనప్పటికీ ఇవన్నీ సైగాన్‌లో జరిగిన యీ అసహ్యకరమైన ప్రదర్శనే వెనుక అమెరికా ప్రోద్బలం వుందన యదార్థాన్ని కప్పిపుచ్చడానికి జరిగే ఒటిల ప్రయత్నాలకు తప్ప మరేమీకాదు

కీలుబొమ్మలు బాటంతటవి ఏమీ చేయవని వాటిని ఆడించే వాడుంటారని అందరికీ తెలిసిన సంగతే నూయెన్‌ఖాన్ కిది చక్కగా వర్తిస్తుంది కొన్ని అమెరికన్ పత్రికలు అభిప్రాయంలో అతడు అమెరికాను గట్టిగా అంటిపెట్టుకున్న వ్యక్తి, తన యజమానులు నియమించిన పనినేఅతడు నెరవేరుస్తున్నాడనడంలో సందేహంలేదు పదవి నుండి పడగొట్టబడిన ముఖాకు వాషింగటన్‌కు మధ్యనున్న సంబంధాలను పరిశీలిస్తే పైన చెప్పిన విషయం దానంతటదే తెలుస్తుంది

సైగాన్ "యోధుల" భంగపాటు

అమెరికాకు పాతచేరకుడైన నోడినెడిమ్ స్థానంలో దుయాంగ్ వాంగ్‌మిన్ నాయకత్వం క్రింద గద్దెకెక్కించబడిన మిలిటరీ జనరల్స్ కూడా వారి యజమానులు ఆసించిన పని నెరవేర్చలేకపోయారు ఎంత గట్టిగా కృషి చేసినా కూడా వారు దేశభక్తులకు వ్యతిరేకంగా సాగించే మిలిటరీ దర్యలలో 'ప్రమోజనకరమైన మార్పులను సాధించలేకపోయారు అడవులలో జరిగే విముక్తి పోరాటం రోజురోజుకు బలపడుతోంది ఎక్కడపడితే అక్కడ గెరిల్లా దళాలు యీ దందన పైన్యాలకు తీవ్రమైన నష్టాలు కలిగిస్తున్నాయి ఉదాహరణకు బెన్-చీరాష్ట్రంలో ప్రజాసైన్యాలు ఇటీవల అమెరికన్ హెలికాప్టర్లలోను, నావలలోను దింపబడిన ఒక పెద్ద దక్షిణ వియత్‌నామ్ సైనికదళాన్ని తుడిచిపెట్టాయి దేశభక్తులు 10 అమెరికన్ హెలికాప్టర్లను పడగొట్టారు సైగాన్ యోధుల పరాజయాలు వాషింగటన్‌లో చికాకు కలిగించాయి దక్షిణ వియత్‌నామ్‌లో డీమ్‌స్థానే గద్దె ఎక్కించబడిన మిలిటరీ ముఠాకూడా అమెరికన్ సహాయానికి అర్హులుకారని అమెరికన్ కాంగ్రెసులో తరచు వినవస్తున్న విమర్శలనుగురించి హెరాల్డ్ ట్రిబ్యూన్ పత్రిక ఇటీవలే ప్రకటించింది

సైగాన్ మిలిటరీ కేంద్ర కార్యాలయంలో నానాటికి ఎక్కువ అవుతున్న గందరగోళాన్ని దక్షిణ వియత్‌నామ్ సైన్యంలో ప్రబలుతూన్న అసంతృప్తిని చూసి అమెరికా ఆందోళన పడుతోంది దానికితోడు ఇంటాలో పలుకుబడి గల కొందరు సభ్యులకు దక్షిణ వియత్‌నామ్ తటస్థంగా వుండేలాగ చేయాలనే భావాలు కలుగుతున్నాయని, వారు ఫ్రెంచి వారితో రహస్య సంబంధాలు పెట్టుకుంటున్నారని వస్తున్న వార్తలు అమెరికాకు మరింత ఆందోళన కలిగిస్తున్నాయి తమ మొదటిదశగా ఫ్రెంచి వారు అగ్నేయ ఆసియాలో కోల్పోయిన వలసలుదిని తిరిగి సంపాదించాలని జనరల్ డీగాల్ ప్రయత్నిస్తున్నాడనేది కూడా అందరికీ తెలిసిన విషయమే ఆ ప్రాంతంలో ప్రెంచివారు తమ స్థానాలను కోల్పోవడం ప్రెంచి పాలకవర్గానికి కష్టంగా వుందని ఆ సందర్భంలో తమను దక్షిణవియత్‌నామ్ నుంచి వెళ్ళగొట్టిన అమెరికన్ భాగస్వాములను దెబ్బతీయడానికి వారు ప్రయత్నిస్తున్నారని అనిపిస్తోంది

ఫ్రెంచ్-అమెరికన్ పోటీ

అగ్నేయాసియాలో ఫ్రెంచి - అమెరికన్ పోటీ తిరిగి తీవ్రమౌతోందని, అమెరికన్ పత్రికలు సూచిస్తున్నాయి ఎస్సోసియేటెడ్ ప్రెస్ నూయెన్‌ఖాన్ ప్రకటనను ఉదహరిస్తూ ప్రస్తుతం నిర్వహణలో నున్న మిలిటరీ జంటా సత్యయి, సైగాన్‌లోని ఫ్రెంచి ఏజెంట్లతో రహస్య సంభాషణలు జరిపారని పేర్కొంది ఈ కొత్త తిరుగుబాటుద్వారా, కొద్ది రోజుల క్రితమే మారుపేరుతో దక్షిణ వియత్‌నామ్‌కు వచ్చిన ఒక ఫ్రెంచి రహస్య సహచరుడిని పట్టుకున్నారని కూడా ప్రకటించింది

అమెరికన్ రక్షణశాఖ కార్యదర్శి మక్‌నారా డిసెంబరు 26 తేదీన అమెరికన్ కాంగ్రెసులో మాట్లాడుతూ దక్షిణ వియత్‌నామ్‌లోని పరిస్థితులు అమెరికాకు ప్రతికూలంగా మారుతూండడాన్ని నిరోధించడానికి అవసరమైన దర్యలు తీసుకోవాలని చెప్పాడు చాలా మంది అమెరికన్ పరిశీలకులు నామారాచేసిన యీ ప్రకటనకూ, సైగాన్‌లో జరిగిన కొత్త తిరుగుబాటుకు సంబంధంవుందని భావిస్తున్నారు ఇప్పుడు కొత్తగా గద్దెకెక్కించబడిన నియంత హుయెన్‌ఖాన్ సహాయంతో అమెరికా, దక్షిణ వియత్‌నామ్‌లోని ఫ్రెంచివారి దౌత్యకార్యకలాపాలను సాగకుండా చేయడానికి గెరిల్లాలకు వ్యతిరేకంగా మిలిటరీ దర్యలను తీవ్రతరం చేయడానికి ప్లానులు వేస్తోంది.

జాళి ఎగుమతుల ఒప్పందంపై భారత అమెరికాలకు జరుగుతున్న సంప్రదింపులు సంతృప్తికరంగా ఉన్నట్లు వాషింగ్టన్ వర్గాలు తెలియజేస్తున్నాయి

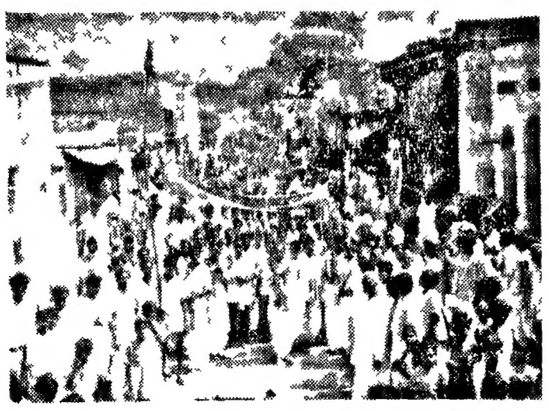

కర్నూలుజిల్లా పత్తికొండలో ఇటీవల శ్రీ కె ఈశ్వరరెడ్డి నాయకత్వాన సత్యాగ్రహం జరిగినప్పటి ఊరేగింపు దృశ్యం ఈ సత్యాగ్రహులలో హోసూరు పుచ్చకాయలమడ, పత్తికొండగ్రామాలవారున్నారు

జంతువుల పెంపకంలో ప్రమాదాలు

ప్రసంద ఆరోగ్య సంస్థవారు ఇంతవరకు జంతువుల 80 రకాల ద్వారా రోగాలు రాగలవని నిర్ధారణ చేశారు వీటి వివరణకు గత ఎడిట్యగా ఆరోగ్య నిపుణులు వివరిస్తూ వరిపాలు పాదించారు.

జంతువుల ద్వారా మానవులకు 80 రకాల వ్యాధులు రాగలవని ప్రసంద ఆరోగ్య సమితి వారు ఇప్పటికి రికార్డు చేశారు వీటిలో మొదటి వ్యాధి ప్లేగు దీనిని అదికాలంలోనే కనుగొన్నారు దీని ప్రధాన లక్షణం - అతివేగంగా మనిషినుంచి మనిషికి వ్యాపించడం. భయంకరమైన ఈ వ్యాధి ముందుగా జంతువులలో ఆరంభం కాగలదని ఈ మధ్య కనుగొన్నారు

ప్లేగు వ్యాధి క్రిములు ముందుగా ఎలుకలలో పుట్టి ఈగల ద్వారా అవి కుట్టడంద్వారా వ్యాప్తిచేస్తాయి ప్రజలలో ప్లేగు వ్యాధి ప్రబలడానికి ముందు ఎలుకలు విపరీతంగా చనిపోతాయి అనేమా జరుగుతుంది ఈ వ్యాధి ఇప్పటికీ అప్పుడప్పుడూ ప్రబలుతున్నది కవి 1720 - 1721 లలో ఫ్రాంసులోని మార్సెల్లెస్ ప్రళయంగా విజృంభించిన తర్వాత ఈ వ్యాధి బరోపా మొత్తంమీద తిరిగి కనిపించలేదు

కుక్క పేరి అనేది కూడా ప్రసిద్ధమైన వ్యాధి ఇది జంతువులకు, మానవులకు కూడా వస్తుంది ఈ వ్యాధికి గురి అయిన వారికి ముందుగా శరీరం యావత్తు తిమ్మిర్లు బిగుతువల్ల దారుణమైన నొప్పులు క్రమక్రమంగా ఎక్కువ అవుతూ వచ్చి చివరకు మరణిస్తాయి ఈ వ్యాధికి గురియైన వెంటనే పాశ్చర్ వాక్సినేషన్ తీసుకుంటే నూటికి 99 మంది రోగులు కాపాడబడుతారు అయితే దీనికి చికిత్స కాని, అరంభదశ తర్వాత నివారణోపాయం - ని అధ్యయనం ఈ వ్యాధి కుక్కలకు పక్కలకు, పిల్లికుక్కలకు మాత్రమే కాకుండా గుర్రాలకు కూడా రాకుండా కాపాడ వలసిన అవసరం వుంది

పూర్వకాలం నుంచి అందరికీ తెలిసిన మరొక వ్యాధి బాడ్ డిసీజ్ దీనివిగుర్రాలు వగైరాలకు వచ్చే మెలి రోగం అంటారు జంతువుల గిట్టలలో ఇది పుడుతుంది పిల్లలకు మాత్రమే కాక, మనుష్యులకు కూడా ఇది వస్తుంది కంటి పొరలకు శ్వాస నాళాలకు ఈ వ్యాధి క్రిములు సోకినవారు దీనికి గురి అవుతారు ఈ వ్యాధికి సంబంధించిన పదార్థాలు వున్న ఒక పీపా పగిలినప్పుడు, ఆ లాబొరేటరీలో వున్నవారందరూ మరణించడాన్ని బట్టి ఇదెంత దారుణమైన అంటురోగమో గుర్తించవచ్చు ఒక విద్యార్థి వ్యాధిగ్రస్తమైన గుర్రానికి చికిత్సచేస్తూ ఈ వ్యాధి సోకి మరణించాడు ఈ వ్యాధిలో మరణించిన ఒకరి శవాన్ని ఎంతో భద్రమైన ఏర్పాట్లతో కొని పరిశీలిస్తున్న ఒక డాక్టరుకు కూడా ఈ వ్యాధి సోకింది చివరకు ఆయన మరణించాడు, ఈనాడు గిట్టలు గల జంతువులనన్నింటిని పరిశీలించాలి జాగ్రత్తగా పరీక్షిస్తున్నారు వెంబా వ్యాధి కలదన్న మాదన ఏమాత్రం కనిపించినా వెంటనే హతమారుస్తున్నారు

రాజాపరిశోధనలవల్ల రోగాణువులవల్ల క్షయ వ్యాధివ్యాప్తి, పూర్వంనుంచి భావిస్తున్నట్లుగా కాక, కొత్త మార్గంలో జరుగుతున్నట్లు తెలియ వచ్చింది. క్షయవ్యాధికి గురి అయిన ఆవుల పాల ద్వారా కాక ఆ గోవుల వాసన తగిలినందున మానవులలో ఇది వ్యాపిస్తున్నది. పాల ద్వారా జీర్ణకోశంలో ప్రవేశించిన ఈ క్రిములు పిల్లలకు మాత్రమే అపాయం కలిగిస్తున్నవి మెదడు జ్వరం, మెదడు వాపువంటి వ్యాధులు వస్తున్నవి అంటే రోగాణువులకు వచ్చే క్షయ వ్యాధివల్ల మానవులకంటె కుక్కలకు, పిల్లలకు ప్రమాదం హెచ్చుగావుంటున్నది.

విస్కాన్‌సిన్ స్టీల్‌లాండ్ ఫీవర్ కాపాక్స్ లెప్టాన్ స్పిరోసిస్ వగైరా వ్యాధులు మాత్రమే కాక, స్మాలో పీరోసిస్, మాల్టాఫీవర్ వగైరాలు కూడా జంతువుల ద్వారా వ్యాప్తిచెందే ప్రమాదకరమైన అంటువ్యాధులుగా వున్నాయి మాల్టా ఫీవర్ అనేవి మేకలు, పశువులు, పందులకు ముందుగా వచ్చి వాని పాలద్వారా మానవులలో ప్రవేశించి కాలేయంలోను గర్భకోశంలోను హెచ్చుమంది తెచ్చి రోగ గ్రస్తులను చేస్తున్నవి ఈ వ్యాధి ఆఫ్రికా ఉత్తర అమెరికా దక్షిణ అమెరికాలలో హెచ్చుగా కనిపిస్తున్నది అయితే ఆశ్చర్యమేమంటే 48 వ అమెరికా రేఖను దాటి రావడంలేదు (యు పి ఎస్)

భారత్‌కు అమెరికా ఆయుధాలివ్వడాన్ని విమర్శిస్తున్నందుకు, అమెరికా పత్రిక ఒకటి పాక్ ఆధ్యక్షుణ్ణి మందలించింది

యుద్ధనివారణ కృషిలో

(3 వ పేజీ తరువాయి)

ప్రజలు లాభపడతారా? లాభపడరు ఎందుకంటే అందువలన మానవునికి మహా ప్రమాదకర పర్యవసానాలుగల అణుపరీక్షలు కొనసాగడమేగాక మొత్తం శాంతిసంఘటనఅంతా చిన్నాభిన్నమై పోయింది అంతేగాదు ప్రపంచంలోని అత్యధిక సంఖ్యాక దేశాలు సంతకంచేసిన ఎత్రంలో ప్రతిష్ఠం ఒకసారి భౌతికంగా దూషింపబడిన తర్వాత అన్నిరకాల పరీక్షలనూ నిషేధించడమూ అ తర్వాత అంతిమంగా అణ్వాయుధ ప్రయోగాన్నే నిషేధించడమూ సులభతరంకాదూ? ఏది ఎక్కువ ఫలవంతం? కోటుకు వెయిలు నిలబడి దాన్ని వెంటనే సంపూర్ణంగా ధ్వంసంచెయమని పిలువలువ్వడమా లేక కోటిలోపలవొచ్చి లోపలు చొచ్చిన విజయోత్సాహంతో ఉత్తేజితులైన లక్షమంది ప్రజల తోడ్పాటుతో పాండ్రి అణ్వాయుధాలను అంతమొందించాలని కృతనిశ్చయులైన లక్షలాది ప్రజల తోడ్పాటుతో కోటిలోపల పోరాటం సాగించడమా ఏది ఎక్కువ ఫలవంతం? శాంతి పోరాటానికి సంబంధించిన అనేక మౌలిక సమస్యలకు కూడా యిది వర్తిస్తుంది పాక్షిక విజయాలద్వారా సంపూర్ణ లక్ష్యసాధనకు జరిగే పోరాటానికి బలమైన ప్రోత్సాహం లభిస్తుంది

శేషలంభవనాత్మకమైన విషవ కూటాల కొరకు యుద్ధ వ్యతిరేక ప్రజా పోరాట తక్షణ సమస్యలనుండి విడిపోవడం వాస్తవ పరిస్థితినుండి విడిపోవడం, ప్రమాదకరం అటువంటి పొరపాటు అభిప్రాయాలను అధిగమించడం ద్వారానే, ప్రజలు తమ నిర్ణయాత్మక పాత్రను మరింత కృషిపట్టియతో మరిత ఉపయోగకరంగా నిర్వహించగలరు ప్రజలు సామ్రాజ్యవాదంతోనూ సామ్రాజ్యవాదుల ప్రసంద అణుయుద్ధ ప్రయత్నాలతోనూ మరింత ఉత్సాహంతో పోరాడగలరు

ఇక్కడొక ప్రశ్న ఉత్పన్నమౌతుంది మొదట చెప్పిన బ్లాక్‌విట్టుస్మారక ఇ హ వర్తిస్తుందా? ఈ యాత్రానికి నికరం అర్థమేమిటి అదేకొక్కచోట్ల దేనేమిటంటే యుద్ధం మొదలైతే ఒకనిర్దిష్టదాకీయవిధానంయొక్క కొనసాగింపే అదిఅని కాని అనిధానాన్ని యుద్ధరంగంలోనే కొనసాగించాలనే అర్థంలేదు

మనం గుర్తించినట్లు ఇప్పటికే సామ్రాజ్యవాదులలో కొన్నివర్గాలు వాళ్ళవిధానాన్ని కొనసాగించ డానికి హేతుబద్ధమైన మార్గంగా అణుయుద్ధాన్ని భావించడంలేదు, కాని శాంతి శక్తులు సమస్త ప్రయత్నాలనూ కాదని పొగరుబోతులుగా దే పైచేయిఅయి అణుయుద్ధం ప్రారంభమైతే అప్పుడు సామ్రాజ్యవాద విధానపు కొనసాగింపే అది అనేమాట నిజమే ఐతే క్యూబా సంక్షోభసమయంలో అమెరికాలో అధికారంలో వుండింది కెన్నెడీ యా పొగరుబోతులు అనే ప్రశ్న మానవజాతి భౌతికే రిండవలసిందే కాదు

ఐనప్పటికీ, ప్రసంద యుద్ధమీకాక యితర యుద్ధాల సమస్యకూడా వుంది ఉదాహరణకు యిరాను అంగోలా ప్రజలు, దక్షిణ వియత్నామ్ ప్రజలూ జాతీయ విముక్తి కొరకు సాయుధ పోరాటం సాగిస్తున్నారు పోర్చుగీసు బలసమేతులూ అమెరికా బలసమేతులూ సాగించే మిలిటరీ దర్యలు, వారి దోపిడీ దౌర్జన్య విధానాల కొనసాగింపే ఆర్థికరీత్యా ప్రజల విముక్తి పోరాటం వాళ్ళ ప్రగతి ఎత్తనపు కొనసాగింపే గనుక ఆ పోరాటం ధర్మయుద్ధమే దళిత ప్రజల విమోచనోద్యమాలు, మనం, గినీ దేశాలలోమాదిరి యుద్ధరహితంగా రాజకీయ స్వాతంత్ర్యం లభించేవరకూ "కొనసాగిన ఉదాహరణలు కూడా వున్నాయి క్యూబా మీద అమెరికా దురాక్రమణను గత సంవత్సరం నివారిందడం యీ సమస్యయొక్క మరొక ముఖం

యుద్ధాలకు యింకా అవకాశం వున్న సమజానికి కొన్ని సందర్భాలలో యుద్ధాలు అనివార్యమైన సమాజానికి క్లాస్‌విక్ట్ సూత్రంలో యుద్ధానికి రాజకీయ ఎదానానికి వున్న గతి తార్కిక సంబంధం వర్తిస్తుంది కానీ తద్విన్నమైన సోషలిస్టు సమాజంలో ఆ సమాజ లక్ష్యాలను సాధించడానికి యుద్ధంతో అవసరం లేదు

నిజమే- భిన్నసమాజ వ్యవస్థలు వున్నంత కాలం సామ్రాజ్యవాదం తన ప్రత్యేక రాజకీయ పోరాటరూపాన్నే విధించగలుగుతుంది అనేక సందర్భాలలో విరించిందికూడా కాబట్టి సోషలిస్టు దేశాలు తమకు లభ్యమైన వాటిని రక్షించుకోడానికి ఎల్లప్పుడూ సిద్ధంగావున్నాయి విముక్తికొరకు పోరాడేప్రజలుఅనేకసందర్భాల్లో ఆయుధ ధారణద్వారానే తమలక్ష్యం సాధించుకుంటారు.

కాని, సోషలిజానికి అంతిమ విజయం లభించకముందే ప్రసంద పరిస్థితి గమనాన్ని సోషలిస్టు నియమాలు నిర్ణయించడం వృద్ధి పొందుతున్నపరిస్థితిలో, సోషలిస్టుసమాజం తనరాజకీయ పోరాటరూపాలను సామ్రాజ్యవాదం మీద ఎదిండ" గలదు సోషలిస్టుస మాజం విశాస్పద విషయాలకు శాంతియుత పరిష్కారాన్ని గ్యారంటీ చేయగలదు సామ్రాజ్యవాద జోక్యాన్ని ప్రతిప్లవపఎగుమతిని అరికట్టగలదు కృత్రిమంగా కల్పింపబడిన విషమపరిస్థితులను ప్రశాంత పరచగలదు ఇటువంటి ఎనులను యింకా కొన్నిటిని చేయగలదు

సోషలిజం సర్వత్రా జయించినరాడు యుద్ధంమీద శాంతికి అంతిమ విజయం లభిస్తుంది. ఎందుకంటే వైరుధ్యపూరితమైన వర సమాజంలోనే యుద్ధమూలాలు వున్నాయి సోషలిస్టు కర్తవ్యాలకు విప్లవాత్మకమైన వ్యాఖ్యాయిస్తే, ఆ వ్యాఖ్య యెంత అతిప్లవ పదాలతో నిండివున్నా దానివల్ల యే రాజకీయ విధానం ఉత్పన్నమౌకుండంటే ఆ విధానం సామ్రాజ్యవాదం యింకా జీవించివున్న కాలంలో మానవుని ప్రపంచ యుద్ధంనుండి రక్షించడానికి జరుగుతున్న పోరాటంమీద ఆధునిక ఆయుధాల నూతన స్వభావానికీ, నూతన బలాబల తారతమ్యానికీ పుడే ప్రభావాన్ని గమనించలేదు ఇందుకు విరుద్ధంగా, నూతన ఎర్రిత్తులను గమనించి వినియోగించుకునే విధానమే సరియైనదీ అత్యంత విప్లవాత్మకమైనదీ

(పీస్ ఫ్రీడం అండ్ సోషలిజం జనవరి 64)

బీహార్ శాసనసభ ఎదుట నిరాహార వ్రతం సాగిస్తున్న కర్పూ రాధాకృష్ణ అను శాసన సభ్యుడు జయప్రకాశ్ నారాయణ కోర్కెమేరకు తనదీక్షను విరమించారు.

విజ్ఞానశాస్త్రముపల్ల విచారములో వచ్చిన మార్పు

విజ్ఞాన శాస్త్రమంటే మానవులు అనుభవము వల్ల సేకరించి ఎదిగా వ్రాసి పెట్టుటన్న జ్ఞానము ఈ పద్ధతిలోని విశేషము అతి విత్రమసది ఆ వ్రాసి పెట్టిన ఎద్దతే కొత్త విజ్ఞానానికి దారి చేసేటట్టుంటుంది కనుక విజ్ఞాన శాస్త్రము వల్ల విచారములో వచ్చిన మొదటి మార్పు ఏదీ అంటే 'కొత్త విజ్ఞానము సాధించడానికి మనము అనుభవము వల్ల సేకరించిన వస్తువును క్రమబద్ధతలో వ్రాసి ఎరికలించుకోడమే' అన్న నమ్మకము అని చెప్పుకోవాలి తొలి యుగాలలో కొత్త జ్ఞానం సాధి ఎరము ఎలాగ? అని ప్రశ్నవేస్తే 'పెద్దలు వ్రాసి పెట్టిన పుస్తకాలు చదవడము వల్ల' అని జవాబు చెప్పుకునేవారు మన పూర్వులు ఆ నమ్మకముతో వారి పూర్వులు వ్రాసిన గ్రంథాలు ఊడ్చుంగాదనివేవారు. అనుసరించేవారు వారి విచారము ఏ గ్రంథములో ఏమిప్రాసి ఎట్టిపున్నదీ అని మాత్రమే గ్రీసులో ఒకమాట 'గురువుకి నోరు తెరచి లెక్కచెయ్యండి' అని 'నీకు శాస్త్రకారులకు తెలిసిన దానికన్నా ఎక్కువ తెలుసురా భడవా!' అని వాణ్ణి గెంటిపారవేసే పుస్తకాలన్నీ వెతికి ఎండితులు చివరకు 'గురువు నోటిలో పళ్ళు ఎడివారంతో యీ వాక్యము వినబడుతూంటుంది అయిన్‌స్టీను 'ఉటాంచను వీలులేనిది ఉండనూ వీలులేదు' అని ఉద్ఘాటించి విచారమునకు వరిధి నిర్ణయించారు జోరుగా మీ వక్కనించ

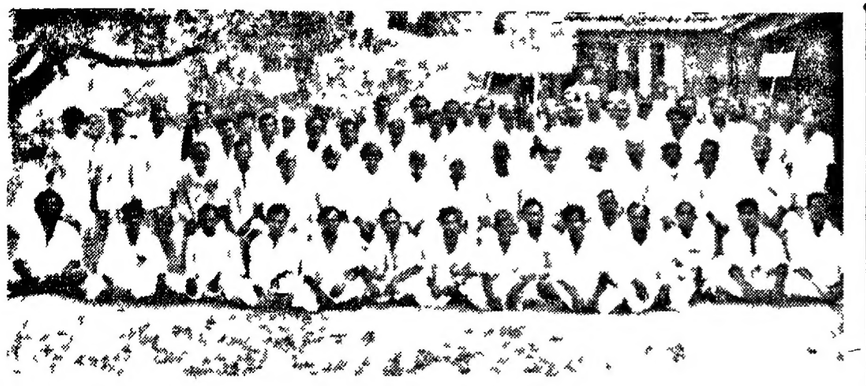

ఇటీవల అనంతపురంజిల్లా ఉరవకొండలో సత్యాగ్రహం చేసిన రైతాంగమూ తదితరులు ఇందులో కూర్చున్నవారిలో బ్లాక్ కమ్యూనిస్టుసమితి కార్యదర్శి శ్రీ టి రంగన్న సభ్యులు శ్రీ వి నారాయణరెడ్డి, ఎట్టణ కమ్యూనిస్టునాయకులు శ్రీ జి నెట్టుకిల్లప్ప శ్రీ శిరివారం హనుమంతప్పగారున్నారు

"సత్యాగ్రహం పార్టీపరిధులను అధిగమించిన ప్రజా వెల్లువ"

ఉద్యమం విస్తృతే ఇందుకుతార్కాణమని నందిగామసభలో శ్రీ రాజశేఖరరెడ్డిఉద్ఘాటన

నందిగామ ఫిబ్రవరి 28

అదనపు భూమి శిస్తు రద్దుకు, బంజర్ల సత్వర పంపిణీకి సాగుతున్న సత్యాగ్రహం పార్టీ పరిధులను అధిగమించి బ్రహ్మాండమైన ప్రజా వెల్లువగా రూపొందిందనీ ఆ ఉద్యమ విస్తృతీ, ఉధృతీ రుజువు చేస్తున్నాయని ప్రదేశ్ కమ్యూనిస్టు పార్టీ సమితి కార్యదర్శి శ్రీ నీలం రాజశేఖరరెడ్డి నేడిక్కడ జరిగిన బహిరంగ సభలో చెప్పారు

ఈరోజు సాయంత్రం 6 గంటలకు నందిగామలో జరిగింది. స్థానిక శాసన సభ్యులు శ్రీ పిల్లలగాడులో బ్లాక్‌కమ్యూనిస్టు సమితి కార్యదర్శి మర్రి వెంకటేశ్వర్లుగారు ప్రారంభోపన్యాసం శ్రీ ఆచారిగారి అధ్యక్షతను బహిరంగసభ సంలో 20 తేదీనుంచి నందిగామలో దనవుల భూమిశిస్తు చట్టం రద్దుకొరకు బంజర్ల వంపకం కొరకు సత్యాగ్రహం జరుగుతోందనీ గ్రామాలనుంచి రైతులు వ్యవసాయకూలీలు దళాలుగా వచ్చి ఎలా పాల్గొంటున్నారని వివరించారు

ఇరవై సంవత్సరాలుగా బంజర్లను సాగు చేస్తున్న వీరలకు సైతం ప్రభుత్వం వటాలు యివ్వకపోగా శిస్తుకు వదిరెట్లు పెనాల్టీలు వేసి ఎలా వేధించుతుందో వెంకటేశ్వర్లుగారు తెలియజేశారు అలాంటివారికి వెంటనే పట్టాలివ్వాలనీ ఇతర బంజర్లను వ్యవసాయ కూలీలకు పంచాలనీ కోరారు. భూమిశిస్తు 1954 నాటికి 8 కోట్లు వుండగా కాంగ్రెసు ప్రభుత్వం నేటికి 19 కోట్లకు పెంచిందనీ ఇంత దారుణం ఏ రాష్ట్రంలోనూ లేదని వివరించారు ఈ అక్రమాలను తొలగించడానికే సత్యాగ్రహం జరుగుతోందనీ రైతాంగం అండతో జయప్రదమయ్యేదాకా జరుగుతుందనీ ప్రభుత్వాన్ని హెచ్చరించారు

తరువాత శ్రీ మద్దుకూరి చంద్రశేఖరరావుగారు మాట్లాడుతూ సత్యాగ్రహోద్యమం మంత్రులు ఆరోపించుతున్నట్లుగా ఎన్నికల దృష్టితో కేవలం ప్రతిపక్షాలు తలపెట్టిన పాక్షిక ఉద్యమం కాదన్నారు

1930 గాంధీజీలో ఉప్పుసత్యాగ్రహయాత్ర ప్రారంభించినపుడు అప్పటి బ్రిటిష్ పాలకులు ఇలాగే నిరసించారనీ కాని 80 రోజుల్లో యావద్భారత ఉద్యమంగా, ప్రజా వెల్లువగా రూపొందిన సంగతి గుర్తుచేశారు. అదే విధంగా ప్రస్తుత సత్యాగ్రహోద్యమంలో గ్రామాలకు గ్రామాలే తరలి రావడం, అన్ని పార్టీలకు చెందినవారు కాంగ్రెసు వారితో సహా పాల్గొనడం గమనించైనా మంత్రివర్గం రైతాంగయొక్క న్యాయమైన కోర్కెలకు అమోదించాలన్నారు

తరువాత ఆంధ్రప్రదేశ్ కమ్యూనిస్టుపార్టీ కార్యదర్శి శ్రీ నీలం రాజశేఖరరెడ్డిగారుఉపన్యసిస్తూ సత్యాగ్రహంలో కమ్యూనిస్టులే పాల్గొంటున్నారనీ ఎజెండాపాలోనడంలేదనీకొన్నిపత్రికలు, అధికారులు చేస్తున్న నిందాప్రచారాన్ని ఖండించారు 20 జిల్లాలలో 150 కేంద్రాలలో రోజుకు 6 వేలమందిని సంపగల శక్తి మా పార్టీకి లేదు అన్ని పార్టీలవారు రైతాంగ మంతా కదలడంవల్లనే ఉద్యమం ఇంత ఉధృతంగా సాగుతూందనీ' నిరూపించారు కూలీయిచ్చి మందిని సత్యాగ్రహానికిపంపుతున్నారనే అబద్ధపుప్రచారానికి సమాధానమిస్తూ'మాపార్టీకి అంత ఆర్థిక స్తోమతు లేదనీ మీ కందరికీ తెలుసు ఉంటే మేము హైద్రాబాద్‌లోనూ ప్రస్తుత మంత్రులు క్రింద నూ వుండేవారు

ఇది అఖిలపక్ష ఉద్యమం న్యాయమైన కోర్కెలకొరకు ప్రజాహృదయాన్ని కదిలించిన దర్శబద్ధమైన హక్కుల కొరకు ఉద్యమం సాగుతున్నందుననే గ్రామాల నుంచి రైతులు కూలీలు చద్దిమూటలు కట్టుకుని మైళ్ళకొలదీ నడచో లేకబళ్ళపైనవచ్చి సత్యాగ్రహంలో పాల్గొంటున్నారు మా ఉన్యాసాల

(మిగత 8 వ కాలంలో)

జమ్మూ-కాశ్మీరు ప్రధానిగా సాదిక్

జమ్మూ, ఫిబ్రవరి 28

కాశ్మీరు జాతీయ మహాసభ ఉపాధ్యక్షుడు శ్రీ జి యమ్ సాదిక్ నేడు జమ్మూ-కాశ్మీరుప్రధానిగా ప్రమాణస్వీకారం చేశారు ఆయనతో పాటు నూతన మంత్రిపర్గ సభ్యులుగా శ్రీ డి పి. ధార్ శ్రీ తర్లోక్ ఖండ్‌దత్ మీర్‌ఖాసింలు కూడ ప్రమాణస్వీకారం చేశారు

సదర్-ఇరియాసత్ కరణ్‌సింగ్ ప్రమాణస్వీకారం జరిపారు

ఈ ప్రమాణ స్వీకార ఉత్సవానికి హాజరయ్యేందుకుగాను కేంద్రమంత్రి శ్రీ లాల్‌బహదూర్‌శాస్త్రి ప్రత్యేకంగా ఢిల్లీనుండి ఇక్కడకు వచ్చారు

అధ్యక్షతనధానిలో ఇంకా మరి కొన్ని మందిని మంత్రిపర్గంలో చేర్చుకొనేందుకు ప్రతిపాదించానని పత్రికా విలేకరులతో మాట్లాడుతూ శ్రీ సాదిక్ అన్నారు.

మంత్రివర సంఖ్య 7 గురు కంటే ఎక్కువ ఉండదని ఆయన అన్నారు రేపటి సమావేశంలో మంత్రివర్గ శాఖల విభజన జరుగుతుందని ఆయన అన్నారు

మం డ్రీన్ మంత్రివర్గంలోని సభ్యుల నెవరినైనా చేర్చుకుంటున్నారా అన్న ప్రశ్నకు తాను ప్రయత్నం చేస్తున్నానని ఆయన అన్నారు

మంత్రివర్గంలోని నలుగురు ముగ్గురు బక్షి మంత్రివర్గంలో ఉన్నవారే

బక్షి నివాసగృహంలో జరిగిన శాసనసభ్యుల సమావేశంలో సదర్-ఇరియాసత్ డాక్టర్ కరణ్ సింగ్ లాల్‌బహదూర్‌శాస్త్రి బక్షి గులాంమహమ్మద్‌లు ప్రసంగించారు

ఐక్యత పరస్పర సహకారంకోసం వీరంతా విజ్ఞప్తి చేశారు

శ్రీ శాస్త్రి మాట్లాడుతూ యావత్తు దేశ రాజకీయాలు, జమ్మూ-కాశ్మీర్ రాజకీయాలు ఒకటే పనే జాతీయ మహాసభను అదేవిధంగా కాంగ్రెస్ సంస్థను బలపరచుకోకపోతే మనం కాళ్ళక్రింద పడతామనీ అన్నారు

శ్రీ సాదిక్ కాశ్మీర్ నాల్గవప్రధాని మార్చి 4వ తేదీన ఈమంత్రివర్గం శాసనసభసమావేశానికి సారథ్యం వహించవలసి ఉంది అప్పటికి మంత్రివరం ఏకతరణకూడా పూర్తవుతాయి ఇంకా ముగ్గురుగానీ నలుగురినిగానీ ఈ మంత్రిపరంలో చేర్చుకోవచ్చు ఎడమీవిరమణ చేస్తున్న షంషుద్దీన్‌నుకూడా మంత్రిపరంలో చేర్చుకోవడానికి ప్రయత్నాలు జరుగుతున్నాయి

పార్టీ సమావేశం నుంది శ్రీ శాస్త్రి సాదిక్‌లు నేటి సాయంత్రం జయపురికి రావటంతోనే అక్కడికి వచ్చిన వందలాది ఎజలు ఆజాద్ హాంఖూస్థాన్ జిందాబాద్ జవహర్‌లాల్ నెహ్రూ జిందాబాద్ అంటూ పెద్దఎత్తున నినాదాలు యిచ్చారు

కాశ్మీర్‌రాష్ట్రం ప్రజలు అభివృద్ధి పథాన పురోగమించాలనేదే తన ప్రభుత్వ ప్రధాన ధ్యేయం అని శ్రీ సాదిక్ నేడు చేసిన రేడియో ప్రసంగంలో అన్నారు.

ప్రజల న్యాయమైన కోర్కెలను, వాంఛలను ప్రభుత్వం తప్పక నెరవేరుస్తుందని అన్నారు

తైనా, పాకిస్తాన్ దేశాల ప్రమాదాన్ని గురించి ప్రస్తావించి, దేశ భద్రతకు అందరూ ఐక్యంగా నిలవాలన్నారు

కష్టదశలో రాష్ట్రంలోని వివిధ మతాలకు చెందిన ప్రజలు ప్రదర్శించిన ఐక్యతకు ఆయన తన అభినందనల నందజేశారు.

శాస్త్రి ప్రసంగం

కేంద్ర మంత్రి శ్రీ శాస్త్రి శాసనసభాపార్టీ సమావేశంలో ప్రసంగిస్తూ రాష్ట్ర ప్రమోజనాలు దేశ ప్రయోజనాల దృష్ట్యా శ్రీ బక్షి కుటీవిరమణ చేశారన్నారు

ఆయన ఇంకా ఇలా అన్నారు,

ఇంకా రాష్ట్రం అనేక చిక్కు సమస్యలను ఎదుర్కొంటున్నది. వాటినన్నింటిని ఐక్యతతో పరిష్కరించుకోవాలి

ప్రభుత్వాలు తప్పకుండాలి. పోతూపుంటాయి. అయితే మౌలికసూత్రాలలో మార్పుండదు మన కెదురైన చిక్కులన్నింటిని అధిగమిస్తూ ప్రగతి పథాన పురోగమించవలసిందే

శ్రీ బక్షిమాట్లాడుతూ తాను ప్రధాని నెహ్రూ సూచనలకు అనుగుణంగా వ్యవహరించానన్నారు

శ్రీ శాస్త్రి మాట్లాడుతూ యింకా ఇలాఅన్నారు శ్రీ సాదిక్‌ను శాసనసభాపార్టీ నాయకునిగా ఎన్నుకున్నందుకు చాలా సంతోషిస్తున్నాను నిగ్రహం అనేది ప్రజాస్వామ్యానికి గీటురాయి మనం మన సంస్థను బలపరచకోక పోయినట్లయితే పరిణామాలు చెడ్డగా పుంటాయి మైనారిటీల మనోగత భావాలను మనం అర్థం చేసుకోవాలి ఈ విషయంలో మనం బ్రిటిష్ ప్రజాస్వామ్యంనుండి కొన్నిగుణపాఠాలునేర్చుకోవాలి

పార్టీ రాజకీయాలలో వ్యక్తిగత విభేదాలు తలెత్తుతాయి అయితే ఆ అభిప్రాయాలన్నింటినీ ఎదుర్కొంటూనే ముందుకు పోవాల్సిపుంటుంది

ఇప్పుడు మన తనమంత్రివర్గం ఏర్పడుతున్నది. ఆ మంత్రివర్గం ఎదుర్కొనే చిక్కులు దానికుంటాయి కాని ప్రభుత్వం ఒకరుదుకుదు లేకుండా పనిచేయడానికి అందరూ సహకరించాలి

పార్టీ రాజకీయాల నుండి మనకు తత్వాన్ని రూపుమాపాలి అది ఒక ప్రధాన ధ్యేయంగా వుండాలి

పార్లమెంటు సీట్లకోసం పార్టీలో డిమాండ్ పెరుగుతున్నాయి సీట్లకోసం నాయింటిదట్టూ అనేక మంది మూగుతుంటారు ఇటువంటి ధోరణిని అరికట్టకపోతే ప్రమాదం తప్పదు

సాదిక్ జీవిత సంగ్రహం

1912 లో సాదిక్ జన్మించారు అలీగఢ్ విశ్వవిద్యాలయంలో ఆయన న్యాయశాస్త్రాన్ని అభ్యసించారు జమ్మూ కాశ్మీరు రాష్ట్రంలో యువజనోద్యమ ప్రారంభకులలో ఆయన ఒకరు 1930లో మొట్టమొదటి పాఠిగా జరిగిన విద్యార్థి ప్రదర్శనలకు ఆయన నాయకత్వం వహించారు

అప్పటినుండి జాతీయోద్యమంలో ప్రముఖంగా పాల్గొంటూ వచ్చారు నేషనల్ కాన్ఫరెన్సు ప్రథమ అధ్యక్షుడుగా 1939 లో శ్రీ సాదిక్ ఎన్నికయ్యారు 1934 లో రాష్ట్ర శాసనసభకు ఆయన ఎన్నికయ్యారు షేక్ అబ్దుల్లా మంత్రివర్గంలో శ్రీ సాదిక్‌ను అభివృద్ధి పథకాల మంత్రిగా నియమించారు 1947 వరకు బక్షి మంత్రివర్గంలో ఆరోగ్య మంత్రిగా ఎనిచేశారు ఆ తరువాత కొన్ని విభేదాలవల్ల ఆయన తన పదవికి రాజీనామా ఇచ్చారు.

బొంబాయిలో 10 వేలమంది ఔషధ పరిశ్రమ కార్మికుల సమ్మె

బొంబాయి ఫిబ్రవరి 27

బొంబాయిలోని 24 పెద్ద ఔషధ పరిశ్రమలకు చెందిన 10వేల మంది కార్మికులు మొన్న బుధవారంనాడు ఒకరోజు లాంఛన సమ్మె చేశారు మే అండ్ బేకర్ కంపెనీ కార్మికుల కోర్కెలను బలపరుస్తూ వీరు ఈ సమ్మె చేశారు

ఆ సందర్భంలో కార్మికుల కోర్కెలు కక్షతో తొలగించిన కార్మికులను తిరిగి చేర్చుకోవాలనే డిమాండ్‌ను పొందుపరచిన మెమోరాండంను ముఖ్యమంత్రికి కార్మిక మంత్రికి సమర్పించేందుకై కి వేల మందితో బ్రహ్మాండమైన ఊరేగింపు జరిగింది.

అత్యంత క్రమశిక్షణతో కూడిన ఇతర కార్మిక ప్రదర్శన తమధ్య సంవత్సరాలలోనే ఎన్నడూ జరగలేదని కైమ్స్ ఆఫ్ ఇండియా విలేకరి తెలియచేస్తున్నారు

ఆ తరువాత ఓవల్ మైదానంలో జరిగిన పెద్ద బహిరంగసభలో కమ్యూనిస్టు కార్మిక ప్రదర్శనలో పాల్గొన్నారు.

సత్యనారాయణ ప్రదర్శకుల నుద్దేశించి మాట్లాడారు పికెటింగ్ శాంతియుతంగా సాగుతోంది

22 వ తేదీన నర్సోదయ నాయకులు శ్రీ ఎనుమూరి వెంకటరత్నం మరి ముగురు సత్యులు సత్యాగ్రహంచేశారు వీరందరినీ పోలీసులు అరెస్టు చేశారు శ్రీ వెంకటరత్నం లోగడనే అదనపుశిస్తు చట్టాన్ని వ్యతిరేకిస్తూ సత్యాగ్రహంచేసి ఆరునెలలు జైలుశిక్ష అనుభవించారు వీరు హైద్రాబాద్‌లో శ్రీ గోరాతో సత్యాగ్రహం చేశారు

అనంతపురం

కాంగ్రెసు కార్యకర్త కానూపువల్ల పంచాయతీ అధ్యక్షులు అయిన శ్రీ భాగం పుల్లారెడ్డి నాయకత్వాన 66 మంది నేడు అనంతపురం తాలూకా ఆఫీసుముందు సత్యాగ్రహం చేశారు వీరిలో 6 గురు ముస్లిం మహిళలతో సహా 19 మంది మహిళలుకూడా పాల్గొన్నారు వీరందరినీ శిక్షస్మృతి 151 వ సెక్షన్ క్రింద అరెస్టుచేసి పట్టణానికి వెలుపల దూరంగా వదలిసేసి రావడానికి వ్యానులో తీసుకెళ్ళారు

పర్వోదయ కార్యకర్త శ్రీ బెల్లంకొండ నారాయణశెట్టి నాయకత్వాన మార్చి 2వ తేదీన ధర్మవరంలో సత్యాగ్రహం జరుగుతుంది

కర్నూలు

గార్లదేయపురానికి చెందిన 14 మంది శ్రీ ఆర్. కృష్ణమూర్తి నాయకత్వాన కర్నూలు కలెక్టరు కార్యాలయముందు సత్యాగ్రహం చేశారు సత్యాగ్రహంలో పికెటింగ్ చేస్తూండగా పోలీసులు వారి నందరినీ అక్కడనుండి తొలగించి స్టేషనుకు తీసుకెళ్ళారు

కొత్తగూడెం

కొత్తగూడెంతాలూకా బెతలంపాడు గ్రామానికి చెందిన 8 మంది శ్రీ టి జోగయ్య నాయకత్వాన 15 మైళ్ళనుండి నడచివచ్చి నేడుకొత్తగూడెం ఆర్ డి ఓ కార్యాలయం ముందు సత్యాగ్రహం చేశారు వీరిని పోలీసులు అరెస్టు చేశారు

గన్నవరం

శ్రీయుతులు ఊలాది బాస్కరరావు ఊలాది రామోటయ్య సూరపనేని సుబ్రహ్మణ్యం శ్రీరాములుగార్ల నాయకత్వాన 77 మంది నేడు గన్నవరం తహశీలు కార్యాలయం ముందు సత్యాగ్రహం జరిపారు సత్యాగ్రహులందరినీ అరెస్టుచేశారు

అంతకుముందు వెల్లిపాడు ఉంగుటూరు వెల్నూతల, నాగవల్లి పాడు గ్రామాలనుండి కాలినడకన దప్పులతో నినాదాలతో ఊరేగింపు జరుపుకుంటూ 12 గంటలకు గన్నవరం, తాలూకా ఆఫీసువద్దకు చేరారు వీరికి శాస్త్రి చరణ కమిటీ తరపున శ్రీ మానికొండ మల్లారావు, పట్టణ కమిటీతరపున యలమంచిలి నాగేశ్వరరావుగారలు స్వాగతమిచ్చారు

తాడేపల్లిగూడెం

తాడేపల్లిగూడెం తాలూకా రైతువ్యవసాయ కూలీ ఉద్యమంకు జన్మస్థానమైన ఎండగుర్ర గ్రామ రైతులు మహిళలతోసహా మొత్తం 120 మంది 5 దళాలుగా నేడు తాలూకా కార్యాలయం ముందు సత్యాగ్రహం చేశారు దుంగర్ల పందాయతీరోడ్డు అధ్యక్షులు శ్రీ మద్ది శేషయ్య శ్రీయుతులు అన్నపరెడ్డి గోపాలం గిత్తాపాండు రంగారావు, గిత్తా రఘునాదరావుగార్లు 102 మంది గల పురుషుల దళానికి నాయకత్వం వహించారు

శ్రీమతి మద్ది సీతమ్మగారి నాయకత్వాన 23 మంది మహిళలుకూడ సత్యాగ్రహం చేశారు

వీరు తాలూకా కేంద్రానికి 8 మైళ్ళ దూరం మంది 20 రెండెడ్ల బండ్లపై, కమ్యూనిస్టు, కాంగ్రెసు జండాలతోను నినాదాలగల బోర్డులతోను అలంకరించుకొని ఊరేగింపుగావచ్చారు. వీరితో 70 సంవత్సరాలకు పైబడిన వృద్ధులు వృద్ధ మహిళలుకూడా ఉన్నారు వీరందరినీ పోలీసులు అరెస్టుచేసి వాయంత్రానికి వదలి వేశారు

ఉరవకొండ

వెలిగొండ గ్రామానికి చెందిన 41 మంది శ్రీయుతులు లక్ష్మన్న శేశన్న తంబన్న గోవిందప్ప శెట్టి కలప్పగారల నాయకత్వాన నేడు ఉరవకొండతాలూకా కార్యాలయంముందు సత్యాగ్రహం చేశారు వీరిలో ఒక కాంగ్రెసు కార్యకర్త ఒక ఎంచాయతీ అధ్యక్షులు తాలూకా కమ్యూనిస్టు నాయకులు ఉన్నారు

దీనికిముందు జరిగిన ఊరేగింపులో జిల్లా యువజనసంఘ అధ్యక్షులు శ్రీ నారాయణరెడ్డి పాల్గొన్నారు

సూజీవీడు

పోతురెడ్డిపల్లి గ్రామంనుండి 120 మంది ప్రముఖ కాంగ్రెసు నాయకులు శ్రీ అక్కినేని ఆంజనేయులుగారి నాయకత్వాన నేడు తాసిల్దార్ కార్యాలయంవద్ద పికెటింగ్ జరిపారు పట్టణ కాంగ్రెసు నాయకులు శ్రీ మేకల రాములుగారు ఆంజనేయులుగారిని పూలమాలాంకృతులనుచేసి ఊరేగింపుపెంట పాగారు వయోవృద్ధులు అక్కినేని హూరయ్యగారు కాంగ్రెసు ప్రముఖులు శ్రీ గారపాటి జయరామయ్యగారు, వ్యవసాయ కార్మిక ప్రముఖులు దారా సామ్యుల్ దానం రామయ్యగార్లు యీ దళంలో వున్నారు షేక్ బుడేసాహెబ్ గారి నాయకత్వాన మరో 43 మంది డిప్యూటీ కలెక్టరు కార్యాలయంవద్ద ఎకెటింగ్ జరిపారు ముచునూరు రత్తయ్య ముచునూరు బ్రహ్మారావు జంగా యిమాన్యుల్ వగైరా ప్రముఖులున్నారు

పిఠాపురం

శ్రీ వి అనిపిష్టాయకత్వానమరో ఎనిమిది మంది ఎఱాపురం డిప్యూటీ తహసీల్దారు కార్యాలయం ముందు సత్యాగ్రహం చేశారు

రాజోలు

శ్రీ దంతులూరి జగన్నాధరాజు నాయకత్వాన గొంది అంతర్వేది గ్రామాలకు చెందిన 30 మంది, రాజోలుతాలూకా కార్యాలయంముందు సత్యాగ్రహం చేశారు

నిన్న జరిగిన సత్యాగ్రహానికి శ్రీ పిల్లి యిక్కడ ప్రదర్శనలు బహిరంగసభ జరిగాయి, వీరాస్వామి నాయకత్వం వహించారు మహిళా దళం శ్రీమతి బి కమల నాయకత్వంక్రింద సత్యాగ్రహం చేసింది

పాలకొల్లు

శ్రీ పెనుమత్స కృష్ణరాజు నాయకత్వాన వెంపగ్రామంనుండి 33 మంది మొగలితుర్రు గ్రామంనుండి ఇద్దరు మొత్తం 35 మంది పాలకొల్లు కలెక్టరు కార్యాలయంముందు, తాలూకా తహసీల్దారు కార్యాలయంముందు నేడు పికెటింగ్ చేశారు, అరెస్టులు జరగలేదు దీనికిముందు పట్టణంలో గొప్ప ఊరేగింపు జరిగింది

మార్కాపురం

ఈ రోజు మార్కాపురం తిరుపతి వెంకటేశ్వర ఎక్కిలి రామయ్య వంకల ఫ్యాక్టరీ కార్మికులు కలసి 50 మందితో శ్రీ యస్ శ్రీ పొత్తం మహబూబ్ నెట్టి చెంచయ్యగార్ల నాయకత్వాన మార్కాపురం ఆర్. డి. ఓ ఆఫీసువద్ద శాంతియుతంగాసత్యాగ్రహంచేశారు

27వ తేదీ మార్కాపురం హరిజనపురం చిన్నపొలుపుల గ్రామాలనుండి 42 మందితో శ్రీ అంబదిపూడి కనకయ్యగారి నాయకత్వాన మార్కాపురం ఆర్ డి ఓ, ఆఫీసువద్ద సత్యాగ్రహం చేశారు

సూర్యాపేట

గోరింట్ల గ్రామంనుండి 20మంది మద్దిరాల గ్రామంనుండి 28 మంది మొత్తం 48 మంది శ్రీ యు లు దినికొండ వెంకన్న కంగని రాజయ్య నాయకత్వాన సూర్యాపేట తహసీల్ కార్యాలయంముందు సత్యాగ్రహం చేశారు కంగిని మల్లయ్య అనే 85 సంవత్సరాల వృద్ధులు ఒక మహిళ వల్లపు నరసమ్మ ఈ దళంలో పాల్గొన్నారు

హుజూర్‌నగర్

మహమ్మద్ జలీం నాయకత్వాన 25 మంది గలదళం హుజూర్‌నగర్ తహసీల్‌కార్యాలయం ముందు సత్యాగ్రహం చేసింది

అమలాపురం

అమలాపురం ఆర్ డి వో కార్యాలయం ముందు నేడు సామూహిక సత్యాగ్రహం జరిగింది సత్యాగ్రహులు పిరిపల్లి గ్రామంనుండి రెండెడ్ల బండ్లతోను, ఎర్ర తెడాలతోను, నినాదాలు రాసిన బ్యానర్లతోను శ్రీ యస్ రామారావు నాయకత్వాన ఊరేగింపుగా తరలి వచ్చారు శ్రీయుతులు బి జనార్దనరావు జి నారాయణ రివల్లికన్‌పార్టీ కార్యదర్శి శ్రీ వల్లపాటి రామస్వామిగార్లు దళాలకు నాయకత్వం వహించారు

శ్రీయుతులు చింతపల్లి కృష్ణమూర్తి, దంగేటి తులసిరావు శ్రీ రామచంద్రరావుగార్ల నాయకత్వాన మరో మూడుదళాలుసత్యాగ్రహం కొనసాగిస్తున్నాయి

పాలకొండలో లాఠీచార్జి కాల్పులు జరుపుతామని పోలీసుల బెదిరింపు

శ్రీ కాకుళంజిల్లా పాలకొండలో నేడు 18వ రోజు శాంతియుతంగా సత్యాగ్రహం సాగిస్తున్న దళాలపై పోలీసులు దారుణంగా లాఠీచార్జి చేశారు

దీని ఫలితంగా 28 మందిగల గిడిజన దళానికి నాయకత్వం వహించిన పుప్పాడ గ్రామపంచాయతీ అధ్యక్షుడు శ్రీ వల్లరక లక్ష్మి నాయుడు, చింతాడ గ్రామానికి చెందిన 22 మంది దళానికి నాయకత్వం వహించిన శ్రీ దుప్పాడ అప్ప నాయుడు గాయపడిన వారిలో ఉన్నారు

శ్రీయుతులు సవర అప్రాంగి గేదెల హూరయ్య శివ్వం అనాహారావు అర్ సెర్రా నాయుడు యెల్లా రామినాయుడు, నేతి రాములు (60) అతిక పరంగు (70) గార్లకు గాయాలు తగిలి రక్తం కారింది, పరంగు పరిస్థితి ప్రమాదంగా వుంది.

ఈ రెండు దళాల సత్యాగ్రహులు తహసీల్ ఆఫీసు వైపుకు వెళుతూ వుండగా ఆఫీసుకు 10 గజాల దూరంలో వీరిని అటకాయించి సర్కిల్ ఇన్‌స్పెక్టరు వర్యవేక్షణక్రింద అసిస్టెంట్ సబ్‌ఇన్‌స్పెక్టరు పోలీసులు సత్యాగ్రహులను బాణాకర్రలతో విపరీతంగా మోదారు సత్యాగ్రహులు తిరిగి తాలూకా కార్యాలయం వరండాలో బైఠాయింపు చేస్తూ వుండగా పోలీసులు వారిని రోడ్డుమీదకు గెంటి వేశారు

పోలీసులు కాల్పులు జరుపుతామంటూ సత్యాగ్రహులనుబెదరిస్తూ వుండగా శ్రీయుతులు టి హయగ్రీవరావు బంగా అప్పలనాయుడు అప్పటికిపోళ్ళి సత్యాగ్రహులను వైద్య సహాయానికి తీసుకెళ్ళగా వృద్ధాలయింది పోలీసులు లాఠీలు బదులు బాణాకర్రలతో సత్యాగ్రహులను మోదడం గమనార్హం

పోలీసుల దమననీతిని నిరసిస్తూసాయంత్రం కాకుళంలో ప్రదర్శనలు బహిరంగసభ జరిగాయి,

'అక్రమంగా తీసివేసిన ఉద్యోగులను చేర్చుకోవాలి'

గుంటూరులో 50 వేలమంది కార్మికుల ప్రదర్శన

గుంటూరు ఫిబ్రవరి 23

గుంటూరు పట్టణంలోని గోగినేని అండ్ మిడ్డపల్లి పొగాకు కంపెనీ పనినుండి తొలగించిన 12 మంది ఉద్యోగులను తిరిగి పనిలో పెట్టుకోనందుకు నిరసనగా తీసివేయబడిన మిగుడు ఉద్యోగులు శ్రీయుతులు బోడుగడ్డ రామస్వామి బోడుగడ్డ దేవసహాయం, బొమ్మినేని వెంకటేశ్వరరావు ఈనెల 20 వ తేదీనుండి నిరాహారదీక్ష పాగిస్తున్నారు

ఈ నిరాహారదీక్షను బలపరుస్తూ మంగళగిరి రోడ్డునుండి చిలకలూరిపేట రోడ్డునుండి సగరంపాలెం ప్రాంతంనుండి సంగడిగుంటనుండి 20 వేలమంది కార్మికులు తొలగించబడిన ఉద్యోగులను వెంటనే పనిలో పెట్టుకోవాలని నినాదాలు యిస్తూ గోగినేనిఅండ్ మిడ్డపల్లి (జి టి యల్) కంపెనీ వద్దకు ఊరేగింపుగా వచ్చారు.

ఈ సందర్భంలో జరిగిన మీటింగులో టుబాకో ఎంప్లాయీస్ యూనియన్ కార్యదర్శి శ్రీ మారెడ్డి రామచంద్రారెడ్డి శ్రీ గోగినేని సూర్యనారాయణ ప్రసంగించారు

శాసన సభ్యులు శ్రీ నాగయ్యగారిప్రకటన

అక్రమ నిరుద్యోగానికి గురిచేయబడిన (జి టి యల్) గోగినేని అండ్ మిడ్డపల్లి పొగాకుకంపెనీ (గుంటూరు) కి చెందిన ఉద్యోగులను తిరిగి ఉద్యోగంలో పెట్టుకొనేందుకు ప్రభుత్వం జోక్యం కలిపించుకోవాలని స్థానిక శాసనసభ్యులు శ్రీ కనపర్తి నాగయ్యగారు నేడొక ప్రకటన చేశారు

ఆయన తనప్రకటనలోఇంకాఇలాఅన్నారు

నిరుద్యోగానికి గురిచేయబడిన జి. టి యల్ కంపెనీ ఉద్యోగులు తమను మరల ఉద్యోగంలో పెట్టుకొన వలసనదిగా కోరుతూ ఇప్పటికి నాలుగు రోజులనుండి నిరశనప్రదర్శం చేస్తున్నారు

జి టి యల్ కంపెనీ మేనేజిమెంటు తమ ఫ్యాక్టరీని మెన్సర్స్ గోగినేని అండ్ మిడ్డపల్లి వారికి అద్దెకు ఇచ్చారు వీరు జి టి యల్ కంపెనీలో పనిచేస్తున్న మూడా కార్మికులను ఇతర గ్రేడింగు కార్మికులను పనిలోకి తీసుకొన్నారు ఈ 12 మందిని కూడా తీసుకుంటామని మాట ఇచ్చి తరువాత తమ మాట నిలుపుకోలేదు

అందువలన ప్రభుత్వం వెంటనే జోక్యం కలిగించుకొని ఈ ఉద్యోగులకు న్యాయం కలిగింప వలసినదిగా కోరుతున్నాను

అక్రమ నిరుద్యోగానికి గురిచేయబడిన ఉద్యోగుల న్యాయమైన కోర్కెలను పట్టణ ప్రజలు, కార్మికులు అందరూ బలపరచవలసిందిగా కోరుతూ వున్నాను '

ఆత్మకూరులో సామూహిక నిరశన దీక్షకు నిర్ణయం

ఆత్మకూరు ఫిబ్రవరి 28

అధిక శిస్తు చట్టానికి వ్యతిరేకంగా బంజరు భూములు పేదలకు పంచాలని కోరుతూ నిన్న సాయంత్రం యిక్కడ సభ జరిగింది ఈ సభకు శ్రీ కొల్లి చంద్రయ్య అధ్యక్షత వహించారు నెల్లూరు జిల్లా అఖిలపక్ష కార్యాచరణ సమితి కన్వీనరు శ్రీ యు శంకరయ్యగారు సభలో ప్రసంగిస్తూ, ఆంధ్ర దేశంలో జరుగుతున్న సత్యాగ్రహ మహోద్యమంగురించి వివరించారు. ఈసభకు 7పందలమందిహాజరైనారు సత్యాగ్రహ ఉద్యమాన్ని బలపరచాలనీ ఈ సందర్భంలో ప్రభుత్వ వైఖరికి నిరసనగా మాదుమందికి తగ్గకుండా ఈనెల 29 వ తేదీన తాలూకా ఆఫీసుముందు సామూహిక నిరాహార దీక్ష సాగించాలని ఈ సమావేశంలో నిర్ణయించారు

కోవూరులో కార్యాచరణ సమితి ఎన్నిక

కోవూరు తాలూకా తురిమెర్ల గ్రామంలో ఫిబ్రవరి 22 న శ్రీ గటాల నాగయ్యగారి అధ్యక్షతన రైతులు సమావేశమయ్యారు సమావేశంలో శ్రీ వి రమణయ్య శ్రీ కె దశరథరామిరెడ్డి శ్రీ షేక్ చినకాశిం కార్యదర్శిగాను ఏకగ్రీవముగా ఎన్నుకొనబడ్డారు 29 వ తేదీన కోవూరు తాలూకాకచేరివద్ద జరుగు సామూహిక సత్యాగ్రహంలో అధిక సంఖ్యాకులు పాల్గొనేలా కృషిచేయాలని తీర్మానించబడింది.

ఆదోని తాలూకాలో అడ్వొకేట్లనాయకత్వాన సత్యాగ్రహం

ఆదోని ఫిబ్రవరి 28

ఆదోని తాలూకామందు జరుగుతున్న సత్యాగ్రహంలో దళాలకు అడ్వకేట్లు నాయకత్వం వహించడం ఒక ప్రత్యేకతగావుంది.

24 వ తేదీ రాంపురం గ్రామ రైతులు 31 మంది పీరిలో ఒకశ్రీ వున్నారు శ్రీ ఎస్ రామకృష్ణారెడ్డి బి ఎ ఎల్ ఎల్ బి నాయకత్వాన సత్యాగ్రహం చేశారు

20 వ తేదీన శ్రీ ఆర్. వెంకోబారావు బి ఏ ఎల్ బి నాయకత్వాన మదిరెగ్రామ రైతులు 27 మంది ఊరేగింపు జరిపి సత్యాగ్రహం చేశారు

26 న కోసిగి రైతు దళానికి శ్రీ పురి మెట్ల లక్ష్మన్న ఎం ఎ ఎల్ ఎల్ బి, నాయకత్వాన సత్యాగ్రహం చేశారు

అరెస్టయిన సత్యాగ్రహులు జామీన్‌పై విడుదల

విజయవాడ ఫిబ్రవరి 28

విజయవాడ సత్యాగ్రహ సందర్భంలో శ్రీయుతులు విట్టినేని జానార్దనరావు వగైరాలపై విజయవాడ పోలీసువారు పెట్టిన కేసులో మొన్న అరెస్టు చేయబడి రిమాండ్ చేయబడిన 14 మందిని నేడు మేజిస్ట్రేటు జామీనుమీద విడుదల చేయటానికి ఉత్తర్వులు యిచ్చినారు

ఈ కేసు సందర్భంగా నిన్న అరెస్టయిన శ్రీయుతులు అంబటి నముద్రాలు దేవన ఎంవీ చలం యం ఆర్ లక్ష్మణరావు

బొంబాయి యీత కొలనులో వర్ణ వివక్ష

పౌరుల నిరసన ప్రదర్శన

బొంబాయి ఫిబ్రవరి 29

యూరపియన్‌ల కోసం మాత్రమే ప్రత్యేకించిన ఒక స్థానిక యీతకొలనులో వర్ణవివక్ష రూపుమాపాలని డిమాండ్ చేస్తూ 2వ రోజు పౌరులు నిన్న రోజంతా యిక్కడ ప్రదర్శన జరిపారు

నెర్వీయూల్

నరముల బలహీనతకున్నూ రక్తపోటు నకున్నూ రామబాణము అనుభవయుక్తముగా చేయబడింది

8వ సీసా రు.5-75 పోస్టేజీరు 1 75

ఇండియన్ మెడిసన్‌హౌస్,

విజయవాడ-2

నారసింహారేహ్యాం

బంగారు చేరినది మేహము నిర్కాక నిస్సత్తువను హరించి వీర్యవృద్ధిని బలమును కర్తృవృద్ధినికలిగించును 20తు డబ్బీ రు 8-0-0

రోజాపుష్ప లేహ్యాము

అక్కడ్డం గర్భవాతం మంబద్ధకం వారించి తక్కువగా విరేచనమును త్రేన్లశక్తిని కలిగించు 1వ తు డబ్బీ రు 1-4-0 పోస్టేజి రు 1-1-0 మా కాపదలాగు క్యాలండరు ఉచితం ఎ సి ఏ అండ్‌కో ఆయుర్వేద సమాజం పెరిదెవు నెల్లూరుజిల్లా

బోనస్-కమిషన్ రిపోర్టు ఆమోదానికి మరో అడ్డంకి

ఆసిఫార్సులు ప్రభుత్వ పరిశ్రమలకు నష్టదాయకమని సరికొత్త వాదన

న్యూఢిల్లీ ఫిబ్రవరి 29

బోనస్‌కమిషన్‌సిఫార్సులుఅమలు పర్చకుండా ఉండడానికి ప్రభుత్వంలోని కొన్ని బలమైనవర్గాలు ఒక కొత్త యోచన ప్రారంభించినట్లు ఈవారం రాజధానిలో కొన్నివార్తలు వ్యాపించాయి ప్రభుత్వరంగంలోని పరిశ్రమలకు లాభాలురాపడంలేదని కాగా కమిషన్ సిఫార్సులను అమలు జరప బూనుకుంటే ప్రభుత్వ రంగంలోని పరిశ్రమలకు తీరనిహానిజరుగుతుందని వీరు వాదన ప్రారంభించారు

గతంలో బ్యాంక్ అవార్డును మార్చిన విధంగానే యీ సందర్భంలో గూడా ప్రభుత్వం యేదైనా ఒకటి చేయాలనీ వీరు వాదిస్తున్నారు ఇందుకుకమిషన్‌లోని యజమానుల ప్రతినిధి ఒకరు లేవదీసిన అభ్యంతరం విని యోగిందవచ్చని వారు సూచిస్తున్నారు

కమిషన్‌లోని తమ ప్రతినిధి లేవనెత్తిన అభ్యంతరాన్ని సాకుగాతీసుకొని దేశమంతటా యజమానులు ఇప్పటికే గగ్గోలు ప్రారంభించారు

ఈ అభ్యంతరం దృష్ట్యా కమిషన్ నివేదికను యేకగ్రీవముని కావించడానికి వీల్లేదని కార్మిక శాఖ ఉపమంత్రి యింతకు ముందే పార్లమెంటులో ప్రకటించారు

ఈ పరిణామాలన్నింటికీ నిన్న జరిగిన కేంద్ర మంత్రి వర్గ సమావేశంలో చర్చించారు కమిషన్ నివేదికను యథాతథంగా ప్రచురించి దానిపై పార్లమెంటు నిర్ణయాన్ని తీసుకొనే బదులు ఎత్తుత్వమే దానిని సవరించ బూనుకుంటున్నట్లు తెలుస్తున్నది

జప్తు చేసిన పశువుల మరణం

హైద్రాబాద్ ఫిబ్రవరి 28

మెదక్‌జిల్లా నర్సాపురం తాలూకా తహశీల్‌దారు తక్కావీ బకాయిలక్రింద అర్మాపురంలో 3 పశువులను ఖాతవల్లిలో 1 పశువును జప్తు చేసి నర్సాపురం తీసుకువెళ్ళారు వాటికి మేత పెట్టక మాడ్చడంతో చనిపోయాయి

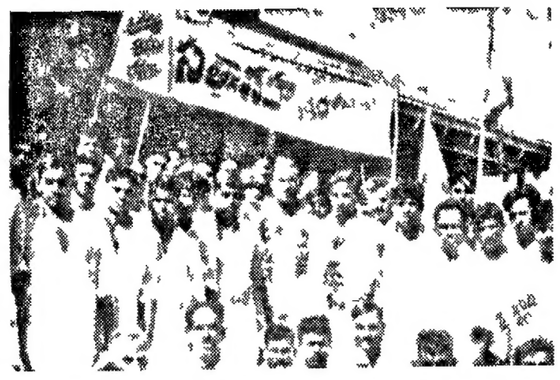

శ్రీయుతులు మండవ వెంకటసుబ్బయ్య కొల్లి లక్ష్మణరావుగార్ల నాయకత్వాన రేపల్లెలో ఫిబ్రవరి 24 న సత్యాగ్రహం జరిపిన దళం

రేడియో

సోమవారం, మార్చి 2

విజయవాడ

357.1 మీ (840 కిలోసై)

ఉదయం 6-30 సుప్రభాతం 6-35 ప్రసార విశేషాలు 6-40 అం వా 6-45 హై రి 6-55 సూక్తిముక్తావళి 7-00 తె వా 7-15 చతురంగం 7-30 వీణ 8-00 అం వా 8-15 హై రిలే 8-30 హై వలె 9-00 సమాప్తి

మ ధ్యా హ్నం: 11-30 రాష్ట్రగానం 11-40 మిడిల్ స్కూళ్ళకు 12-10 వార్తలు-వ్యాఖ్యలు 12-20 లలితసంగీతం 12-30 కార్మికులకు 1-00 వీణ 1-30 ఎల్ఎం సంగీతం 1-40 ఎం వా 1-50 తె వా 2 00 సమాప్తి

సాయంత్రం: 6-00 స్థానిక ప్రకటనలు 6-05 ప్రాం వా 6-15 నేటి విశేషం 6-20 గ్రామస్థులకు 7-00 తె వా 7-15 గ్రామస్థులకు 7-30 విజయవాడలో జరిగిన కర్ణాటక సంగీత కచేరీలనుండి కొన్ని పట్టాలు 8-30 ధి రిలే 8-40 విజయవాడలో జరిగిన కర్ణాటక సంగీత కచేరీలనుండి కొన్ని పట్టాలు 8-55 ప్రస్తుతాంశం 9-00 ఆం వా: 9 15 ఆంగ్లమున: 9 20 వాద్యబృందం 9-30 ఆంగ్లప్రసంగం: 9-45 రసమయి 10-00 మెకటాద్రి సంకీర్తనలు 10-30 ఆం వా: 10-35 సమాప్తి - జనగణమన

హైద్రాబాద్-ఎ

405.4 మీ (740 కిలోసై)

ఉదయం 6-30 సుప్రభాతం కార్యక్రమ వివరణ: 6-40 అం వా 6-45 భక్తిరంజని శ్రీశైల మల్లికార్జున సుప్రభాతం 6-55 భగవదీత 7-00 తె వా 7-15 ఎమ్ ఎస్ మహాదేవన్ 8-00 అం వా 8-15 ఆర్ భద్రరాజు పైడిపాటిగార్ల గేయాలు 8-30 ఖయాల్ 9-00 సమాప్తి

మధ్యాహ్నం: 11-40 వి రిలే 12-10 హై వి వలె 12-30 వి రిలే 1 00 ఖయాల్ 1-30 లలితసంగీతం 1-40 ఎం వా 1-50 తె వా 2-00 హై వి వలె 2-10 ఉ వా: 2-20 హై వి వలె 2-30 సమాప్తి

సాయంత్రం: 6 00 స్థానిక ప్రకటనలు 6-05 ప్రాం. వా 6 15 ప్రస్తుతాంశం 6-20 కదంబం (హిందీ) 7-00 తె వా 7-15 కమరానీకి రాహ్‌పర్ 7 30 హై వి వలె 8-50 ఆంగ్లమున 8 55 ప్రస్తుతాంశం 9-00 అం వా: 9 15 ఉ వా 9-45 వి రిలే 10-00 వి రిలే 10 30 అం వా 10-35 సమాప్తి - జనగణమన

హైదరాబాద్-బి

కడప

252.1 మీ (1190 కిలోసై)

విశాఖపట్నం

322.6 మీ (930 కిలోసై)

సాయంత్రం 6-00 నుండి రాత్రి 9-30 వరకు

89.42 మీ (3355 కిలోసై)

(హైదరాబాద్ మాత్రమే)

ఉదయం: 6 30 హై ఎ వలె: 7-45 సమాప్తి

49 02 మీ (4990 కిలోసై)

8-00 హై ఎ వలె 9-00 సమాప్తి

42 02 మీ (7140 కిలోసై)

[హైదరాబాద్ మాత్రమే]

మధ్యాహ్నం: 11-40 హై ఎ వలె 12-10 క్లారినెట్ 12-30 హై ఎ వలె 2-00 ఎమ్ ఎస్ మహాదేవన్: 2-30 సమాప్తి

సాయంత్రం 6-00 హై ఎ వలె: 6 20 గ్రామస్థులకు 7-00 తె వా 7-15 గ్రామస్థులకు 7-30 వి రిలే 8-30 ధి రిలే 8-40 వి రిలే 8-55 హై ఎ వలె 9-15 ఆంగ్లమున: 9-25 విరామసంగీతం 9 30 హై ఎ వలె 10-30 సమాప్తి-జనగణమన

మద్రాస్-బి

ఉదయం. 6-40 అం వా 6 45 మంగళగానం 7-00 తె వా 7-15 వాద్యగోష్ఠి 7-30 మ ఎ వలె 8-00 అం వా: 8-15 సమాప్తి

మధ్యాహ్నం 12-00 కార్మికులకు 12-30 మ ఎ వలె 1-00 కదంబం 1-30 అం వా 1 40 గీతమంజరి 1 50 తె వా 2-00 మధురగీత 2-10 మ ఎ వలె 2-40 సమాప్తి

211 3 మీ (1420 కిలోసై)

60 98 మీ (4920 కిలోసై)

సాయంత్రం 5-30 పాశ్చాత్య సంగీతం 6-00 అం వా 6-05 మ ఎ వలె 6-20 వాతావరణ సూచన స్థానిక ప్రకటనలు (ఆంగ్లం) 6 30 కార్మికుల ఎపరణ (తమిళం) 6-35 టి ఎస్ గోపతి 7-00 తె వా 7-10 సంగీతమాల 7 30 ఎస్ రాజరత్నం 7-40 నవమదు తపాల్ పెట్టె 8-00 భోతలుకోరినపాటలు 8-30 వి ఎస్ రాజరత్నం 8-50 ఆంగ్లమున 8-55 ప్రస్తుతాంశం: 9-00 అం వా 9-10 ఆంగ్లమున 9-30 నేర్చుకొనుటకు శిక్ష తప్పదు (నాటిక) రచన పెద్దిరాజు 9-40 రసమయి 10 00 భక్తిరంజని 10-30 సమాప్తి - జనగణమన

టెండరు నోటీసు

మొవ్వ గ్రామ పంచాయతీ

(దివి తాలూకా — కృష్ణాజిల్లా)

Roc-No 50/64-AI Dated 28-2-64

ఈ దిగువ తెల్పిన ఎనుబు చేయుటకు సీలువేసిన టెండర్లు మొవ్వ గ్రామ పంచాయతీ ఎగ్జిక్యూటివు ఆఫీసుగారిచే పంచాయతీ ఆఫీసునందు 5-3-64 తేదీ సాయంత్రం 4 గం వరకు తీసుకొనబడును మరియు టెండర్లు అదే రోజు సాయంత్రం గం 4-30 లకు హాజరైన టెండరుదారుల సమక్షమున తెరువబడును ప్రతి ఎస్టిమేటు పనికి నూటికి రూ 5/- లు వంతున డిపాజిట్టు సొమ్మును చెల్లించి రసీదును టెండరులో జతపరచవలెను యితర వివరములు ఆఫీసు పనిచేయు వేళలందు తెలుసుకొనవచ్చును

వరుస నెం	పనియొక్క పేరు	ఎస్టిమేటు మొత్తం	డిపాజిట్టు సొమ్ము
1	మొవ్వలో (1) గొల్లల బజారు, (2) మొవ్వ కొండవరంరోడ్డు బ్రిడ్జినుండి నడిమి దొంక రోడ్డుబ్రిడ్జివరకు రబ్బిష్ వేయుట	రు 3 300/-	రు 165/-
2	మొవ్వపాలెంలో మొవ్వ - కాజరోడ్డునుండి స్మశానం వరకు రబ్బిష్ వేయుట	రు 2 000/-	రు 100/-
3	యిసకవేయుట యం కోటేశ్వరరావు అండ్ యం రామయ్యగారి ఇళ్ల రోడ్లు	రు 700/-	రు 35/-
4	టి సుందరామయ్య అండ్ వి వెంకట్రామయ్యగారిఇండ్లరోడ్లు	రు 700/-	రు 35/-
5	మూలపాలెంలో దేవాలయంనుండి భీమనదివరకు	రు 650/-	రు 30/
6	మూలపాలెంలో మొవ్వ - కొండవరం రోడ్డు నుండి టి రామదాసు యింటి వరకు	రు 1 170/-	రు 60/-

(సం) పి రామమోహనరావు బి ఎ

ఎగ్జిక్యూటివు ఆఫీసరు

దశమ చేనేత సప్తాహము

1-3-1964 నుండి 8-3-1964 వరకు

జంఖానాక్లబ్బు గ్రౌండ్సు ఆవరణలో

"కోప్‌ఫాబ్రిక్స్"

చేనేత వస్త్రముల అమ్మకముపై ప్రత్యేక తగ్గింపు

రూపాయికి 10 న పై రిబేటు

నాణ్యమైన చేనేతచీరెలు, ధోవతులు షర్టింగులు దుప్పట్లు, క్యాలెండరు చేయబడిన లాంగ్‌క్లాత్ మల్లులు చెక్‌షర్టింగులు వగైరా వగైరా

★

కుటుంబములో అందరికి కావలసిన రకములు విక్రయించబడును

ఆంధ్రప్రదేశ్‌లోని చేనేతసంఘము లన్నింటిలోను మా డిపోలలోను ఈ సప్తాహ సందర్భమున

అనగా 1-3-1964 నుండి 8-3-1964 వరకు

ప్రత్యేక రిబేటు ఇవ్వబడును

ఆంధ్రచేనేత సహకారసంఘము లిమిటెడ్

విజయవాడ - 3

తి 1-3-1964 సాయంత్రం 7 గంటలకు

ఇంద్రసిద్ధమద్రాసు సినిమా నర్తకి

కుమారి యస్ విజయలక్ష్మిగారి భరత నాట్య ప్రదర్శనము

కమ్యూనిస్టు నాయకుని నిరశన దీక్ష

అదనపు భూమి శిస్తుకు నిరసనగా

హుజూర్‌నగర్ ఫిబ్రవరి 29

హుజూర్‌నగర్ బ్లాక్ కమ్యూనిస్టు కమిటీ సభ్యులు మున్సిపల్ కౌన్సిలర్ శ్రీ చింతలపూడి రామలింగారావు అధిక భూమి శిస్తు విధింపుకు నిరసనగా 26 వ తేదీ నుండి స్థానిక తహసీల్ ఆఫీసు ముందు నిరాహార వ్రతం చేస్తున్నారు

ఈ రోజు సాయంత్రంతో ఆయన దీక్ష విరమణ చేస్తారు

గుంటూరు జిల్లాలో అక్కుళ్లకు చిల్లర ధర

జిల్లా కలెక్టర్ ప్రకటన

తెనాలి ఫిబ్రవరి 27

గుంటూరు జిల్లాలో అక్కుళ్ళు నియ్యం కిలోగ్రాము 0-56 న పై రేటున చిల్లరధరగా ప్రభుత్వం నిర్ణయించినట్లుగా జిల్లా కలెక్టరు ఇక్కడ ఒక సమావేశంలో తెలియ జేశారు

తెనాలి ప్రాంతీయ నియ్యం వ్యాపారుల ఆహార ధాన్యం వ్యాపారుల కిరాణా వర్తకుల సమావేశం మొన్న తెనాలి రెవిన్యూ డివిజనల్ ఆఫీసరు కార్యాలయంలో జరిగింది

జిల్లా కలెక్టరు శ్రీ పి శ్రీనివాసాచారిగారు ప్రభుత్వంచే నిర్ణయింపబడిన ధర అక్కుళ్ళు 1 కి గ్రాం 0-56 న పై చొప్పున చిల్లరగా అమ్మాలని వ్యాపారస్తులు ఈ ధరను అమలు జరుపుటలో సహకరించవలసినదిగా విజ్ఞప్తి చేశారు ఎవరైనా అమలుజరుపకపోతే తీవ్రచర్యలు తీసుకొనబడుతవని హెచ్చరించారు

సమావేశానికి ఎఎల్ పప్పయిప్ డిప్యూటీ రైతుకూలి శ్రీ కె సత్యనారాయణ ఆర్ డి ఓ శ్రీ పి. సత్యనారాయణమూర్తి, తదితర అధికారులు హాజరయ్యారు. (వి వి)

అద్దాలమేడ

29-2-64 నుండి

శ్రీనివాస్ విజయవాడ
మినర్వా . విజయనగరం
మినర్వా కాకినాడ
కుమారి .... రాజమండ్రి
గోపాలకృష్ణ . ఏలూరు
వెంకటేశ్వర . గుంటూరు
స్వామీజీ .. భీమవరం

ఆంధ్రప్రదేశ్

నాటకపోటీలు

ఏప్రిల్ 4 5 6 తేదీలలో

పామర్రులో

జరుగును ఎవరములకు వెంటనే వ్రాయుడు.

కోగంటి దుర్గామల్లి కార్యదర్శి

లలితకళాసమితి పామర్రు, కృష్ణాజిల్లా

అతిత్వరలో విడుదల

విజయవాడ-శేష్‌మహల్ | రాజమండ్రి-విజయాటాకీస్

ఈగల్ పిలింస్‌వారి

పి కారి

తుమన్ కలర్ చిత్రం

* రాగిణి
* హెలెన్
* అజిత్
* KN సింగ్

మ్యూజిక్ కోహ్లి

డైరెక్షను MD హన్స్పేన్

—పెర్రైటీ రిలీజ్

వివిధ రాష్ట్రాలలో కార్మికుల నిరశన దీక్ష

విజయవాడ ఫిబ్రవరి 28

అఖిలభారత కార్మికసంఘాల కార్యాచరణసమితి పిలుపు ననుసరించి ఫిబ్రవరి 20 వ తేదీనుండి 22 వ తేదీ వరకు వివిధ రాష్ట్రాలలో వందలకొలదీ కార్మికనాయకులు, కార్మికులు నిరశనదీక్ష సాగించారు

ఫిబ్రవరి 20 వ తేదీనుండి 22 వ తేదీవరకు జాతీయ ఆందోళనకమిటి పిలుపు ననుసరించి బీహారురాష్ట్రం మొత్తంమీద 15 పారిశ్రామిక కేంద్రాల్లో వందమందికిపైగా కార్మికసంఘాల కార్యకర్తలు నిరశనదీక్ష సాగించారు

అఖిలభారత ట్రేడ్‌యూనియన్ కాంగ్రెస్ రాష్ట్రసంఘం నాయకులు కార్మికుల కోర్కెలను బలపరుస్తున్న ఎండ్‌మడ్‌డూర్ సంఘం యు టి యు ఎలతో సంయుక్త కార్యాచరణకు పూనుకోవటానికి సంప్రదింపులు జరుపుతున్నారు

మార్చి 7 వ తేదీనుండి ప్రారంభమయ్యే రెండోదశ ఆందోళనా కార్యక్రమంలో రైతు సంఘం, ఖేత్‌మడ్‌డూర్ సంఘాలతో కలసి సంయుక్తంగా ఆందోళన జరపటానికి నిర్ణయించారు

గుజరాత్

సంగ్రాను సమితిలో సభ్యులుగా చేరినందుకు కార్మికులపై అమలుపరిచి నిర్బంధం వల్ల నిరసనగా శ్రీ ఇందూలాల్ యాగ్నిక్ ఫిబ్రవరి 17 వ తేదీ నుండి నిరశన దీక్ష ప్రారంభించారు దీనితోబాటు 2 వ తేదీనాడు అహమ్మదాబాద్‌లో 8 వేల మంది కార్మికులు సామూహికనిరాహారదీక్ష పూనారు

బరోడాలో యాభై మంది డాంగనగర్‌లో 25 సురేంద్రనగర్‌లో అయిదుగురు నవ్‌సారి బిల్లిమోరియా కేంద్రాలలోనూ కార్మిక కార్యకర్తలు నిరాహార దీక్ష పూనారు

కేరళ

కేరళ రాష్ట్రంలో వివిధ పరిశ్రమలకు సంబంధించిన ఎనిమిదివేలమంది కార్మికులు నిరశన దీక్షలో పాల్గొన్నారు.

21 వ తేదీన శాసన సభా భవనంముందు 110 మంది కార్మికులు నిరశనదీక్ష వహించారు శాసన సభా ప్రతిపక్ష నాయకులు శ్రీఇ ఎం ఎస్ నంబూద్రిపాద్, కార్మిక నాయకులు శ్రీ వంక జాక్షన్ శ్రీ సుకుమారన్‌నాయర్లు వీరిని అభినందించారు శాసనసభలో శ్రీ అచ్యుతమీనన్ వాయిదా తీర్మానాన్ని ప్రవేశపెట్టటానికి ప్రయత్నించగా స్పీకర్ అనుమతి నిరాకరించారు

మధ్యప్రదేశ్

మధ్యప్రదేశ్‌లోని అన్ని పారిశ్రామిక రంగముల ప్రాంతాలలో కార్మికులు నిరాహార దీక్ష పూనారు రామ్‌పూర్ ప్రాంతంలో అరవై మంది నిరాహారదీక్ష పూనారు

మహారాష్ట్ర

బొంబాయిలోనూ, రాష్ట్రంలోని యితర పారిశ్రామిక కేంద్రాలలోనూ కలిపి మొత్తం 15 వందల మంది కార్మికులు నిరశనదీక్ష పూనారు బొంబాయిలో జరిగిన నిరశనదీక్షలో పెజంట్సు అండ్ వర్కర్సు పార్టీ, లాల్ నిషాన్ పార్టీ కూడా పాల్గొనటం ఒక విశేషం

శ్రామిక మహిళా హక్కుల రక్షణ సమితి తరపున 40 మంది మహిళలు కూడా పాల్గొన్నారు

ఫిబ్రవరి 26 వ తేదీన నాగపూర్‌లో ఏ ఐ టి యు సి హెచ్ ఎం ఎస్ పార్వర్డు బ్లాక్‌ల నాయకత్వాన సంయుక్త నిరశనదినం జరిపారు

మైసూరు

మైసూరు రాష్ట్రంలోని అన్ని పారిశ్రామిక కేంద్రాలలోనూ కార్మికులు ఉత్సాహంగా నిరశనదీక్షలో పాల్గొన్నారు

ఇదే సమయంలో నాన్‌గెజెటెడ్ ఉద్యోగులుకూడా జీవనవ్యయ సూచికతోబాటు కడువు భత్యం పెంచాలనీ కోరుతూ ఆందోళన ప్రారంభించారు 20 వ తేదీన బెంగుళూరులో సభజరిపారు

ఒరిస్సా

ఒరిస్సా రాష్ట్రంలో కటక్ పారాదీప్ హీరాకుడ్ బార్బిల్ రూర్కెలా ప్రాంతాలలో అనేకమంది కార్మికులు నిరశనదీక్ష పూనారు

పంజాబ్

పంజాబు రాష్ట్రంలో అందనాలకు మించి కార్మికులు నిరశనదీక్షలో పాల్గొన్నారు మొత్తం 389 మంది కార్మికకార్యకర్తలు యీ దీక్షలో పాల్గొన్నారు

లూధియానాలో ఐదువేల మంది కార్మికులుమహావిద్యాలయ పత్రంపై సంతకాలు చేశారు

ముక్తసార్, మన్సా హోగవాన్ భటిండా ప్రాంతాలలో రైతులు వ్యవసాయ కార్మికులు కూడా కార్మికుల కోర్కెలకు సానుభూతిగా నిరశనదీక్షలో పాల్గొన్నారు

ఫరీదాబాద్‌లో బి ఎస్ టి యు కి చెందిన కార్మికులు ముగుసు నిరశనదీక్షలో పాల్గొన్నారు 22 వ తేదీన జరిగిన ప్రదర్శనలో వారి పతాకాలను పట్టుకొని అనేకమంది జాతీయ ట్రేడ్ యూనియన్ కాంగ్రెస్‌కుచెందిన కార్మికులు పాల్గొన్నారు

ఈ సందర్భంగా బిలాస్‌పూర్‌లో 22 వ తేదీన పెద్ద పూరేగింపు జరిగింది అనేకమంది మహిళలు కూడా ఊరేగింపులో పాల్గొన్నారు

రాజస్థాన్

బీహార్‌లో నిరశనదీక్షి పూనిన కార్మికులకు అండగా 21 వ తేదీన అయిదు వేల మంది కార్మికులు పెద్ద ప్రదర్శన చేశారు పట్టణంలోని జౌళి మిల్లులన్నీ మూతబడ్డాయి

ఉత్తరప్రదేశ్

ఉత్తర ప్రదేశ్‌లోని వివిధ ప్రాంతాలలో కార్మికులుగాని రైతులుగాని సుమారు అయిదు వేల మంది నిరశన దీక్షలో పాల్గొన్నారు

లక్నోలో జరిగిన నిరశన దీక్షకు అయిదుగురు శాసన సభ్యులు నాయకత్వం వహించారు.

21 వ తేదీన నలుగురు ఇండిపెండెంటు శాసనసభులు ప్రభుత్వ విధానాలకు నిరసనగా ఒకరోజు నిరశనదీక్ష పూనారు

22 వ తేదీన కాన్పూరులో జరిగిన పెద్ద బహిరంగసభలో అఖిలభారత ట్రేడ్ యూనియన్ కాంగ్రెస్ ప్రధాన కార్యదర్శి శ్రీ ఎస్ ఏ డాంగే ప్రసంగించారు

డెహ్రాడూన్ ప్రాంతంలో 144 వ సెక్షన్ విధించటం మూలకంగా నిరశనదీక్ష చేయలేదు కాని గ్రామీణ ప్రాంతాలలో పెద్దయెత్తున నిరశనదీక్షలో పాల్గొన్నారు

పశ్చిమబెంగాల్

పశ్చిమ బెంగాల్లో మొత్తం 200 మంది మూడురోజులపాటు జరిగి నిరశనదీక్షలో పాల్గొన్నారు

కిద్దర్‌పూర్ ప్రాంతంలో 21 వ తేదీన రెండువేలమంది సామూహిక నిరశనదీక్ష కొనసాగించారు.

ఢిల్లీ

ఢిల్లీ ప్రాంతంలో సుమారు 200 మందికి పైగా కార్మికసంఘ కార్యకర్తలు మూడు రోజులపాటు నిరశన దీక్షలో పాల్గొన్నారు

22 వ తేదీన అయిదువేల మందితో పెద్ద ఊరేగింపు జరిగింది తరువాత బహిరంగసభ కూడా జరిగింది

గోవా

గోవాలో ముప్పై మంది కార్మిక నాయకులు కార్మికులు నిరశన దీక్షలో పాల్గొన్నారు.

22 వ తేదీన మజీగాన్ రేవు కార్మికులు మొత్తం 400 మంది పని చేస్తూనే నిరశన దీక్ష పూనారు తరువాత ఊరేగింపు బహిరంగసభ జరిపారు

పేదలకు న్యాయశాస్త్ర విషయాల్లో సహాయం

జిల్లా స్థాయిలో కమిటీల ఏర్పాటు

హైద్రాబాద్ ఫిబ్రవరి 29

పేదలకు అర్హులైన వ్యక్తులకు న్యాయశాస్త్ర సంబంధమైన సహకారాన్నిచ్చేటందుకు ఆంధ్రప్రదేశ్ ప్రభుత్వం జిల్లా స్థాయిలో సహాయకమిటీలను యేర్పాటు చేసింది

ఈ జిల్లా స్థాయి కమిటీలకు ఆయాజిల్లాల కలెక్టర్లు అధ్యక్షులుగా వ్యవహరిస్తారు జిల్లా కేంద్రంలోని ప్రభుత్వ న్యాయవాది లేదా రిటైరైన ఒక న్యాయశాఖ అధికారి ఒక సంఘసేవకుడు మరో యిద్దరు ప్రముఖ న్యాయవాదులు యీ కమిటీలో సభ్యులుగా వుంటారు

కలెక్టర్ పర్సనల్ అసిస్టెంటుగానీ లేదా ఆయన కార్యాలయంలోని హుజూరు ఎరస్తాదు గానీ, కమిటీకి కార్యదర్శిగావుంటారు

ఢిల్లీలో హోలీ ఉత్సవాలు

ప్రశాంతంగా ముగింపు

న్యూఢిల్లీ ఫిబ్రవరి 29

హోలీ ఉత్సవాలు నిన్న యిక్కడ ప్రశాంతంగా జరిగాయి

లోక్ కళాయిత్ అనే ఒక సాంస్కృతిక సంస్థ ఆధ్వర్యాన జరిగిన ఒక సమష్టివిందులో రాష్ట్రపతి రాధాకృష్ణన్ రాజధాని మేయర్ శ్రీ హుమయూన్ అహ్మద్ లోక్‌సభ స్పీకర్ కేంద్ర మంత్రులతోపాటు అనేక దేశాల దౌత్యప్రతినిధులుగూడా యీ విందులో పాల్గొన్నారు

ఒక పక్షం రోజులుగా అత్యంత వైభవంగా సాగిన హోలీ ఉత్సవాల ముగింపు చాదకంగా యీ విందు జరిగింది

బాబూ మూవీస్

మహానుభావులు

నిండైన తెలుగుకథ—
మనోహరమైన పాటలు—
మధురమైన సంగీతం—
మరువరాని నటన—

నిర్మాత సి.సుందరం—
దర్శకుడు.టిడుత్తి సుబ్బారావు

త్రీ ఫిలింస్ విడుదల

సంపాదకవరం: కాట్రగడ్డ రాజగోపాలరావు (అధ్యక్షులు) ఏటుకూరు బలరామమూర్తి తుమ్మల వెంకటరామయ్య విశాలాంధ్ర విజ్ఞానసమితి తరపున ఎడిటర్ ప్రింటర్ అండ్ పబ్లిషర్ కాట్రగడ్డ రాజగోపాలరావు, స్వతంత్ర ఆర్ట్ ప్రింటర్స్ విజయవాడ-1